

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 15.5.2001
KOM(2001) 255 lopullinen

**YHTEISÖJEN TALOUDELLISTEN ETUJEN SUOJAAMINEN
JA PETOSTENTORJUNTA**

– VUOSIKERTOMUS 2000 –

(komission esittämä)

**YHTEISÖJEN TALOUDELLISTEN ETUJEN SUOJAAMINEN
JA PETOSTENTORJUNTA**

– VUOSIKERTOMUS 2000 –

SISÄLLYS

JOHDANTO	7
Osasto 1: YHTEISÖN TOIMINTA	9
1. Taloudellisten etujen suojaaminen: monialaisen oikeudellisen järjestelmän kehitys...	9
1.1. Lainsäädäntövälineet.....	9
1.1.1. Rahanpesun ehkäisy	9
1.1.2. Rahanväärennys	10
1.1.3. Väärentäminen ja piratismi.....	10
1.1.4. Julkiset hankinnat	11
1.2. Oikeudenkäyttövälineet.....	11
1.2.1. Ehdotus Euroopan syyttäväviranomaisen perustamisesta yhteisön taloudellisten etujen suojaamiseksi.....	11
1.2.2. Rikosoikeudellinen yhteistyö	12
1.3. Rikollisuuden ehkäisy	13
2. YHTEISÖN TALOUDELLISTEN ETUJEN SUOJAAMINEN: KEHITYS ERI ALOILLA	13
2.1. Tulliasiat ja välillinen verotus	13
2.1.1. Tulliasiat.....	13
2.1.2. Välillinen verotus.....	14
2.2. Omat varat	15
2.3. Maatalous	15
2.3.1. Banaanien tuontia koskeva säännöstö.....	15
2.3.2. Tilien tarkastamista ja hyväksymistä koskevat päätökset.....	16
2.4. Rakennetoimet	16
2.5. Suorat menot.....	17
2.6. Monialaiset toimet: varainhoitoasetuksen uudelleenlaatiminen.....	17
2.7. Hallinnonuudistuksen toteuttaminen komissiossa	17
2.7.1. Varainhoidon ja tilintarkastuksen tehostaminen.....	18
2.7.2. Yhteisön taloudellisten etujen suojaaminen valkoisessa kirjassa.....	19
3. PETOSTENTORJUNTAVIRASTON (OLAF) TOIMINTA	20

3.1.	Uusi rakenne	20
3.2.	Euroopan petostentorjuntaviraston oikeus suorittaa tutkimuksia	21
3.3.	Kattava petostentorjuntastrategia.....	21
3.4.	Selvitys toiminnasta	22
4.	YHTEISTYÖ JA KUMPPANUUS.....	22
4.1.	Yhteistyö jäsenvaltioiden kanssa	23
4.1.1.	Yhteistyö sisäisten tarkastuksen yksiköiden kanssa perinteisten omien varojen alalla	23
4.1.2.	Operatiivinen yhteistyö	23
4.1.2.1.	Voipohjaisten tuotteiden laitton kauppa.....	23
4.1.2.2.	Väärennetyjen tuontilisenssien avulla tapahtuva dollaribanaanien laitton tuonti yhteisöön	24
4.1.2.3.	Savukkeisiin liittyvien petosten torjunta	25
4.1.2.4.	Rakennerahastoihin liittyvien tutkimusten koordinointi.....	26
4.2.	Keskinäinen avunanto ehdokasmaiden kanssa	26
4.2.1.	Hallinnollinen yhteistyö	26
4.2.2.	Operatiivinen yhteistyö	27
4.3.	Keskinäinen avunanto yhteisön ulkopuolisten maiden kanssa.....	27
4.3.1.	Luonnos: yhteistyösopimus Sveitsin kanssa yhteisöjen ja jäsenvaltioiden sekä Sveitsin taloudellisia etuja vahingoittavien petosten ja muun laittoman toiminnan torjunnasta	27
4.3.2.	Keskinäinen hallinnollinen avunanto Venäjän kanssa tulliasioissa.....	28
Osasto II: Jäsenvaltioiden toimenpiteet yhteisön taloudellisten etujen suojaamiseksi (1. toukokuuta 1999 – 31. joulukuuta 2000)		30
5.	LAKIEN, ASETUSTEN JA HALLINNOLLISTEN MÄÄRÄYSTEN KESKEINEN KEHITYS.....	32
5.1.	Omat varat	32
5.2.	Maatalousmenot.....	35
5.3.	Rakennerahastot ja koheesiorahasto	38
6.	TARKASTUSYKSIKKÖJEN ORGANISOINNIN KESKEINEN KEHITYS	43
6.1.	Omat varat	43
6.2.	Maatalousmenot.....	46
6.3.	Rakennerahastot ja koheesiorahasto	49
7.	TOIMIVALTAISTEN VIRANOMAISTEN YHTEISTOIMINTA	53
7.1.	Omat varat	53

7.2.	Maatalousmenot.....	56
7.3.	Rakennerahastot ja koheesiorahasto	57
8.	TAKAISINPERINTÄ.....	59
8.1.	Omat varat	59
8.2.	Maatalousmenot.....	61
8.3.	Rakennerahastot ja koheesiorahasto	63
9.	MERKITTÄVÄT PETOSTENTORJUNTATOIMET	65
9.1.	Omat varat	65
9.2.	Maatalousmenot.....	68
9.3.	Rakennerahastot ja koheesiorahasto	71
10.	MUUT YHTEISÖN TALOUDELLISTEN ETUJEN SUOJAAMISEKSI VAHVISTETUT SÄÄNNÖT	74
10.1.	Vuoden 1995 yleissopimuksen ja sen pöytäkirjojen tärkeimmät kohdat ja ratifiointi	74
10.2.	Yleissopimuksen ja sen pöytäkirjojen täytäntöönpanosäädökset	79
	Osasto III: Tilastot ja analyysit	82
11.	PETOKSET JA MUUT SÄÄNTÖJENVASTAISUUDET	82
12.	TILANNE VUONNA 2000	83
12.1.	Petosten ja muiden sääntöjenvastaisuuksien kokonaismäärä	83
12.2.	Jäsenvaltioiden ilmoittamat tapaukset	83
12.3.	OLAFin tutkimat tapaukset	83
13.	SUUNTAUKSET.....	84
13.1.	Perinteiset omat varat.....	85
13.1.1.	Johdanto	85
13.1.2.	Jäsenvaltioiden toimittamien tietojen analysointi.....	86
13.1.3.	Päätelmät	88
13.2.	Maatalousmenot (EMOTR-tukiosasto).....	88
13.3.	Rakennetoimet	89
13.4.	Suorat menot.....	90
14.	TALOUDELLINEN SEURANTA	90
14.1.	Keskeiset tekijät.....	90
14.2.	Takaisinperintä	91
14.2.1.	Perinteiset omat varat.....	91

14.2.2. EMOTR-tukiosaston menot	93
14.2.3. Rakennetoimet	93
LIITTEET	95
LIITE 1	96
LIITE 2	97
LIITE 3	98
LIITE 4	99
LIITE 5	100
LIITE 6	101
LIITE 7	102
LIITE 8	103
LIITE 9	104
LIITE 10	105
LIITE 11	106

JOHDANTO

Euroopan yhteisön perustamissopimuksen uuden 280 artiklan 5 kohdan mukaisesti yhteisö ja jäsenvaltiot ovat tästedes yhdessä vastuussa yhteisön taloudellisia etuja vahingoittavien petosten ja muiden laittomien toimien torjunnasta. Tässä vuosikertomuksessa¹ kiinnitetään erityishuomiota jäsenvaltioiden tältä osin toteuttamiin toimiin.

Petostentorjunnan operatiivista puolta² esitellään vuoden 2000 kesäkuun jälkeistä aikaa koskevassa kertomuksessa, joka julkaistaan vuoden 2001 loppupuoliskolla; näin komissiolla on mahdollisuus viitata siihen omassa vuosikertomuksessaan.

Vuosikertomus 2000 on komission toinen uuden perustamissopimuksen mukaisesti laatima kertomus, ja sen ensimmäisessä osassa esitellään taloudellisten etujen suojaamiseksi tehtyjä yhteisön aloitteita (merkittävät lainsäädännölliset muutokset, joihin luetaan Amsterdamin perustamissopimuksen VI osastoon liittyvät välineet, sekä alakohtaiset lainsäädännölliset muutokset). Kertomuksen toisessa osassa keskitytään jäsenvaltioiden vuosina 1999–2000 toteuttamiin toimiin ja viimeisessä, kolmannessa osassa esitellään tilastotietoja, joita jäsenvaltiot ovat alakohtaisten asetusten mukaisesti toimittaneet petostentorjuntaa koskevista toimistaan keskeisten yhteisöpolitiikkojen alalla.

Ensimmäisessä osassa käsitellään sekä monialaisia että alakohtaisia lainsäädäntö- ja säädösaloitteita. Monialaisten lainsäädäntöaloitteiden esittelyssä keskitytään vuoden 2000 rikosoikeudellisen ulottuvuuden vahvistamista koskeviin aloitteisiin ja etenkin niihin, jotka koskevat vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen luomista. Tässä osassa paneudutaan myös hallinnonuudistusta koskevan valkoisen kirjan täytäntöönpanoon ja sen vaikutuksiin taloudellisten etujen suojaamisessa. Kertomuksessa käsitellään myös petostentorjuntaviraston toimintaa (sen selvitys- ja tutkintatoimia) ja sitä, miten virasto toimii yhteistyössä eri alojen kansallisten viranomaisten kanssa (perustamissopimuksen 280 artiklan 3 kohta) ja antaa teknistä ja operatiivista apua.

Lisäksi ensimmäisessä osassa esitellään toimia, joita yhteisö on käynnistänyt taloudellisten etujen suojaamisesta ja petostentorjunnasta vastaavien toimijoiden kanssa, ja annetaan konkreettisia esimerkkejä siitä, kuinka kentällä voidaan suojella Euroopan unionin varoja tehokkaasti ja yhtäläisesti petoksilta ja muulta rikolliselta toiminnalta yhteistyössä jäsenvaltioiden, ehdokasmaiden ja yhteisön ulkopuolisten maiden kanssa.

Toisessa osassa kuvataan, miten Amsterdamin sopimuksen ratifiointi on tältä osin vaikuttanut ja miten jäsenvaltioiden toimenpiteiden ilmoittamisesta annetun uuden 280 artiklan 5 kohdan täytäntöönpano on edistynyt. Komission kertomuksessa käsitellään ensimmäistä kertaa tietoja jäsenvaltioiden vuosina 1999 ja 2000 käyttöön ottamista välineistä yhteisön taloudellisten etujen suojelemiseksi; tiedot on kerätty keskitetysti. Jäsenvaltiot ovat käytännössä osoittaneet kantavansa vastuun perustamissopimukseen perustuvista tehtävistään.

¹ Uutta järjestelmää käsiteltiin yleisesti yhteisön taloudellisten etujen suojaamisesta ja petostentorjunnasta 8. marraskuuta 2000 annetussa vuoden 1999 kertomuksessa (KOM(2000) 718 lopullinen).

² Euroopan petostentorjuntaviraston ensimmäinen toimintakertomus (1. kesäkuuta 1999 –31. toukokuuta 2000) annettiin 23.5.2000. Toimintakertomusta on julkaistu vuosittain viraston perustamisesta (1. kesäkuuta 1999) alkaen.

Kolmannessa osassa analysoidaan yhteisön tutkimustoiminnan perusteella jäsenvaltioilta kerätyt tiedot, joiden avulla selvitetään petos- tai sääntöjenvastaisuustapausten yleissuuntaukset ja yleisarvio takaisinperinnän määristä ja rahoituksen seurannan vaikutuksista. Tässä yhteydessä on muistettava, että jäsenvaltioiden ja komission on tehtävä tiivistä yhteistyötä yhteisön taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten ja muiden sääntöjenvastaisuuksien paljastamisessa ja seurannassa.

Jäsenvaltioiden toteamien tai OLAFin epäilemien petosten ja sääntöjenvastaisuuksien määrä lisääntyi vuonna 2000. Lukuihin on suhtauduttava kuitenkin varauksellisesti, sillä huomioon on otettava jäsenvaltioiden toimittamien tietojen epäyhtenäisyys. Tilanteen vakiintumisen myötä määrät ovat alkaneet kasvaa monilla aloilla. EMOTR:n tukiosaston menoihin ja perinteisiin omiin varoihin liittyvät määrät (EMOTR:n osuutena 474,5 miljoonaa euroa eli 1,17 prosentin vaikutus EMOTR:n talousarvioon ja perinteisten omien varojen osuutena 534,5 miljoonaa euroa eli 3,5 prosentin vaikutus yhteisön talousarvioon³) ovat kaksinkertaistuneet eräiden rahallisesti merkittävien tapausten vuoksi. Rakennerahastojen alalla summat ovat hieman pienempiä (114,2 miljoonaa euroa eli 0,45 prosenttia ao. talousarviosta) mutta tapaukset ovat lisääntyneet, mikä on yleensä osoitus tarkastusten tehostumisesta. Suorien menojen puolella 148 tapauksen osuus oli arvoltaan yhteensä 170 miljoonaa euroa (1,33 prosenttia talousarviosta), ja tapausten rahallinen ja määrällinen osuus onkin kasvanut huomattavasti etenkin ulkoisten toimien alalla, johon OLAFin toiminnassa on erityisesti keskitytty. Seuraamalla tarkemmin jäsenvaltioiden perintätoimintaa voidaan lisäksi puuttua tuloksettomiin toimiin ja perehdyttää eri tahoja vireillä oleviin aloitteisiin sekä suuntaviivoihin toiminnan seurannan ja toteuttamisen tehostamiseksi.

³ Prosenttimäärät ovat suhteessa kunkin alan omaan tulo- ja menopuolen osuuteen talousarviosta. Perinteisten omien varojen määrän muodostavat jäsenvaltioiden vuotta 2000 koskevat suoritukset, joista on vähennetty keräämiskustannukset. Perinteisten omien varojen osuus kokonaisvaroista vuonna 2000 oli yhteensä 15,3 prosenttia.

Osasto 1: Yhteisön toiminta

1. TALOUDELLISTEN ETUJEN SUOJAAMINEN: MONIALAISEN OIKEUDELLISEN JÄRJESTELMÄN KEHITYS

1.1.Lainsäädäntövälineet

Kun taloudellisten etujen suojaamisessa ja petostentorjunnassa oli vuonna 1999 keskitytty tiiviisti lainsäädäntötoimiin, vuonna 2000 olivat vuorossa ennen kaikkea lähialojen aloitteet.

Monialaisen lainsäädännön alalla ei juuri tapahtunut muutoksia, sillä tärkeimpien kolmannen pilarin oikeusvälineiden ratifiointi on vielä kesken jäsenvaltioissa.⁴ Komissio on kuitenkin antanut useita uusia säädöksiä yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamiseksi petoksilta, lahjonnalta ja muulta näihin etuihin välittömästi tai välillisesti vaikuttavalta laittomalta toiminnalta (ml. talousrikollisuus).

1.1.1. Rahanpesun ehkäisy

Yhteisön varoihin kohdistuvissa petoksissa on usein kyse rahanpesun esiasteesta. Kokemus on osoittanut, että rahoituskanavilla, joihin selvitykset kohdistuvat, on todellisuudessa kytköksiä petoksiin, joista on yhteys muuhun rikollisuuteen. Yhteisön taloudellisten etujen suojaamisen kannalta on useaan otteeseen korostettu, kuinka tärkeää on keskinäinen hallinnollinen yhteistyö ja tietojenvaihto jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisien kanssa epäilyttävien rahoitustapahtumien paljastamiseksi. Tältä osin ehdotus direktiiviksi⁵, jonka tarkoituksena oli muuttaa *rahoitusjärjestelmän rahanpesutarkoituksiin käyttämisen estämisestä* 10 päivänä kesäkuuta 1991 annettua neuvoston direktiiviä 91/308/ETY, sisälsi erityisen säännöksen komission (OLAF) ja jäsenvaltioiden petostentorjuntaviranomaisten yhteistyöstä ja tietojenvaihdosta tapauksissa, joissa lainvastaiset toimet vahingoittavat Euroopan yhteisöjen taloudellisia etuja.

Neuvosto on päässyt poliittiseen sopimukseen ehdotuksesta ja siihen sisältyvistä ammattilaisten ja rahoituksen välittäjien velvoitteista sekä ”rikollinen toiminta” –käsitteen määritelmästä. Vaikka neuvosto hylkäsi komission kanssa tehtävästä yhteistyöstä annetun alkuperäisen säännöksen 30. marraskuuta 2000 vahvistamallaan yhteisellä kannalla, se myönsi 17 lokakuuta 2000 tekemissään päätelmissä⁶ olevansa tietoinen mahdollisuudesta tietojenvaihtoon ja pyysi komissiota esittämään uuden ehdotuksen.

1.1.2. Rahanväärennys

Annettuaan neuvostolle, Euroopan parlamentille ja Euroopan keskuspankille 22. heinäkuuta 1998 tiedonannon euron suojelusta ja väärentämisen torjunnasta⁷ komissio

⁴ Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta 26 päivänä heinäkuuta 1995 tehty yleissopimus ja sen pöytäkirjat.

⁵ Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi, KOM(1999 352 lopullinen, EYVL C 177, 27.6.2000.

⁶ Ecofin/YOS-neuvoston 17.10.2000 tekemät päätelmät, etenkin osa B kohta 9.

⁷ KOM (1998) 474 lopullinen.

esitti 26. heinäkuuta 2000 ehdotuksen neuvoston asetukseksi *euron väärentämisen torjunnasta*⁸.

Ehdotuksessa käsiteltiin seuraavia asioita:

- teknisten tietojen keruu ja saatavuus sekä väärennetyjen euroseteleiden ja -metallirahojen toimittaminen yksilöitäviksi
- luottolaitosten ja muiden rahanvaihtolaitosten velvollisuudet
- Europolin yhteyteen perustettava euron väärentämisen torjunnasta vastaava yksikkö, jonka tehtävänä on operatiivista ja strategista tietoa sisältävään tietokantaan perustuvan tietojärjestelmän hallinnoiminen
- väärentämistapauksiin liittyvän tiedon keskittäminen kansallisella tasolla ja tiedottamisvelvollisuus kansallisen Europol-yksikön kautta sekä suojatut tiedot
- yhteistyöhön ja keskinäiseen avunantoon liittyvät asiat kuten pikahälytysjärjestelmän perustaminen ja yhteistyö yhteisön ulkopuolisten maiden kanssa.

Neuvoston petostentorjuntaryhmä käsitteli ehdotusta Ranskan puheenjohtajakaudella, ja ehdotuksesta tehtiin myöhemmin poliittinen sopimus⁹. Vaikka kansallisten poliisiviranomaisten ja Europolin yhteyksiä koskeneita säännöksiä ei (vastoin komission ehdotusta) hyväksytty, Europol auttaa jäsenvaltioita toimeksiantonsa¹⁰ ja Europol-yleissopimuksen määräysten¹¹ mukaisesti.

Asetuksella pyritään varmistamaan, että toimenpiteet ovat yleisiä ja monialaisesti koordinoituja ja että niissä otetaan huomioon yhtenäisvaluutan asettamat haasteet sekä jokaisen toimielimen tai muun elimen ja jäsenvaltion roolien toisiaan täydentävä vaikutus. Koordinointi on järjestetty luomalla eri toimielinten (komissio, Euroopan keskuspankki, Europol) välille yhteistyökomitea ja kansallisten asiantuntijoiden kanssa tehtävän yhteistyön avulla.

1.1.3. Väärentäminen ja piratismi

Vastauksena Euroopan parlamentin 4. toukokuuta antamaan päätöslauselmaan komissio antoi 30. marraskuuta¹² tiedonannon ja siihen liittyvän toimintasuunnitelman *väärentämisen ja tavaroiden laittoman valmistamisen vastaista toimintaa sisämarkkinoilla koskevan vihreän kirjan perusteella toteutettavista toimista*¹³. Vihreässä kirjassa muistutetaan, että teollis- ja tekijänoikeuksia vahingoittava *talousrikollisuus* (teollisuudessa sekä maatalouden tai kaupan alalla esiintyvä väärentäminen, yhteisön tavaramerkin väärentäminen) aiheuttaa vääristymiä sisämarkkinoilla. Talousrikollisuus

⁸ Ks. komission kertomus Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta ja petostentorjunnasta (vuosikertomus 1999), KOM (2000) 718 lopullinen. Ehdotus: KOM(2000)492 lopullinen, 26.7.2000.

⁹ Ecofin-neuvoston kokous 12. helmikuuta 2001. Komissio ilmaisi tyytyväisyytensä siihen, että hyväksyttyyn asetulusuonnokseen on sisällytetty sen ehdotuksen tärkeimmät kohdat.

¹⁰ Neuvoston päätös, tehty 29 päivänä huhtikuuta 1999, Europolin toimeksiannon laajentamisesta rahan ja maksuvälineiden väärentämisen torjuntaan. EYVL C 149, 28.5.1999.

¹¹ Neuvoston säädös, annettu 26 päivänä heinäkuuta 1995, yleissopimuksen tekemisestä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen K.3 artiklan perusteella Euroopan poliisiviraston perustamisesta (Europol-yleissopimus), EYVL C 316, 27.11.1995.

¹² KOM(2000) 789.

¹³ KOM(1998)569.

vaikuttaa myös siihen, miten verorasite jakautuu jäsenvaltioiden kesken, sillä ns. neljäs tulolähde (BKTL-varat) perustuu kansallisten varojen kirjaamiseen. Väärentämiseen liittyvän rikollisuuden taloudellisia vaikutuksia ei voida väheksyä.¹⁴

Toimintasuunnitelman tarkoituksena on erityisesti sisämarkkinoiden tarpeita varten täydentää toimenpiteitä, joiden avulla valvotaan väärennettyjä ja laittomasti valmistettuja tavaroita Euroopan unionin ulkorajoilla¹⁵, ja aloitteita, jotka liittyvät väärentämisen ja tavaroiden laittoman valmistamisen vastaiseen toimintaan ja joita on tehty Euroopan unionin ulkopuolisten maiden kanssa solmittujen suhteiden ja monenvälisten sopimusten puitteissa. Tarkoituksena on, että komissio tutkii mahdollisuutta perustaa keskipitkällä aikavälillä jäsenvaltioiden kanssa erityisiä hallinnollisia yhteistyöjärjestelmiä; ne voisivat perustua muiden alojen olemassa oleviin yhteistyöjärjestelmiin, ja niitä käytettäisiin tapauksissa, joissa kyse on yhteisön edusta.

1.1.4. *Julkiset hankinnat*

Julkiset hankinnat on niin ikään yksi petosaltis ala, jolla komissio haluaa lujittaa ehkäisymekanismeja. Tätä varten se on 30. elokuuta 2000 laatinut ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi¹⁶, jolla mm. otetaan käyttöön pakollinen järjestelmä rikollisjärjestöön kuulumisesta, korruptiosta tai yhteisöjen taloudellisiin etuihin kohdistuneista petoksista tuomion saaneiden alihankkijoiden sulkemiseksi hankintamenettelyjen ulkopuolelle ja vapaaehtoinen järjestelmä epäluotettavien talouden toimijoiden syrjäyttämiseksi.

1.2.Oikeudenkäyttövälineet

Vuonna 2000 on toteutettu useita aloitteita, jotka edistävät yhteisön taloudellisten etujen suojaamista ja liittyvät rikosoikeudellisen kehyksen ja oikeusviranomaisten toiminnan tehostamiseen.

1.2.1. *Ehdotus Euroopan syyttäväviranomaisen perustamisesta yhteisön taloudellisten etujen suojaamiseksi*

Kuten komissio oli ilmoittanut 26. tammikuuta 2000 Nizzan hallitustenväliselle konferenssille tarkoitetussa lausunnossaan ”Toimielinjärjestelmän muuttaminen laajentumisen onnistumiseksi”, se antoi 29. syyskuuta 2000 tiedonannon, jossa ehdotetaan Euroopan syyttäväviranomaisen perustamista yhteisön taloudellisten etujen suojaamiseksi.¹⁷ Ehdotus syyttäväviranomaisen perustamisesta perustuu rikosoikeusasiantuntijoista koostuvan työryhmän perusteelliseen valmistelutyöhön, jonka tuloksena laadittiin ehdotus Corpus juris-sääntökokoelmaksi¹⁸. Omassa ehdotuksessa komissio painotti petostentorjunnan ensisijaisuutta ja vastasi samalla kannanottoihin, joita Euroopan parlamentti oli esittänyt 14. huhtikuuta 2000 antamassaan päätöslauselmassa hallitustenvälisestä konferenssista.

¹⁴ Tullin vuonna 2000 takavarikoimien väärennettyjen tavaroiden arvo on arviolta yli 1,3 miljardia euroa.

¹⁵ Neuvoston asetus (EY) N:o 3295/94, annettu 22 päivänä joulukuuta 1994, väärennettyjen ja laittomasti valmistettujen tavaroiden vapaaseen liikkeeseen luovutuksen, viennin, jälleenviennin tai suspensiomenettelyyn asettamisen kieltämisestä koskevista toimenpiteistä (EYVL L 27, 2.2.1999).

¹⁶ Ehdotus direktiiviksi *julkisia tavara- ja palveluhankintoja sekä julkisia rakennusurakoita koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta* (KOM (2000) 275 lopullinen, 30.8.2000).

¹⁷ KOM(2000)608.

¹⁸ Corpus juris portant dispositions pénales pour la protection des intérêts financiers de l'Union européenne, laadittu Mireille Delmas-Martyn johdolla, Economica, Pariisi, 1997.

Komissio ehdottaa, että EY:n perustamissopimukseen lisätään uusi artikla oikeusperustaksi, jolla voidaan perustaa EY:n perustamissopimuksen 280 artiklan mukaiseen yhteisön taloudellisten etujen suojaamiseen keskittyvä Euroopan syyttäviviranomainen. Ehdotus myötäilee Amsterdamin sopimusta, jolla voitiin asettaa yhteisö ja jäsenvaltiot yhteisesti vastuuseen yhteisön taloudellisten etujen suojaamisesta; aiemmin tällaista määräystä ei ollut.

Komission mielestä yhteisön taloudellisten etujen tehokas rikosoikeudellinen suojaaminen edellyttää Euroopan syyttäviviranomaisen perustamista; kanta perustuu siihen, että perustamissopimusten perusteella vastuu etujen suojaamisesta on erityisesti komissiolla. Vaikka Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) perustaminen on mahdollistanut yhteisön taloudellisia etuja vaarantavien asioiden tutkimisen kaikkialla Euroopan unionin alueella, jäsenvaltioiden vähäisen oikeudellisen yhteistyön johdosta OLAFin tutkimustulosten johtaminen rikosoikeudellisiin toimiin on edelleen epävarmaa.

Euroopan syyttäviviranomaisen tehtävänä olisi johtaa petosten tutkintaa ja toimia syyttäjänä toimivaltaisissa kansallisissa tuomioistuimissa, mutta sillä ei ole tarkoitus korvata kansallisia tuomioistuinta etenkään rikoksista tuomitsemisen osalta. Syyttäviviranomainen helpottaisi kansallisten tuomioistuinten toimintaa esittämällä koko Euroopan unionin alueelta saatuja tietoja ja auttamalla tuomioistuinta ratkaisemaan ongelmia, joita syntyy oikeudellisen alueen jakautumisesta viiteentoista (ja vastaisuudessa vieläkin useampaan) jäsenvaltioon etenkin kun niistä jokaisessa on käytössä omia sääntöjä ja menettelyjä.

Koska hallitustenvälinen konferenssi ei hyväksynyt ehdotusta, komissio ilmoitti 31. tammikuuta 2001¹⁹ valmistelewansa asiasta vihreän kirjan, jotta Euroopan syyttäviviranomaisen perustamisesta keskusteltaisiin uudestaan seuraavassa hallitustenvälisessä konferenssissa. Komissio on yhä sitä mieltä, että oikeusperustan puutteen vuoksi perustamissopimusta olisi muutettava²⁰. Vihreässä kirjassaan komissio aikoo Euroopan parlamentin huomautusten mukaisesti keskittyä pohtimaan Euroopan syyttäviviranomaisen tehtäviä ja toimintaa taloudellisten etujen suojaamisen alalla. Laekenin Eurooppa-neuvostoa silmällä pitäen komission on tarkoitus hyväksyä vihreä kirja vuoden 2001 loppuun mennessä. Tavoitteena on toteuttaa vuonna 2002 mahdollisimman laaja kuulemiskierros.

1.2.2. Rikosoikeudellinen yhteistyö

Tampereella 15. ja 16. lokakuuta 1999 kokoontunut Eurooppa-neuvosto käsitteli erityiskokouksessaan vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvaa aluetta ja päätti mm. kehottaa neuvostoa hyväksymään oikeusvälineen, jonka avulla voidaan perustaa *Euroopan oikeudellisen yhteistyön yksikkö (Eurojust)* vuoden 2001 loppuun mennessä. Komissio osallistui Eurojust-yksikköä käsittelevästä päätösluonnoksesta käytäviin neuvotteluihin antamalla 22. marraskuuta 2000 tiedonannon (KOM(2000)746 lopullinen). Tiedonannossa komissio täsmentää, että yhteisön taloudellisia etuja vahingoittavan järjestäytyneen rikollisuuden torjunnan alalla OLAFin ja Eurojustin on toimittava tiiviissä yhteistyössä, jotta molemmat tuovat yhteistyölle lisäarvoa oman tehtävänsä ja toimivaltuuksiensa mukaisesti.

¹⁹ Komission työohjelma vuodeksi 2001 (KOM(2001)28).

²⁰ Ks. Schreyerin Euroopan parlamentissa esittämä puheenvuoro, jossa hän käsitteli komission vuoden 1999 vuosikertomuksesta 14. maaliskuuta 2001 annettua päätöslauselmaa.

Lisäksi Tampereen Eurooppa-neuvosto käsitteli *vastavuoroista tunnustamista oikeudellisen yhteistyön alalla*, mistä oli keskusteltu jo Cardiffin Eurooppa-neuvostossa vuonna 1998. Komissio antoi 26. heinäkuuta 2000 tiedonannon²¹ Euroopan unionin jäsenvaltioiden välisen rikosasioita koskevien lopullisten päätösten vastavuoroiseen tunnustamiseen liittyvän menettelyn käyttöönotosta. Tiedonannolla pyritään käynnistämään syvälleikäviä keskusteluja erityisesti alalla, jolla perinteinen oikeudellinen yhteistyö on käytännössä hidasta ja monimutkaista ja perustuu pyyntöihin (käytäntö vallitsee täysivaltaisten valtioiden välillä eikä ole velvoittava)²². Tiedonannolla pyritään saamaan vastaus useisiin samaan asiaan liittyviin kysymyksiin (sellaisten päätösten vastavuoroinen tunnustaminen, joista yleensä määrätään sakkoseuraamuksia; rikosrekisteriä koskevat toimenpiteet; oikeuksien menettäminen; vaihtoehtoiset seuraamukset; yksityishenkilöiden asettamisesta tuomioistuimen valvontaan; varojen vallinnanrajoitukseen perustuva omaisuuden menetetyksi tuomitseminen jne.).

1.3. Rikollisuuden ehkäisy

Komission mielestä petostentorjuntastrategiaa on täydennettävä rikollisuuden ehkäisyn yleisstrategialla. Tätä tarkoitusta varten se antoi 29. marraskuuta 2000 tiedonannon (KOM(2000) 786 lopullinen) rikollisuuden ehkäisystä Euroopan unionissa. Siinä ehdotetaan strategiaa, jonka tarkoituksena on ottaa rikollisuuden ehkäisy huomioon EU-politiikoissa aiempaa paremmin, lisätä rikollisuuteen liittyvien ilmiöiden tuntemusta sekä käynnistää vuoropuhelu kaikkien eri toimijoiden kanssa (julkiset tahot, rikosten torjunnasta vastaavat poliisi- ja oikeusviranomaiset ja tuomioistuimet, liike-elämä ja kansalaisyhteiskunta).

Strategian toteuttamiseen tarvitaan Euroopan unionin rahoitusta, ja siksi komissio onkin esittänyt ehdotuksen neuvoston päätökseksi tuki-, vaihto-, koulutus- ja yhteistyöohjelman (Hippokrates) perustamisesta rikollisuuden ehkäisemiseksi.

2. YHTEISÖN TALOUDELLISTEN ETUJEN SUOJAAMINEN: KEHITYS ERI ALOILLA

2.1. Tulliasiat ja välillinen verotus

2.1.1. Tullimenettelyt

Passitusmenettely, joka on yksi Euroopan yhdentymisen keskeisistä välineistä, on erittäin tärkeä eurooppalaisille yrityksille. Passitusmenettelyssä Euroopan yhteisöön tuodut tai yhteisön ja sen kumppanimaiden²³ välillä liikkuvat tavarat vapautetaan väliaikaisesti niistä normaalisti kannettavista tulleista ja muista maksuista. Yhteiseen passitusjärjestelmään liittyminen on olennainen osa Keski- ja Itä-Euroopan maiden unioniin liittymistä valmistelevaa strategiaa. Viime vuosina tehdyt, passitusmenettelyyn liittyneet petokset ovat aiheuttaneet taloudellisia menetyksiä niin kansallisille kuin yhteisönkin talousarvioille.

²¹ Komission tiedonanto 26. heinäkuuta 2000 (KOM(2000)495).

²² Tiedonantoa täydennettiin vastavuoroista tunnustamista koskevalla komission ja neuvoston työohjelmalla, joka hyväksyttiin joulukuussa 2000 (EYVL C 12. 15.1.2001).

²³ Euroopan vapaakauppaliittoon (EFTA) kuuluvat maat ja Visegrad-maat (Puola, Slovakia, Tšekki ja Unkari passitusyleissopimuksen mukaisesti) sekä 64 tällä hetkellä TIR-yleissopimuksen sopimuspuolena olevaa maata.

Tullikodeksia²⁴ on muutettu passitusmenettelyn luotettavuuden ja turvallisuuden lisäämiseksi (menettelyn päättämisen valvonta, tullivelan kantaminen). Uudistuksilla pyritään vähentämään passituksesta vastaaviin henkilöihin liittyviä riskejä (yksinkertaistettujen menettelyjen myöntämiseksi toimijoilta edellytettävät luotettavuusvaatimukset) ja passitusilmoituksella väliaikaisesti tullittomana liikkuviin tavaroihin liittyviä riskejä (vakuuden suuruuden määräytyminen tavaraan liittyvään taloudellisen riskin perusteella).

Uudistuksilla pyritään lisäksi *tietokoneistamaan passitusmenettely*. Passitustavaroiden liikkumisen hallinnoinnissa ja seurannassa käytettävää tietokoneavusteista verkkoa on suunniteltu yhteistyössä monikansallisella tasolla. Uusi tietokoneavusteinen passitusjärjestelmä (*New Computerised Transit System – NCTS*) otettiin käyttöön toukokuussa 2000²⁵, ja sitä laajennetaan asteittain niin maantieteellisesti kuin toiminnallisestikin kaikkiin jäsenvaltioihin ja muihin 20. toukokuuta 1997 tehdyn passitusyleissopimuksen sopimuspuolina oleviin maihin.

Marraskuun 16. päivänä 2000 annettiin toinen tullikodeksin muutosasetus²⁶, jolla pyritään nopeuttamaan tulli-ilmoitusten tietokoneistamista ja taloudellisesti vaikuttavien tullimenettelyjen modernisointia. Muutoksen ansiosta tullietuusjärjestelmällä, joka perustuu yhteisön ulkopuolisen maan viranomaisen antamaan todistukseen tuotteen alkuperästä, voidaan entistä paremmin suojella vilpittömässä mielessä toimineita toimijoita, joilta on evätty tullietuus ja joille on syntynyt tullivelkaa. Maahantuoja ei kuitenkaan voi vedota vilpittömässä mielessä toimimiseen, jos komissio on julkaissut ilmoituksen, jossa todetaan, että on aihetta epäillä, ettei edunsaajamaa sovelleta etuuskohtelujärjestelmää moitteettomasti. Ilmoituksen julkaisemisella varoitetaan asianomaisia tahoja kyseisestä maasta tapahtuvaan tuontiin liittyvistä riskeistä²⁷.

2.1.2. Välillinen verotus

Ensisijaisesti valtionkassojen tuloihin vaikuttavat arvonlisävero- ja valmisteveropetokset vaikuttavat myös omista varoista annetun päätöksen 2 artiklassa tarkoitetun arvonlisäverosta saatavien yhteisön omien varojen osuuteen. Tällaiset petokset ovat yhteydessä järjestäytyneeseen rikollisuuteen, koska se sisältää useita eri keinoja (veronkierto, talouspetokset, korruptio ja laiton kauppa) terveen taloudellisen kilpailun estämiseksi. Arvonlisäveroon kohdistuvien vakavien petosten määrä yhteisön sisäisessä kaupassa on jo suuri ja lisääntyy jatkuvasti (mm. kansainväliset "ketjupetokset" lisääntyvät).

Kertomuksessa, joka annettiin 28. tammikuuta 2000²⁸, todetaan, että jäsenvaltiot eivät ole vielä kukaan mukauttaneet arvonlisäveroa (alv) koskevia valvontajärjestelmiään sellaisiksi, että niissä otettaisiin huomioon rajoilla tehtävien verotarkastusten poistaminen, joka tehtiin

²⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 955/1999, annettu 13 päivänä huhtikuuta 1999, neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2193/92 muuttamisesta ulkoisen passitusmenettelyn osalta, täydennetty yhteisön tullikodeksin soveltamissäännösten muutoksilla [komission asetus (EY) N:o 2787/2000, annettu 15 päivänä joulukuuta 2000 EYVL L 330, 27.12.2000] ja passitusyleissopimuksen liitteiden muutoksilla [EY-EFTA-sekakomitean päätös N:o 1/2000, tehty 20. joulukuuta 2000 (EYVL L 9, 12.1.2001)].

²⁵ Järjestelmään kuuluvat Alankomaat, Espanja, Italia, Norja, Saksa, Sveitsi ja Tšekki.

²⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 2700/2000 yhteisön tullikodeksista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 muuttamisesta (EYVL L 311, 12.12.2000).

²⁷ Komission tiedonanto neuvostolle ja Euroopan parlamentille, annettu 8. syyskuuta 2000 [KOM(2000)550 lopullinen].

²⁸ Kertomus hallinnollisesta yhteistyöstä sekä alv:n perimis- ja valvontamenettelyistä –KOM(2000)28 lopullinen.

yli kuusi vuotta sitten. Komission petostentorjunnan alakomitean ja neuvoston tilapäisen veropetosryhmän suosituksesta Ecofin-neuvosto kehotti 5. kesäkuuta 2000 jäsenvaltioita järjeistämään tietojenvaihtojärjestelmää ja mukauttamaan valvontajärjestelmiään. Lisäksi Ecofin-neuvosto kehotti komissiota antamaan ehdotuksia tilapäisen ryhmän suositusten perusteella.

Neuvostolle ja Euroopan parlamentille osoittamassaan tiedonannossa *sisämarkkinoiden arvonlisäverojärjestelmän toiminnan parantamisesta* komissio ehdotti, että yhteisössä voimassa olevia hallinnollista yhteistyötä ja keskinäistä avunantoa koskevia säädöksiä vahvistetaan. Lisäksi jäsenvaltioita kehoitetaan kehittämään riskianalysimenetelmiään, jotta veroviranomaisten rajalliset voimavarat voitaisiin keskittää nykyistä paremmin. Komissio on edistänyt toimivaltuuksiensa puitteissa kaikkia jäsenvaltioiden aloitteita tällä alalla mm. rahoittamalla etenkin Fiscalis-ohjelman avulla virkamiesvaihtoa ja riskianalyyysiin liittyvien seminaarien järjestämistä.

Tupakan ja alkoholin valmisteverotusta käsittelevän korkean tason työryhmän suositusten perusteella komissio hyväksyi valmisteveroalaan liittyvän toteutettavuustutkimuksen, jossa vahvistetaan, että valmisteveron alaisten tuotteiden liikkeen tietotekninen seuranta ja valvonta on teknisesti mahdollista. Lisäksi on ryhdytty tehostamaan vuoden 1998 joulukuussa perustettua tiedotusjärjestelmää.

2.2.Omat varat

Euroopan yhteisöjen omien varojen alalla laadittiin vuonna 2000 yksi lainsäädäntöaloite: kyseessä on *perinteisten omien varojen järjestelmästä* 29 päivänä syyskuuta 2000 annettu neuvoston päätös 2000/597/EY, Euratom²⁹, joka tulee voimaan 1. tammikuuta 2002. Päätös tulee voimaan kun kaikki jäsenvaltiot ovat ratifioineet sen. Se valtuuttaa jäsenvaltiot pidättämään itselleen keräämiskustannuksina 25 prosenttia (aikaisemmin 10 prosenttia) maksuista, jotka todetaan 31. joulukuuta 2000 jälkeen.

Toukokuun 22 päivänä 2000 annetun *kodifointiasetuksen (EY, Euratom) N:o 1150/2000*³⁰ voimaantulo on vasta ensimmäinen vaihe omia varoja koskevan päätöksen soveltamissääntöjen muuttamisessa.

2.3.Maatalous

2.3.1. Banaanien tuontia koskeva säännöstö

Koska banaanien tuonnissa on havaittu virheellisten tuontilisenssien käyttöä (ks. luku Yhteistyö ja kumppanuus), komissio päätti antaa asetuksen, jolla lisätään alalla tehtäviä tarkastuksia.³¹ Uusien säännösten tarkoituksena on taata tariffikiintiöjärjestelyn asianmukainen soveltaminen ja varmistaa todistusten aitous suorittamalla ajoittaisia ristiintarkastuksia; tarkastuksia suorittavat yhdessä sen jäsenvaltion tulliviranomaiset, jossa vapaaseen liikkeeseen luovutusta koskevat menettelyt suoritetaan, ja sen jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset, jotka ovat kyseiset todistukset antaneet. Tätä tarkoitusta varten asetuksessa säädetään, että tulliviranomaisten on säilytettävä todistukset ja huolehdittava

²⁹ Lukuun ottamatta 2 artiklan 3 kohtaa ja 4 artiklaa, jotka tulivat voimaan 1. tammikuuta 2001.

³⁰ Kodifointiasetus 29 päivänä toukokuuta 1989 annettuun neuvoston asetukseen (ETY, Euratom) N:o 1552/89 tehdyistä peräkkäisistä muutoksista (EYVL L 130, 31.5.2000).

³¹ Asetus (EY) N:o 1632/2000, annettu 25 päivänä heinäkuuta 2000, neuvoston asetuksen (ETY) N:o 404/93 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä banaanien tuontia yhteisöön koskevan järjestelmän osalta annetun asetuksen (EY) N:o 2362/98 muuttamisesta.

niiden toimittamisesta. Komissio puolestaan toimittaa säännöllisesti tulliviranomaisille luettelon banaanien tuontimenettelyn osalta rekisteröidyistä toimijoista.

2.3.2. Tilien tarkastamista ja hyväksymistä koskevat päätökset

Yhteisessä maatalouspolitiikassa tilien tarkastaminen ja hyväksyminen on erittäin tärkeä väline menojen valvomiseksi; lisäksi sen avulla voidaan kehittää tarkastus- ja tilintarkastusjärjestelmiä ja vähentää sääntöjenvastaisuuksia. Tarkastamisen ja hyväksymisen ansiosta maksuja voidaan periä takaisin tapauksissa, joissa maksujen laillisuudesta tai kyseisen jäsenvaltion valvonta- ja tarkastusjärjestelmän luotettavuudesta ei ole takuita. Vuonna 2000³² komissio peri jäsenvaltioilta takaisin 633,6 miljoonaa euroa vuosina 1996–1999 perusteettomasti käytettyinä varoina. Varoja jouduttiin perimään takaisin tapauksissa, joissa tarkastusmenetelmät osoittautuivat riittämättömiksi tai joissa maatalousmenoja koskevia yhteisön sääntöjä tai komission yksiköiden suorittamien tarkastusten jatkotoimia oli laiminlyöty (riittämätön määrä tarkastuksia, puutoksia riskianalyyseissa, tukimaksujen määrääikojen laiminlyönnit jne.).

Perityt summat pidätettiin suoraan jäsenvaltioille maksettavista kuukausimaksuista. Maatalousmenojen hyväksyjä vaati oikaisuja kaikilta jäsenvaltioilta, mutta erot ovat suuria perittävissä summissa.

2.4. Rakennetoimet

Komissio antoi 12. heinäkuuta 2000 kaksi asetusehdotusta ja suuntaviivoja, jotka koskevat rakennerahastojen *varainhoidon tehostamista ja menojen valvontaa* sekä mahdollisuutta soveltaa *rahoitusoikaisuja*, jos rahastojen hallinnoinnissa havaitaan sääntöjenvastaisuuksia. Uusien aloitteiden laatimisessa sovellettiin yleistä rakennerahastoasetusta³³, jossa säädetään rahastojen hajauttamisesta ja niiden taloudellisen hallinnoinnin tehostamisesta.

Ehdotuksissa jäsenvaltioita ja niiden alueita kehoitetaan määrittelemään tarkemmin kunkin kansallisen ja paikallisen toimijan vastuualueet rakennetoimien hallinnoinnissa ja valvonnassa ja näin vähentämään tukitoimien rahoittamiseen liittyviä virheitä. Jos jäsenvaltio ei toteuta tarvittavia perintätoimenpiteitä sääntöjenvastaisuustapauksissa, komissio voi soveltaa uusien säännösten mukaisia rahoitusoikaisukeinoja.³⁴

2.5. Suorat menot

Suorien menojen alalla komissio antoi 16. toukokuuta tiedonannon *yhteisön ulkomaanavun hallinnoinnin uudistamisesta*. Tiedonannossa paneudutaan useisiin eri toimenpiteisiin, joiden tarkoituksena on tehostaa hankkeiden varainhoitoa, laatua ja toimeenpanoa ulkomaanavun alalla. Alan osuus kaikista komission suoraan hallinnoimista ohjelmista on 62 prosenttia, ja menot ovat tältä osin kolminkertaistuneet kymmenen viime vuoden aikana. Koska ala on lisäksi noussut yhdeksi EU:n näkyvimmäksi toiminta-alaksi, sen hallinnoinnin tehostamiseksi tarvitaan useita toimia: on luotava yksi hankkeiden täytäntöönpanosta vastaava elin, hajautettava hankkeiden hallinnointia komission

³² Yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta 17 päivänä toukokuuta 1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1285/1999 (EYVL L 160, 26.6.1999) 7 artiklan 4 kohdan mukaiset sääntöjenmukaisuutta koskevat päätökset, tehty 1. maaliskuuta ja 5. heinäkuuta 2000, sekä 14.2.2000 ja 28.4.1999 tehdyt päätökset (EYVL L 57, 2.3.2000 ja EYVL L 104, 29.4.2000).

³³ Rakennerahastoja koskevista yleisistä säännöksistä 21 päivänä kesäkuuta 1999 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 1260/1999.

³⁴ Periaatteiden, perusteiden ja ohjeellisten asteikkojen suuntaviivat, joita komission yksiköiden on sovellettava asetuksen (EY) N:o 1260/99 39 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen rahoituskorjausten määrittämiseksi, hyväksyttiin samaan aikaan soveltamisasetusten kanssa.

lähetystöihin ja edunsaajavaltioiden viranomaisille, tiukennettava täytäntöönpanomääräaikoja (varainhoitoasetuksen hyväksyminen), poistettava maksattamatta olevat ja lepäävät sitoumukset sekä tarkennettava vastuunjakoa hankesyklissä.

Tiedonantoon sisältyvien keskeisten suositusten mukaisesti komissio on perustanut 1. tammikuuta 2001 EuropeAid-toimiston, jonka tehtävänä on vastata komission ulkoisen avun kaikkien välineiden täytäntöönpanosta³⁵.

2.6. Monialaiset toimet: varainhoitoasetuksen uudelleenlaatiminen

Komissio esitti 17. lokakuuta 2000 ehdotuksen varainhoitoasetuksen uudelleenlaatimisesta;³⁶ ehdotus ei liity hallinnonuudistusta koskevaan valkoiseen kirjaan³⁷ mutta sen tavoite on kuitenkin sama: varainhoidon parantaminen mm. yksinkertaistamalla ja ajankohtaistamalla sääntöjä. Tarkoituksena on yhdistää varainhoidon ja rahoituksen pääperiaatteet ja perussäännöt sekä talousarvion tiettyihin aloihin sovellettavat säännöt. Tällaisia aloja ovat julkiset hankinnat ja avustukset, kirjanpito ja tilinpäätöksen esittäminen, ulkoiset toimet, EMOTR:n tukiosasto, rakennerahastot, tutkimus ja hallintomäärärahat.

Vaikka uusi varainhoitoasetus ei vielä ole tullut voimaan, vuonna 2000 on jo toteutettu eräitä siirtymävaiheen toimenpiteitä (mm. hajauttamalla tilintarkastusten ja jälkitarkastusten suorittamista).

2.7. Hallinnonuudistuksen toteuttaminen komissiossa

Riippumattomien asiantuntijoiden komitean laatimien kahden raportin perusteella komissio esitti 1. maaliskuuta 2000 hallintonsa sisäistä uudistamista koskevan kattavan strategian, johon liittyi toimintasuunnitelma³⁵. Valkoisessa kirjassa painotetaan mm. yksiköiden taloushallintoa ja varainhoidon valvontaa, ja niitä koskeva uudistuspaketti on ensimmäinen vuoden 2000 jälkeen täytäntöön pantu uudistus. Valkoiseen kirjaan sisältyy useita muitakin toimenpiteitä, joilla vahvistetaan yhteisön taloudellisten etujen suojaamista.

Toiset valkoisessa kirjassa esitetyt toimenpiteet liittyvät virkavirheitä koskeviin kurinpito- ja varoitusmenettelyihin, joiden avulla voidaan lisätä ja parantaa petostentorjunnassa ja yhteisön taloudellisten etujen suojaamisessa käytettäviä ehkäisy- ja seuraamusmenetelmiä. Samaan pyritään myös komission tiedonannoilla kurinpitomenettelyn uudistamisesta ja vakavien virkavirheiden tunnistamisen kehittämisestä sekä komission päätösluonnoksella uuden tutkinta- ja kurinpitoelimen (IDO) perustamisesta.

2.7.1. Varainhoidon ja tilintarkastuksen tehostaminen

Useat hallinnonuudistusta koskevassa valkoisessa kirjassa esitetyt aloitteet koskevat komission yksiköiden taloushallinnon ja varainhoidon valvontarakenteiden parantamista. Tähän pyritään etenkin toimilla 78–83³⁸, joiden avulla uudistetaan sisäistä tarkastusta,

³⁵ Marraskuun 29 päivänä 2000 tehty päätös.

³⁶ Valkoinen kirja komission uudistamisesta, KOM(2000)200 lopullinen.

³⁷ Ehdotus neuvoston asetukseksi (EY, EHTY, Euratom) yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta, KOM(2000)461 lopullinen.

³⁸ Osa XXVII – Taloushallinto ja varainhoidon valvonta pääosastoissa, toimet nro 78–83: sisäisen tarkastuksen vähimmäisnormit, tehtävien erottelu ja talousprosessit, pääosastojen sisäisten talousyksiköiden tehtävien kehitys, pääosastojen valvontatehtävän vahvistaminen, pääjohtajan vuosittaiseen toimintakertomukseen sisältyvä lausuma, henkilöstön riittävyys.

taloushallintoa ja varainhoidon valvontaa merkittävästi. Näiden toimien avulla on tarkoitus ryhtyä valvomaan taloushallintoa aiempaa tiiviimmin ja asettaa sisäiselle tarkastukselle vähimmäisnormit, luopua varainhoitovalvojan ennakkohyväksyntämenettelystä sitoumusten ja maksujen osalta, antaa vastuuta eri pääosastojen johtohenkilöstölle, jotka toimivat uuden sisäisen tarkastuksen osaston alaisena ja joiden toimintaa valvoo yleisesti sisäisen tarkastuksen seurantakomitea. Komiteassa on neljä komission jäsentä, yksi asiantuntijajäsen komission ulkopuolelta ja puheenjohtajana toimii Michael Schreyer.

Komission uutta lähestymistapaa sisäisen tarkastuksen alalla on selkeytetty esittämällä suuntauksia ja sääntöjä uuden järjestelmän kolmesta peruspilarista: sisäisen tarkastuksen muodosta, sisäisen tarkastuksen osastosta ja sisäisen tarkastuksen seurantakomiteasta³⁹. Lisäksi vuoden 2000 joulukuussa laadittiin säännöstö tulojen ja menojen hyväksyjien pätevyydestä sekä uusia sääntöjä sisäisestä tarkastuksesta.

Yhteisön hallinnon tärkeimpien tehtävien uudelleenmäärittely on toinen valkoisessa kirjassa etusijalla oleva asia, ja komissio onkin antanut tiedonannon *yhteisön ohjelmien hallinnoinnin eriyttämisestä* sekä laatinut ehdotuksen uudentyyppistä toimeenpanovirastoa koskeväksi puiteasetukseksi⁴⁰. Uusien virastojen avulla komission on tarkoitus toteuttaa yhteisön ohjelmia joustavasti ja ottaa huomioon ohjelmien erikoisalut; samalla se kuitenkin säilyttää itsellään vastuun politiikkojen hallinnoinnista ja määrittämisestä. Virastot ovat avainasemassa kun komissio toteuttaa johdonmukaista ja hallittua eriyttämispolitiikkaa, jonka kehittämiseen se sitoutui vuoden 1999 lopulla; tarkoituksena on korjata eräiden teknisen avun toimistojen (BAT) toiminnan valvonnassa esiintyneet puutteet⁴¹.

2.7.2. Yhteisön taloudellisten etujen suojaaminen valkoisessa kirjassa

Valkoisessa kirjassa esitetään myös useita toimia yhteisön taloudellisten etujen suojaamisen edistämiseksi: lainsäädäntö sekä taloushallinnon säännöt ja menettelyt on tehtävä mahdollisimman aukottomiksi sääntöjenvastaisuuksien ja petosten osalta, ja komission yksiköiden välinen yhteistyö sekä komission ja jäsenvaltioiden välinen yhteistyö on määriteltävä paremmin. Toimissa nro 92–98⁴² virkamiehille ja edunsaajille esitetään *moitteetonta projektijohtamista* koskevia suuntaviivoja; suuntaviivoilla pyritään lisäämään heidän tietoisuutta toimintatavoista, jotka saattavat jossain ohjelmien ja hankkeiden toteuttamisvaiheessa aiheuttaa eturistiriitoja, sääntöjenvastaisuuksia tai tahattomia virheitä.

Koska Euroopan petostentorjuntaviraston perustaminen viivästyi, suurin osa toimista voidaan panna täytäntöön vasta vuonna 2001, lukuun ottamatta kahta toimea eli

³⁹ Asiakirjat hyväksytty 31. lokakuuta 2000.

⁴⁰ Komission tiedonanto – Yhteisön ohjelmien hallinnoinnin eriyttäminen sekä uudentyyppistä toimeenpanovirastoa koskevan puiteasetuksen esittely, ehdotus neuvoston asetukseksi yhteisön ohjelmien hallinnointiin liittyvistä tietyistä tehtävistä huolehtivien toimeenpanovirastojen asemasta – KOM(2000)788 lopullinen, 13.12.2000.

⁴¹ Ks. riippumattoman asiantuntijakomitean toinen kertomus komission uudistamisesta. Siihen sisältyy huonon hallinnon, sääntöjenvastaisuuksien ja petosten torjunnan nykyisen käytännön analyysi ja asian parantamista koskevia ehdotuksia; sen 2 luvussa käsitellään etenkin suoria hallintovastuualueita, tehtävien ulkoistamista ja teknisen avun toimistoja (asiak. nro 381655, 10.9.1999).

⁴² Valkoisen kirjan XXX luku, toimet nro 92–98: Moitteettoman projektijohtamisen suuntaviivat, OLAFin ja muiden yksiköiden välisen vuorovaikutuksen parempi koordinointi, lainsäädännön laatiminen petosten osalta aukottomaksi ja sopimusten hallinnointi, ennakvaroitussjärjestelmän optimointi, perusteettomasti maksettujen varojen takaisinperinnän tehostaminen, rakennerahastojen seurannan tehostaminen, EMOTR:n tarkastamis- ja hyväksymismenettelyjen yksinkertaistaminen.

ennakkovaroitusjärjestelmän optimointia ja varojen takaisinperinnän tehostamista. Hallinnonuudistusta koskevassa valkoisessa kirjassa esitetään, että jonkin ajan kuluttua on perustettava kaikkia komission sopimuksia ja avustuksia koskeva tietokanta, joka auttaa näiden hallinnointia ja seurantaa, sekä järjestelmä, jonka käyttö tehdään pakolliseksi ennen kuin kirjanpitojärjestelmään voidaan syöttää maksusitoumuksia. Koska näiden järjestelmien täytäntöönpano on tarkoitus toteuttaa vasta vuonna 2001, komissio päätti 31. lokakuuta 2000 pitämässään kokouksessa, että asianomaisten yksiköiden tehtävät on määriteltävä tarkkaan ja että tulojen ja menojen hyväksynnästä vastaavat yksiköt on liitettävä tiiviimmin mukaan järjestelmän toimintaan.

Vuonna 2000 laadittiin myös aloite komission suoraan hallinnoimiin *menoihin liittyvien saatavien takaisinperinnän parantamisesta*. Perusteettomasti maksettujen varojen (joiden osuus takaisinperinnästä vuonna 1999 oli 71 prosenttia) takaisinperintäosuuden kasvattamiseksi ja menettelyn nopeuttamiseksi komissio ehdottaa 13. joulukuuta 2000 päivätyssä tiedonannossaan⁴³, että menojen hyväksyjän ja tilinpitäjän vastuut määritellään paremmin (lisätään velallisia koskevista jatkotoimenpiteistä vastaavien hallintoyksiköiden vastuuta), kehitetään hallinnointivälineitä ja määritellään uudelleen takaisinperintään osallistuvien toimijoiden, eli menojen hyväksyjien, tilinpitäjän ja perintään osallistuvien yksiköiden (talousasioiden pääosaston, sisäisen tarkastuksen yksikön, yhteisen varainhoitoyksikön, oikeudellisen osaston sekä epäiltäessä petoksia tai sääntöjenvastaisuuksia myös OLAFin) asema.

OLAFille on tarkoitus antaa yleinen vastuu rikosoikeudellisia toimia vaativissa tapauksissa, jotta virasto voi toteuttaa tarvittavat toimet ja jotta komissio voi toimia siviilikanteen nostajana.

3. PETOSTENTORJUNTAVIRASTON (OLAF) TOIMINTA

3.1.Uusi rakenne

Euroopan petostentorjuntavirasto hyväksyi 27. syyskuuta 2000 uuden väliaikaisen organisaatiokaavion. Hallinnollisen rakenteen ensisijaisena tarkoituksena on UCLAFin töiden jatkaminen ja lainsäätäjän vuonna 1999 asettamiin tehtäviin ja suuntauksiin mukautuminen. Uudella rakenteella vastataan komission 28. kesäkuuta 2000 laatimassa taloudellisten etujen suojaamista ja petostentorjuntaa koskevassa kattavassa strategiassa⁴⁴ esitettyihin haasteisiin.

Euroopan petostentorjuntaviraston väliaikaisessa organisaatorakenteessa on kaksi linjaa: politiikan, lainsäädännön ja oikeudellisten asioiden linja sekä tutkinnan ja jatkotoimien linja. Jo olemassa oleva tiedonhankinnasta vastaava yksikkö muutettiin täysin ja asetettiin suoraan pääjohtajan alaiseksi. Muutoksessa korostettiin tiedonhankinnan tärkeyttä niin toimintastrategian kohdentamisessa kuin jäsenvaltioiden avustamisessakin.

Kaikki avustustoimet (tutkintojen ja jatkotoimien sisäinen ja ulkoinen koordinointi) kuuluvat nyt uuden tutkinnan ja jatkotoimien linjan alaisuuteen; linjaan kuuluu kaksi tutkijaryhmää. Tarkoituksena on lisätä joustavuutta ja tehokkuutta kaikessa avustustoiminnassa (tutkintojen ja jatkotoimien sisäinen ja ulkoinen koordinointi).

⁴³ Tiedonanto valkoisen kirjan toimesta nro 96: ”Perusteettomasti maksettujen varojen takaisinperinnän tehostaminen”.

⁴⁴ KOM(2000) 358 lopullinen.

Monialaiseen politiikan, lainsäädännön ja oikeudellisten asioiden linjaan kuuluvat tuomarit ja muut asiantuntijat, jotka auttavat kansallisia oikeusviranomaisia petostapausten seurannassa ja petostentorjuntavirastoa petostapausten käsittelyssä. Linja vastaa petostentorjuntavirastolle kuuluvista lainsäädännöllisistä ja oikeudellisista asioista ja on myös vastuussa yleisistä asioista ja toimielintenvälisistä suhteista, petoslainsäädännön kehittämisestä sekä hallinnollisista ja taloudellisista jatkotoimista.

Petostentorjuntaviraston on mukautettava rakennettaan komission antaman petostentorjunnan kattavan strategian mukaisesti, jotta talousrikollisuuden toimintaympäristöstä (petosmenetelmät, rikollisve rkostot) saadaan kokonaiskuva. Tähän päästään parantamalla riskianalyysiä ja hyödyntämällä paremmin operatiivista tietoa, jota saadaan komission yksiköiltä, yhteisön muilta toimielimiltä ja elimiltä (mm. tilintarkastustuomioistuin, keskuspankki) ja kansainvälisiltä yksiköiltä (mm. Europol, Interpol, Maailman tullijärjestö jne) sekä kansallisilta viranomaisilta. Petostentorjuntaviraston uuden organisaation avulla on tarkoitus kerätä ja analysoida näitä operatiivisia tietoja aiempaa tehokkaammin ja antaa apua komissiolle ja jäsenvaltioiden ja yhteisön ulkopuolisten maiden toiminnallisille yksiköille; lisäksi tarkoituksena on laatia toimintastrategia.

Uuden rakenteen myötä virastosta pyritään muodostamaan todellinen palvelukeskus, joka tarjoaa asiantuntemusta toimivaltaansa kuuluvilla aloilla ja antaa monialaisen taitotietonsa ja kokemuksensa komission yksiköiden ja kaikkien kansallisten elimien tai viranomaisten käyttöön taloudellisten etujen suojaamiseksi. Pääjohtaja koordinoi OLAFin toimintaa (operatiiviset toiminnot, tiedonhankinta ja strategiat, lainsäädännön kehittäminen ja suhteet kansallisiin oikeus- ja poliisiviranomaisiin) ja varmistaa sen johdonmukaisuuden. Tiedonhankinta muodostaa yhteisön palvelukeskuksen ytimen, ja sen myötä petostentorjuntavirasto voi tehdä tiivistä ja säännöllistä yhteistyötä toimivaltaisten viranomaisten kanssa suojatakseen yhteisöjen taloutta petoksilta, rahanpesulta, korruptiolta ja kaikelta muulta laittomalta toiminnalta. Uusi tuomioistuinasioita käsittelevä ryhmä pyrkii kehittämään vakavien ja toistuvien rikosten oikeustutkintaa kansallisella tasolla.

3.2.Euroopan petostentorjuntaviraston oikeus suorittaa tutkimuksia

Euroopan petostentorjuntaviraston oikeus suorittaa tutkimuksia perustuu 25 päivänä toukokuuta 1999 annettuihin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksiin (EY) N:o 1073/1999 ja 1074/1999, joissa säädetään, että virasto toteuttaa perustamissopimuksilla tai niiden perusteella perustetuissa toimielimissä ja elimissä hallinnolliset tutkimukset, joiden tarkoituksena on torjua petoksia, lahjontaa, Euroopan yhteisön taloudellisia etuja vahingoittavaa muuta laitonta toimintaa sekä selvittää virkatoimintaan liittyviä vakavia tekoja. Näiden asetusten 4 artiklan mukaisesti kunkin toimielimen ja elimen on hyväksyttävä säännökset, joissa vahvistetaan asetusten täytäntöönpanoa koskevat edellytykset ja yksityiskohtaiset säännöt.

Euroopan keskuspankki ja Euroopan investointipankki ovat kuitenkin ilmoittaneet, etteivät ne tunnusta OLAFin toimivaltaa toimielimissään⁴⁵. Myös eräät parlamentin jäsenet ovat pyytäneet, että viraston tutkintaoikeus kumottaisiin Euroopan parlamentin osalta. Valtion- ja hallitusten päämiehet ovat kuitenkin korostaneet, että petostentorjuntasäännökset on välttämätöntä toimeenpanna täysimääräisesti. Komissio toteaa, että asetusten (EY) N:o

⁴⁵

EKP:n neuvoston päätös, tehty 7. lokakuuta 1999, petostentorjunnasta (EYVL L291, 13.11.99) ja EIP:n hallituksen 16. marraskuuta 1999 komissiolle toimittama päätös (sen omista toimista omien varojen alalla)

1073/1999 ja 1074/1999 täytäntöönpanossa on otettava täysimääräisesti huomioon EKP:n ja EIP:n toiminnallinen itsenäisyys, mutta on kuitenkin sitä mieltä, että niiden tältä osin tekemät päätökset eivät noudata 25. toukokuuta 1999 annettuja asetuksia⁴⁶. Komissio päätti 12. tammikuuta 2000 nostaa kanteen Euroopan yhteisöjen tuomioistuimessa.

3.3.Kattava petostentorjuntastrategia

Vuoden 1999 ja vuoden 2000 alun merkittävien lainsäädännöllisten ja organisatoristen muutosten perusteella komissio antoi 29. kesäkuuta 2000 ehdotuksen Euroopan unionin petostentorjuntapolitiikan vakiinnuttamisesta. *Tiedonannossa petostentorjunnan ja taloudellisten etujen suojaamisen kattavasta strategiasta* esitetään mittavat haasteet, joihin yhteisön ja jäsenvaltioiden on vastattava.

Taloudellisten etujen suojaaminen on koko komission sekä muiden toimielinten ja jäsenvaltioiden vastuulla. Strategiassa yhdistetään petosten ehkäisy ja torjunta, jotta saadaan aikaan taloudellisten etujen tehokas ja yhtäläinen suoja kaikkialla yhteisössä. Kyse on petostentorjuntasäännösten liittämisestä komission lainsäädäntö- ja poliittisiin aloitteisiin ja oikeudellisten paljastamis-, valvonta- ja seuraamusvälineiden vahvistamisesta. Yhteistyön kulttuurin kehittäminen kaikkien toimivaltaisten viranomaisten välille vaatii OLAFin rakenteen mukauttamista, jotta se voi tarjota asiantuntemustaan ja operatiivista tukea kansallisille viranomaisille ja kehittyä todelliseksi monialaiseksi palvelukeskukseksi.

Toimielimissä petostentorjuntaa kehitetään perehdyttämällä komission työntekijät ehkäisytoimenpiteisiin ja antamalla OLAFin suorittaa yhteisön toimielimissä ja elimissä itsenäisesti sisäisiä tutkimuksia yhteisön lainsäätäjältä saamansa valtuutuksen mukaisesti. Neljäs haaste on vahvistaa rikosoikeudellista ulottuvuutta. Komission ja jäsenvaltioiden oikeusviranomaisten yhteistyötä onkin tarkoitus tiivistää: näin on helpompaa puuttua monimutkaisiin tapauksiin huolimatta kansallisten oikeusjärjestelmien eroavuuksista. Strategia esitettiin 17. heinäkuuta 2000 kokoontuneelle Ecofin-neuvostolle ja Euroopan parlamentille, ja ne molemmat ovat hyväksyneet nämä suuntaviivat⁴⁷.

3.4.Selvitys toiminnasta

Komissio antaa EY:n perustamissopimuksen 280 artiklan 5 kohdan mukaisesti vuosikertomuksessaan selvityksen omista ja jäsenvaltioiden toimista taloudellisten etujen suojaamiseksi⁴⁸. Lisäksi Euroopan petostentorjuntaviraston on säännöllisesti laadittava selvitys operatiivisesta toiminnastaan asetuksen (EY) N:o 1073/1999 12 artiklan 3 kohdan mukaisesti. Ensimmäinen vuosikertomus käsitteli viraston perustamispäivämäärän (1. kesäkuuta 1999) ja 31. toukokuuta 2000 välistä aikaa, ja se hyväksyttiin 23. toukokuuta 2000. Kertomuksessa esiteltiin perustamissopimuksiin perustuvat OLAFin toimivaltuudet ja menettelyt, tarkasteltiin operatiivisia toimia tilastollisesti ja määrällisesti sekä esitettiin ajatuksia tulevasta kehityksestä. Jakaakseen kertomuksen laatimisen tasaisesti koko vuodelle, virasto antaa vuotta 2000 koskevan kertomuksen vuoden 2001 jälkipuoliskolla.

⁴⁶ Komission 14.1.2000 EKP:a vastaan nostama kanne ja komission 19.1.2000 EIP:a vastaan nostama kanne (asiat C11/00 ja C15/00, EYVL C 122, 29.4.2000)

⁴⁷ Euroopan parlamentin päätöslauselma, annettu 13. joulukuuta 2000.

⁴⁸ Ensimmäinen vuosikertomus, varainhoitovuosi 1999, 8.11.2000 (asiak. KOM(2000)718 lopullinen).

OLAFin valvontakomitea on antanut ensimmäisen toimintakertomuksensa⁴⁹ asetusten (EY) N:o 1073/99 ja (EY) N:o 1074/99 11 artiklan 8 kohdan mukaisesti. Kertomuksessa käsitellään valvontakomitean perustamista, entisen petostentorjunnan koordinointiyksikön muuttamista OLAFiksi ja selvennetään valvontakomitean ja OLAFin suhdetta. Lisäksi valvontakomitea suosittelee, että tuomarit osallistuisivat neuvontatehtävissä seurantamenetelmien kehittämiseen ja antaisivat lainopillista apua tutkimusten nopeuttamiseksi.

4. YHTEISTYÖ JA KUMPPANUUS

Etenkin petostentorjunnan neuvoa-antavaan komiteaan kuuluvat jäsenvaltiot ovat toivoneet, että komission kertomuksessa annettaisiin konkreettisia esimerkkejä kentällä toimivien viranomaisten kanssa tehtävästä yhteistyöstä. Tarkoituksena olisi tuottaa esimerkkejä siitä, millaista yhteisön taloudellisten etujen suojaamiseksi tehtävä kansallisten viranomaisten yhteistyö ja kumppanuus voi olla ja siitä, millaista lisäarvoa saadaan viraston osallistumisesta yhteistyöhön.

4.1. Yhteistyö jäsenvaltioiden kanssa

4.1.1. Yhteistyö sisäisten tarkastuksen yksiköiden kanssa perinteisten omien varojen alalla

Perinteisten omien varojen alalla komissio ja etenkin budjettipääosasto pyrkivät kehittämään jäsenvaltioiden sisäisten tarkastusyksiköiden yhteistyötä, johon on tarkoitus soveltaa periaatetta *yhteistä tarkastusta koskevasta aloitteesta*. Toiminnalla on kaksi selvää tavoitetta: saada jäsenvaltiota ottamaan enemmän vastuuta Euroopan unionin taloudellisten etujen suojaamisesta ja ennakoida Euroopan unionin laajenemisen edellyttämää tarkastuskäytäntöjen muuttamista.

Koska komissiota oli kehoitettu järjestämään jäsenvaltioiden sisäisten tarkastusyksiköiden kokemusten vaihtoa, se perusti tarkastustoimintaa käsittelevän työryhmän perinteisten omien varojen neuvoa-antavaan komitean yhteyteen edistämään tässä muodossa toteutettavaa kumppanuutta kaikin mahdollisin keinoin. Näin komissio on alkanut kehittää uutta yhteistyömenetelmää perinteisten omien varojen valvonnan alalla. Komissio pyrkii siihen, että jäsenvaltioiden lainsäädäntöjen yhtenäisyys yhteisön lainsäädännön kanssa kyetään vastaisuudessa varmistamaan kansallisten tarkastusyksiköiden itsenäisesti suorittaman valvonnan perusteella.

Komissio voi uuden yhteistyömenetelmän avulla kokeilla uudenlaista valvontakäytäntöä: sen sijaan, että se valvoisi jäsenvaltion toimia itse, tehtävä voitaisiin tietyillä ennalta määrätyillä aloilla antaa jäsenvaltion sisäiselle tarkastusyksikölle ja komissiolle kuuluisi enää tarkastusten tulosten valvonta.

Alankomaissa yhteisön ulkoisesta passitusmenettelystä marraskuussa 2000 toteutetusta kokeilutoiminnasta saadut tulokset ovat osoittautuneet erittäin vakuuttaviksi. Tanskan ja Itävallan kanssa kokeillaan vuoden 2001 aikana kahta uutta toimea. Saadakseen mahdollisimman monta jäsenvaltiota osallistumaan aloitteeseen komissio on valmis ryhtymään toimenpiteisiin missä tahansa jäsenvaltiossa, jossa on sisäinen tarkastusyksikkö tai muunlainen riittävän itsenäinen tarkastusyksikkö.

⁴⁹ Toimintakertomus heinäkuu 1999 – heinäkuu 2000 (EYVL C 360, 14.12.2000), neuvosto hyväksynyt 5.12.2000.

Komissio on ehdottomasti vakuuttunut siitä, että tämäntyyppinen toiminta tarjoaa paljon mahdollisuuksia ja auttaa kohdentamaan tarkastukset paremmin ja varmistumaan samalla jäsenvaltioiden toimien uskottavuudesta.

4.1.2. Operatiivinen yhteistyö

4.1.2.1. Voipohjaisten tuotteiden laitton kauppa

OLAF on koordinoanut lokakuusta 1999 lähtien Italian, Ranskan ja Belgian välistä oikeuskäsittelyä, jossa on kyse voipohjaisten tuotteiden laittomasta kaupasta; asia koskee italialaisesta herasta valmistettuja tuotteita, jotka oli ilmoitettu voiksi ja joiden myyntiä harjoittivat napolilaiseen rikollisjärjestöön tiiviissä yhteydessä toimivan taloudellisen ryhmittymän alaiset yhtiöt. Yhteisön kannalta haasteelliseksi asian tekee se, että tuotteet muunneltiin Italiassa, lähetettiin sitten Ranskaan ja Belgiaan ja vietiin sieltä ulkomaille vientitukea saavalla ”butter oil” -nimikkeellä tai myytiin sisämarkkinoilla tuotantotukea saavana leivontavoina.

Vuoden 1999 alussa Napolin syyttäjävirasto aloitti tutkimukset kyseisen rikollisjärjestön käyttämän yhtiöryhmän vero- ja liiketaloudellisten rikosten selvittämiseksi. Tutkimuksen perusteella tehtiin useita pidätyksiä, joihin oli johtanut osallisuus murhiin tai muihin rikollisiin toimiin.

Italialainen tuomari oli tällöin pyytänyt OLAFilta apua syytteiden nostamisen koordinoinnissa kyseisten jäsenvaltioiden välillä. Tuonnemmissa tutkimuksissa selvisi, että eräs italialainen yhtiö oli myynyt tuotetta voina eri yhtiöille useissa jäsenvaltiossa.

Ranska on aloittanut oikeudelliset tutkimukset, ja kansalliset oikeudelliset yksiköt ovat pyytäneet toisiltaan virka-apua. Tutkimukset johtivat kesäkuussa 2000 Italiassa, Ranskassa ja Belgiassa samanaikaisesti tehtyihin toimiin, joihin OLAF antoi niin teknistä kuin operatiivistakin tukea. Kolmessa maassa samanaikaisesti tehdyissä kotietsinnöissä takavarikoitiin huomattavia määriä väärennettyä voita, ja Italiassa ja Ranskassa tehtiin useita pidätyksiä. Tutkimuksissa kävi ilmi, että vuosina 1995–2000 oli markkinoitu noin 35 200 tonnia väärennettyä voita, joka sisälsi voin lisäksi muita eläinrasvoja kuin maitopohjaisia rasvoja sekä kasvirasvoja ja sekoituksia. Näitä tuotteita olivat ostaneet useat ranskalaiset, belgialaiset ja saksalaiset yritykset.

Rikosoikeudelliset ja hallinnolliset tutkimukset jatkuvat edelleen kyseisissä jäsenvaltioissa. On myös saatu todisteita siitä, että suurin vahinko tästä laittomasta kaupasta aiheutui yhteisöjen talousarviolle (tarkkaa arviota ei ole vielä laadittu). Asiantuntijoiden suorittamien analyysien perusteella on lisäksi voitu osoittaa, että takavarikoiduista tuotteista ei ole aiheutunut riskiä kuluttajien terveydelle⁵⁰.

4.1.2.2. Väärennettyjen tuontilisenssien avulla tapahtuva dollaribanaanien laitton tuonti yhteisöön

Kun Keski- ja Latinalaisesta Amerikasta peräisin olevia banaaneja tuodaan AGRIM-tuontilisenssien avulla yhteisöön, niihin sovelletaan alhaisempia tulleja (75 euroa tonnilta 680 euron sijasta) vuotuisten tariffikiintiöiden perusteella. Tämän erityismenettelyn turvaamisella voidaan edistää yhteisön kauppapolitiikan noudattamista ja tehostaa yhteisön kehitysyhteistyöpolitiikan tiettyjä osa-alueita.

⁵⁰

Ks. OLAFin 5. heinäkuuta 2000 OLAF/07/2000 ja 19. joulukuuta 2000 OLAF/10/2000 antamat lehdistötiedotteet.

OLAFin aloitteesta vuoden 2000 puolivälissä Italian ja Belgian kansallisille viranomaisille ilmoitettiin, että käyttöön oli saatu riittävästi tietoja rikosoikeudellisten ja hallinnollisten tutkimusten aloittamiseksi tapauksissa, joissa tuontitodistuksia väärentävät järjestöt olivat tuoneet laittomasti banaaneja EU:n alueelle väärennetyjen tuontilisenssien avulla.

OLAFin ja kansallisten viranomaisten yhteistyön avulla voitiin osoittaa, että banaaneja oli luovutettu vapaaseen liikkeeseen väärennetyjen AGRIM-tuontilisenssien avulla pääasiassa Italian ja Belgian satamista. Myöhemmissä tutkimuksissa on havaittu samanlaista toimintaa Espanjassa, Kreikassa, Saksassa ja Portugalissa. Tutkimukset ovat edelleen käynnissä väärennetyjen lisenssien kokonaismäärän selvittämiseksi.

Tähän mennessä on voitu osoittaa, että vuoden 1998 alun ja vuoden 2000 puolivälin välisenä aikana tällaisten lisenssien avulla on tuotu yhteisöön ainakin 220 000 tonnia banaaneja. Tulleja on näin ollen jäänyt maksamatta arviolta 164 miljoonaa euroa, mutta summa voi vielä osoittautua paljon suuremmaksi.

Perusteellisen tutkimuksen jälkeen komissio vahvisti välittömästi tarkat säännöt banaanialalla tehtävien tuontitarkastusten tehostamisesta. Uusien sääntöjen tarkoituksena on varmistaa todistusten aitous (ks. kohta 2.3.1).

4.1.2.3. Savukkeisiin liittyvien petosten torjunta

OLAF ja jäsenvaltiot tekevät kiinteää korkean tason yhteistyötä savukkeisiin liittyvien petosten torjumiseksi. Kyseessä on yksi vakavimmista yhteisön taloudellisia etuja ja kansallisia talousarvioita vahingoittavista tekijöistä. OLAF on auttanut tutkinnasta ja siihen perustuvista oikeudellisista jatkotoimista vastuussa olevia kansallisia viranomaisia perehtymään kansainvälisen savukkeiden salakuljetuksen levinneisyyteen ja toiminnan harjoittajiin. OLAF ja jäsenvaltiot ovat toimineet yhteistyössä etenkin useiden virka-apupyyntöjen valmisteluissa ja toteuttamisissa. OLAFin toimintaan on sisältynyt myös tiivistä yhteistyötä useiden yhteisön ulkopuolisten maiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa.

Esimerkkinä yhteistyöstä voidaan mainita Itävallan tulliviranomaisten ilmoitus, jonka ansiosta OLAF otti yhteyttä Kreikan viranomaisiin ja löysi siten Patrasin satamasta kuorma-auton, jossa oli 4,3 miljoonaa salakuljetettua savuketta. Savukkeet takavarikoitiin ja kuljettaja pidätettiin. Alankomaan viranomaiset olivat varoittaneet OLAFia Rotterdammassa takavarikoidusta savukkeista sisältäneestä kontista ja kertoivat epäilevänsä, että Portugaliin oli matkalla toinen kontti. OLAF oli ilmoittanut asiasta Portugalin viranomaisille. Nämä takavarikoivat kontin ja löysivät neljä muuta konttia eripuolilta maata. Yhteensä takavarikoitiin 39,9 miljoonaa salakuljetettua savuketta.

OLAFin ehdotuksesta Genovan (Italia) oikeusviranomaiset antoivat kotietsintäluvan erääseen sinetein suljettuun varastoon, jota oli käytetty savukkeiden salakuljetukseen. Kotietsintä tehtiin OLAFin edustajan läsnäollessa ja siinä löydettiin joukko T1-asiakirjoja, jotka koskivat Afrikan maihin toimitettavia savuke-eriä mutta joihin oli käytetty väärennetyjä tullileimoja. Lisäksi kotietsinnöissä paljastui yhteys Yhdysvalloissa asuvaan henkilöön, joka oli sekaantunut savukkeiden kansainväliseen kauppaan ja arvonnäisäveropetoksiin. Tämä osoittaa selvästi, että rikolliset ovat usein sekaantuneet monenlaisiin petoksiin ja toimivat ammattimaisesti.

Italian oikeusviranomaiset ovat niin ikään ilmoittaneet OLAFille, että heillä oli vaikeuksia tutkia savukkeiden salakuljetusta ja rahanpesua yhteistyössä Sveitsin viranomaisten

kanssa. OLAF on pyrkinyt kehittämään Sveitsin viranomaisten kanssa tehtävää yhteistyötä. Sveitsin integraatioviraston kanssa vuonna 1999 tehtyjen hallinnollisten järjestelyjen nojalla OLAF sai Sveitsin viranomaiset osallistumaan tilapäisiin kokouksiin Rooman (Italia) syyttäjäviranomaisten kanssa. Toimivaltaisten viranomaisten tiiviin yhteistyön tuloksena Sveitsissä pidätettiin useita henkilöitä, mm. yksi päätekijöistä, joka oli osallisena savukkeiden salakuljetuksessa yhteisöön.

Komissio nosti marraskuussa 2000 yhdysvaltalaisessa tuomioistuimessa (New York East District Court) yhteisön ja useiden jäsenvaltioiden puolesta siviilikanteen eräitä Yhdysvaltain suurimpia tupakanvalmistajia vastaan. Kanne koskee valmistajien aktiivista osallistumista salakuljetuksen järjestämiseen, ja sillä pyritään saamaan korvaus yhteisön omiin varoihin kohdistuneista taloudellisista menetyksistä ja tuomarin määräys salakuljetuksen lopettamisesta. Kymmenen jäsenvaltiota on tähän mennessä päättänyt yhtyä kanteeseen: on niiden omien etujen mukaista saada takaisin arvonnalis- ja valmisteverot, jotka salakuljetettujen savukkeiden myynnissä on menetetty, ja puolustaa Euroopan yhteisön taloudellisia etuja.

4.1.2.4. Rakennerahastoihin liittyvien tutkimusten koordinointi

Rakennerahastoihin liittyvien tutkimusten koordinoinnin tarkoituksena oli kehittää yhteistyötä jäsenvaltioissa tutkimuksista vastaavien viranomaisten välillä ja OLAFin kanssa ja aloittaa tutkimukset tapauksissa, joissa rakennerahastojen hallinnointiin epäillään liittyvän vakavia petoksia tai sääntöjenvastaisuuksia. Tätä varten OLAF on tukenut petostentorjunta-asioita käsittelevän ministeriöiden välisen yhteistyöryhmän perustamista Yhdistyneeseen kuningaskuntaan.

Ryhmä perustettiin ensisijaisesti suojaamaan yhteisön ja jäsenvaltioiden taloudellisia etuja, ja se koostuu Yhdistyneen kuningaskunnan keskeisten ministeriöiden tutkintayksiköiden korkean tason edustajista.

Ryhmän ensisijaisena tavoitteena on yhdenmukaistaa ja koordinoida tutkimuksia, ja se saa tukea OLAFilta, kun kyse on asetuksen N:o 2185/96 perusteella yhdessä suoritettavista tutkimuksista

Ensimmäinen yhteistyöryhmän ja neljän ministeriön tutkintayksikön yhteistyönä suoritettu kattava petostutkimus saatiin valmiiksi vuoden 1999 lokakuussa, ja sitä koskevat asiakirjat luovutettiin toimivaltaisille oikeusviranomaisille. Euroopan sosiaalirahastosta (noin 4 miljoonaa Englannin puntaa) sekä komission tutkimus- ja kehitystyön talousarviosta (noin 3 miljoonaa Englannin puntaa) perusteettomasti saatujen varojen perintä on aloitettu tai toteutettu.

Vuonna 2000 käynnistettiin toinen tutkimus, joka perustui epäilyyn siitä, että julkisia hankintoja koskevassa hakumenettelyssä (jossa on noudatettava yhteisön lainsäädäntöä) sekä EKR:stä ja Euroopan sosiaalirahastosta samanaikaisesti saadun rahoituksen (enintään 15 miljoonaa puntaa) käytössä oli tapahtunut vakavia sääntöjenvastaisuuksia. Tutkimus on nyt päättövaiheessa, ja sen toteuttamisessa on hyödynnetty OLAFin tutkijoiden ja Yhdistyneen kuningaskunnan neljän eri toimivaltaisen tutkintaviranomaisen koordinoitua yhteistyötä.

4.2.Keskinäinen avunanto ehdokasmaiden kanssa

4.2.1. Hallinnollinen yhteistyö

Keski- ja Itä-Euroopan maiden maatalouden rakenneuudistuksen tukemiseksi komissio antoi vuoden 2000 kesäkuussa asetuksen maatalouden ja maaseudun kehittämisen erityisen liittymisohjelman (Sapard) taloudellisesta hallinnoinnista⁵¹. Vuoteen 2006 saakka ohjelman vuosittaiset määrärahat ovat 529 miljoonaa euroa.

Asetus perustuu hallinnoinnin hajauttamiseen ehdokasmaiden viranomaisille ja EMOTR-tukiosaston tilien tarkastamisessa ja hyväksymisessä noudatettavan menettelyn soveltamiseen. Asetuksen tarkoituksena on varmistaa ohjelmien nopea täytäntöönpano, määrärahojen moitteeton käyttö ja Sapard-tarkastusten tehokkuus ohjelman kattamalla kaudella (2000–2006). Asetuksen myötä ehdokasmaita pyritään valmistamaan siihen, millaista yhteisön myöntämien tukien hallinnointi tulee olemaan jäsenyyden toteututtua.

Ennen asetuksen antamista ehdokasmaiden kanssa tehtiin monivuotiset rahoitussopimukset⁵²; niihin sisältyy EMOTR-tukiosaston rahastoihin sovellettavien sääntöjen kaltaisia määräyksiä mm. petostentorjuntasäännöistä, jotka kuuluvat yhteisön säännöstöön ja varainhoitoasetukseen.

4.2.2. Operatiivinen yhteistyö

Puolan yleinen tullitarkastusvirasto sai 3,5 miljoonaa euroa vuoden 1999 Phare-ohjelmasta; tämän rahoituksen avulla on mm. tarkoitus luoda taloudellisten etujen suojaamista edistävä operatiivinen ja monialainen järjestelmä. Hankkeen toteuttamisen ehdot täyttyivät ajoissa. Jäsenvaltioista nimettiin kolme asiantuntijaa ja OLAFista yksi virkamies auttamaan Puolan viranomaisia toimen toteuttamisessa.

OLAFin ja Puolan yleisen tullitarkastusviraston välillä neuvoteltiin hallinnollisista järjestelyistä sen määrittelemiseksi, miten hallinnolliset ja operatiiviset tehtävät jakautuvat eurooppalaisten asiantuntijoiden ja Puolan viranomaisten kesken. Hankkeen operatiivinen vaihe alkoi 1. tammikuuta 2001 Varsovassa.

4.3.Keskinäinen avunanto yhteisön ulkopuolisten maiden kanssa

Yhteisön ulkopuolisten maiden kanssa on valmisteilla tai jo tehty useita pöytäkirjoja keskinäisestä hallinnollisesta avunannosta tulliasioissa⁵³; tältä osin komissio haluaa kiinnittää huomiota kahteen jäljempänä mainittavaan sopimukseen, joilla on erittäin tärkeä merkitys yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisessa ja petostentorjunnassa.

⁵¹ Komission asetus (EY) N:o 2222/2000, annettu 7 päivänä kesäkuuta 2000, yhteisön tuesta maataloutta ja maaseudun kehittämistä koskeville liittymistä valmisteleville toimenpiteille jäsenyyttä hakeneissa Keski- ja Itä-Euroopan maissa liittymistä edeltävänä aikana annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1268/1999 soveltamista koskevista rahoitussäännöistä, EYVL L 253, 7.10.2000.

⁵² Vuoden 2000 marraskuun ja vuoden 2001 maaliskuun välisenä aikana allekirjoitettiin neuvoston Sapard-asetuksen N:o 1268/1999 9 artiklan mukaisesti sopimukset Bulgarian, Viron, Latvian, Puolan, Tšekin tasavallan, Slovakian, Romanian, Unkarin, Slovenian ja Liettuan kanssa.

⁵³ Esim. Marokon kanssa tehty sopimus tuli voimaan maaliskuussa 2000 (EYVL L 70, 18.3.2000). Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian ja Kyproksen kanssa aloitettiin sopimusneuvottelut vuonna 2000, ja samanlaiset sopimukset on tarkoitus tehdä myös 14 muun yhteisön ulkopuolisen maan tai ehdokasmaan kanssa.

4.3.1. *Luonnos: yhteistyösopimus Sveitsin kanssa yhteisöjen ja jäsenvaltioiden sekä Sveitsin taloudellisia etuja vahingoittavien petosten ja muun laittoman toiminnan torjunnasta*

Sveitsin kanssa tehdyillä yleissopimuksilla ja pöytäkirjoilla (ml. vuonna 1997 tehty pöytäkirja keskinäisestä avunannosta tulliasioissa), on rajoitettu vaikutus lähinnä siksi, että niitä tulkitaan Sveitsin lainsäädännössä rajoitetusti. Sopimusten soveltaminen avunantoon onkin ongelmallista petostapauksissa, joissa on kyse suurista summista ja järjestäytyneistä verkostoista.

Yhteistä passitusta käsittelevä Euroopan parlamentin tutkintavaliokunta oli vuonna 1997 arvostellut tilannetta. Parlamentti oli suositellut, että komissiolle annetaan valtuudet neuvotella sopimuksesta, jossa sovittaisiin tiiviimmästä ja tehokkaammasta yhteistyöstä tulliasioihin liittyvien petosten ja laittomuuksien käsittelyssä.

Sveitsin viranomaisten kanssa käytiin tilannetta kartoittavia keskusteluja, joiden perusteella laadittiin joitakin tarkkoja suosituksia toimenpiteistä yhteistyön kehittämiseksi. Keskustelut päättyivät vuoden 1999 joulukuussa, ja osanottajat päättivät aloittaa sopimusneuvottelujen valmistelut.

Neuvosto antoi 14. joulukuuta 2000 komissiolle luvan neuvotella Sveitsin kanssa sopimuksesta, joka olisi saatava valmiiksi vuoden 2001 loppuun mennessä. Sopimuksen tarkoituksena on vahvistaa yhteistyötä yhteisöjen ja Sveitsin taloudellisia etuja vahingoittavan järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseksi. Yhteisön ja Sveitsin tiiviit taloussuhteet vahvistuvat pian entisestään, sillä Sveitsin kanssa tehtiin vuonna 1999 seitsemän kahdenvälistä sopimusta; lisäksi yhteistyössä on otettava huomioon myös ne jo olemassa olevat vaatimukset, jotka koskevat Euroopan unionissa petostentorjunnan alalla tehtävää yhteistyötä⁵⁴.

4.3.2. *Keskinäinen hallinnollinen avunanto Venäjän kanssa tulliasioissa*

Euroopan unioni ja Venäjän federaatio toimivat säännöllisesti yhteistyössä petosten torjumiseksi. Kumppanuus- ja yhteistyösopimuksessa, jonka Euroopan yhteisö ja sen jäsenvaltiot tekivät Venäjän federaation kanssa 28. marraskuuta 1997, sovitaan myös pöytäkirjasta, joka koskee keskinäistä hallinnollista avunantoa yhteisön tullilainsäädännön asianmukaisen soveltamisen takaamiseksi.

Vuonna 1999 OLAFille ilmoitettiin, että jäsenvaltioilla oli ongelmia vientituen maksamisessa yhteisön viejille, koska Venäjältä tuotujen tavaroiden tulli-ilmoitukset eivät olleet luotettavia. Venäjälle vietävien maataloustuotteiden määräpaikkaan saapumisen todistamismenetelmää on kehitettävä, jotta estetään sekä yhteisön että Venäjän federaation talousarvioihin kohdistuvat taloudelliset tappiot. Esimerkkinä mainittakoon, että vuonna 2000 Venäjälle vietiin 130 000 tonnia naudanlihaa⁵⁵, joiden vientiin myönnettiin 65 miljoonaa euroa vientitukea.

⁵⁴ Neuvoston asetus annettu 18 päivänä joulukuuta 1995 Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta, EYVL L 312, 23.12.1995. Neuvoston asetus annettu 11 päivänä marraskuuta 1996, komission paikan päällä suorittamista tarkastuksista ja todentamisista Euroopan yhteisöjen taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten tai muiden väärinkäytösten estämiseksi, EYVL L 292, 15.11.1996. Neuvoston asetus annettu 13 päivänä maaliskuuta 1997, jäsenvaltioiden hallintoviranomaisten keskinäisestä avunannosta sekä jäsenvaltioiden hallintoviranomaisten ja komission yhteistyöstä tulli- ja maatalousasioita koskevan lainsäädännön moitteettoman soveltamisen varmistamiseksi, EYVL L 82, 22.3.1997. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus annettu 25 päivänä toukokuuta 1999, OLAFin tutkimuksista, EYVL L 136, 31.5.1999. Neuvoston asetus annettu 25 toukokuuta 1999, OLAFin tutkimuksista, EYVL L 136, 31.5.1999.

⁵⁵ Koskee ainoastaan sellaista Venäjälle vietävää naudanlihaa, johon on mahdollista saada vientitukea.

Koska taloudelliset vaikutukset saattavat osoittautua merkittäviksi, komissio ja Venäjän tulliviranomaiset ovat ottaneet käyttöön ennakkovaroitusjärjestelmän menettelyjen nopeuttamiseksi: ennakkovaroituksen saatuaan Venäjän viranomaiset voivat vahvistaa sähköisesti, että tuotteet ovat saapuneet ja että ne on laskettu liikkeelle asianmukaisesti. Järjestelmää on sovellettu kokeiluluontoisesti naudan- ja porsaanlihan vientiin. Kokeilun tarkoituksena oli auttaa jäsenvaltioiden keskusviranomaisia vaihtamaan Venäjän federaation viranomaisten kanssa ennakkovaroitusjärjestelmän avulla tarkkoja tietoja siitä, miten tuotteiden kuljetus maanteitse edistyy, ja ilmoittamaan nämä tiedot komissiolle. Tämä vastavuoroisen tiedottamisen järjestelmä perustuu olemassa olevan kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen liitteenä olevaan hallinnollista avunantoa koskevaan pöytäkirjaan⁵⁶. Sopimus tuli voimaan 1. helmikuuta 2001, ja kokemusten myötä siihen voidaan tehdä korjauksia myöhemmin.

⁵⁶

Komission asetus (EY) N:o 2584/2000, annettu 24 päivänä marraskuuta 2000, eräitä Venäjän federaation alueelle maanteitse vietäviä naudanliha- ja sianlihatoimituksia koskevasta tiedotusjärjestelmästä ja OLAFin ja Venäjän federaation tullikomitean hallinnollinen järjestely (laadittu 5. heinäkuuta 2000).

Osasto II: Jäsenvaltioiden toimenpiteet yhteisön taloudellisten etujen suojaamiseksi(1. toukokuuta 1999 – 31. joulukuuta 2000)

Komission EY:n perustamissopimuksen uuden 280 artiklan 5 kohdan mukaisesti laatimaan yhteisön taloudellisten etujen suojaamista koskevaan vuosikertomukseen on vastedes liitettävä jäsenvaltioiden laatima selvitys toiminnastaan petostentorjunnan alalla. Näin ollen tässä vuosikertomuksessa on vuodesta 1999 alkaen yksi uusi osasto.

Uudessa ”Jäsenvaltioiden toimenpiteet yhteisön taloudellisten etujen suojaamiseksi” – osastossa selvitetään jäsenvaltioiden toimintaa tältä osin 1. tammikuuta 1999 (jolloin Amsterdamin sopimus tuli voimaan) ja 31. joulukuuta 2000 välisenä aikana (lukuun ottamatta tilastotietoja).

Selvityksen laatimiseksi komissio ja jäsenvaltiot ovat EY:n perustamissopimuksen 280 artiklan 5 kohdan mukaisesti laatineet yhdessä huhti–heinäkuussa 2000 kyselylomakkeen, jolla kartoitetaan kansallisia säännöksiä ja tarkastusten järjestämistä. Kaikki jäsenvaltiot ovat vastanneet kyselyyn varainhoitovuoden 1999 osalta (1. syyskuuta – 18. joulukuuta 2000) ja varainhoitovuoden 2000 osalta (15. helmikuuta – 30. maaliskuuta 2001).

Saatujen vastausten perusteella komissio laati yhteenvedon ja koonnelman, joita käsiteltiin jäsenvaltioiden kanssa ensin COCOLAFin 11. tammikuuta 2001 pidetyssä kokouksessa (vuoden 1999 osuus) ja myöhemmin 6. huhtikuuta 2001 pidetyssä kokouksessa (vuoden 2000 osuus).

Tässä kertomuksessa esitetään EY:n perustamissopimuksen 280 artiklan mukaisesti kokoavasti tiedot, joita saatiin kyselyyn vastanneilta jäsenvaltioilta varainhoitovuosista 1999 ja 2000. Yhteenveto tiedoista ja koonnelma vastauksista esitellään myöhemmin laadittavassa erityisessä valmisteluasiakirjassa.

On kuitenkin korostettava, ettei tämän kertomuksen perusteella voida vielä arvioida EY:n perustamissopimuksen 280 artiklan säännösten täytäntöönpanoa jäsenvaltioissa, etenään rinnastamisen ja yhtäläisyyden periaatteiden mukaisesti.

Tämäntyyppinen tarkastelu on mahdollista toteuttaa ainoastaan pitkällä aikavälillä seuraavasti:

- analysoidaan kaikki voimassa olevat lait, asetukset ja määräykset, riippumatta siitä milloin ne on hyväksytty
- laaditaan tilastoanalyysi käytännön toimista, ts. tilastoidaan suoritettut tarkastukset, havaitut sääntöjenvastaisuudet ja tarkastusten tuloksiin perustuvat seuraamukset.

Jos tällainen tilastoanalyysi laaditaan varsinaisen kyselyn lisäksi 280 artiklan täytäntöönpanemiseksi, tilastointia varten on yhdenmukaistettava tarkastusten ja seuraamusten käsitteistöä ja asianomaiset tiedot on toimitettava komissiolle vuosittain.

Kun otetaan huomioon ajanjaksolle 1999–2000 laadittu kyselylomake, tällä hetkellä ei voida arvioida yksinomaan jäsenvaltioiden kyseisenä aikana käyttämien eri keinojen luetteloinnin avulla, missä määrin jäsenvaltiot ovat edistyneet EY:n perustamissopimuksen 280 artiklan vaatimusten toteuttamisessa.

Useat jäsenvaltiot (Kreikka, Espanja, Irlanti, Italia, Itävalta, Portugali, Ruotsi ja Yhdistynyt kuningaskunta) ovat antaneet tarkkuuksiltaan vaihtelevia kuvauksia ennen viiteajanjaksoa toteutetuista toimista. Koska toimien esittämisessä pyritään yhdenmukaisuuteen, ja vaikka kuvauksista olisikin paljon hyötyä, tähän kertomukseen ei ole sisällytetty näitä tietoja, sillä tarkoituksena on antaa tilannekatsaus 1. kesäkuuta 1999 – 31. joulukuuta 2000 toteutetuista uusista toimista.

On aloja, joilla osa jäsenvaltioista ei ole toteuttanut uusia toimia kyseisenä ajanjaksona; tällöin kyseisiä jäsenvaltiota ei myöskään mainita ao. aloja koskevissa kohdissa.

5. LAKIEN, ASETUSTEN JA HALLINNOLLISTEN MÄÄRÄYSTEN KESKEINEN KEHITYS

Jäsenvaltioiden vuosina 1999–2000 tekemät lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten muutokset kohdistuivat lähinnä **valvontaa** koskeviin säännöksiin. Tätä yhtäläistä piirrettä on syytä korostaa, ja tässä yhteydessä on otettava huomioon komission pyrkimys yhdenmukaistaa paikalla toimitettavia tarkastuksia koskeva säännöstö vuosia 2001–2002 koskevan komission toimintasuunnitelman mukaisesti.

5.1.Omat varat		
Tarkastelujakson aikana vahvistetuissa tai valmistelluissa omia varoja koskevissa säädöksissä keskityttiin eräissä jäsenvaltioissa (B, E, F, I, A) lähinnä valvontajärjestelmän muuttamiseen. Toisissa jäsenvaltioissa (DK, EL, S, UK) keskityttiin sitä vastoin seuraamusjärjestelmän muuttamiseen. Näistä kahdessa jäsenvaltiossa (DK, F) on muutettu rikoslainsäädäntöä. Komissio on asiaan tyytyväinen, sillä sen tarkoituksena on tehostaa toimintasuunnitelmansa 2001–2002 mukaisesti yhteisön taloudellisten etujen suojan rikosoikeudellista ulottuvuutta.		
Jäsenvaltio	Toimenpide	Päiväys
B	Pankkien ja vakuutusyhtiöiden sekä osakkeiden ja arvopaperien liikkeeseenlaskujärjestelmän valvontaa sääntelevät uudet lait: yleisen syyttäjänviraston virkamiehiä ja vakuutustarkastusvirastoa koskevat tiedotusmenettelyt petosepäilytapauksissa välittömän ja välillisen verotuksen alalla.	25.6.1999
	Petosepäilytapauksia koskevien uusien tiedotusmenettelyjen soveltamiseen tähtäävän oikeusministeriön ja valtiovarainministeriön välisen aiesopimuksen valmistelu.	1999
	Tulliviranomaisten toimivaltuuksien laajentaminen 12 meripeninkulman päähän Belgian aluevesirajasta.	22.4.1999
DK	Rikoslain muuttaminen: vakaviin arvonnäisäveropetoksiin sovellettavien rangaistusten koventaminen, yhteisön varoihin kohdistuvia petoksia koskevan erityissäännöksen käyttöönotto.	2000
	Oikeusministeriö on lähettänyt poliisiviranomaisille ja yleiselle syyttäjänvirastolle yleiskirjeen, jossa tehdään selkoa Euroopan petostentorjuntaviraston perustamista koskevasta komission päätöksestä.	28.12.1999
D	Perinteisiin omiin varoihin kohdistuvien petosten ja sääntöjenvastaisuuksien torjuntaa koskevaa lainsäädäntöä pidetään yleisesti ottaen tyydyttävänä.	
EL	Kreikan tullilainsäädännön mukauttamista (seuraamukset ja kansainvälisiä petoksia koskevat takaisinperintämenettelyt EY:n perustamissopimuksen 280 artiklan mukaisesti) koskeva lakiesitys.	1999/2001
	Petostentorjunta-alan tietoverkon (AFIS) kautta tapahtuvaa sääntöjenvastaisuuksista ilmoittamista koskevat valtiovarainministeriön ohjeet (asetus (EY) N:o 515/97).	1999
	Keskinäisessä avunannossa käytettäviä lomakkeita ja tutkimuksia koskevat valtiovarainministeriön ohjeet.	1999
E	Tarkastusten tehostaminen erityisesti jäsenvaltioiden ja yhteisön ulkopuolisten maiden keskinäisen avunannon avulla (verotarkastusta koskeva yleissuunnitelma vuodeksi 2000).	kesäkuu 2000

	Tulli- ja valmisteverohallinnon ohjeet alueviranomaisille passitusta koskevasta ennakkovaroitusjärjestelmästä.	maaliskuu 2000
	Tulli- ja valmisteverohallinnon ohjeet riskianalyysistä (keskusyksikön, alueosastojen ja tullipiirien toimivaltuudet).	
	Valtionhallinnon tarkastusvirasto perusti valtion avustuksia ja tukia koskevan kansallisen tietokannan.	13.1.2000
F	Laki rikosoikeudellisten menettelyjen tehostamisesta: joillekin tullivirkamiehille myönnettiin toimivaltuudet toteuttaa rikosoikeudellisia tutkimuksia.	23.6.1999
	Ranskan oikeusministeriön yleiskirje, jossa selitetään 23. kesäkuuta 1999 annetun lain säännöksiä.	
I	Laki nro 526: Guardia di Finanza (valtiontalouden tarkastusviraston) tutkintavaltuuksien ulottaminen koskemaan omien varojen keruuseen ja yhteisön rahoitukseen liittyviä sääntöjenvastaisuuksia (EY:n perustamissopimuksen 280 artiklan mukaisen) yhteensovittamisperiaatteen mukaisesti.	21.12.1999
	Valtiovarainministeriön huomautus tullivalvontamenettelyjen yksityiskohtaisten täytäntöönpanosääntöjen täsmentämisestä.	20.7.1999
A	Tullihallinnon toimivaltuuksia erityisesti valvonnan alalla laajentavan Napolin yleissopimuksen saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä valmistellaan parhaillaan.	
P	Asetus nro 566/99: – takavarikoidun tupakan myynnin kieltäminen – lakisääteisten huoltovarmuusmaksujen valvonnan lujittaminen suspensiomenettelyn alaisten tuotteiden kuljettamisen rajoittamiseksi – lakisääteisten huoltovarmuusmaksujen myöntämisehtojen tiukentaminen – ennakkoilmoitusjärjestelmä niiden tuotteiden kuljetuksia varten, joille on myönnetty lakisääteisiä huoltovarmuusmaksuja – alkoholijuomien sinetöintijärjestelmä.	22.12.1999
S	Laki nro 2000:1225: salakuljetukseen sovellettavia seuraamuksia koskevat uudet säännökset.	1.1.2001 (voimaantulo)
	Laki nro 2000:1281: uudet tullisäännökset.	1.1.2001 (voimaantulo)
UK	Yhdistyneessä kuningaskunnassa on toteutettu kaksi uutta lainsäädäntötointa: – vuoden 1999 rahoituslain 126 osasto: tullivelan korkojen perintä asetuksen (EY) N:o 2913/92 mukaisesti – valmistelut muun muassa tullimaksujen kiertotapauksiin sovellettavan hallinnolliseen seuraamusjärjestelmän käyttöön ottamiseksi (vuonna 2001).	2000

5.2.Maatalousmenot		
Useimmat jäsenvaltiot (B, D, DK, E, F, IRL, I, NL, FIN) ovat muuttaneet valvontasääntöjään. Eräät jäsenvaltiot (E, IRL, P, S) ovat lisäksi uudistaneet tiedotusta ja riskien havaitsemista koskevia menettelyjään. Komissio puolestaan aikoo toimintasuunnitelmansa mukaisesti tarkistaa EMOTR:n tukiosaston menoja koskevan ns. mustan listan järjestelmän. Lisäksi on huomattava, että kaksi jäsenvaltiota (D, IRL) on muuttanut tilien tarkastamis- ja hyväksymismenettelyjään. Komissio puolestaan miettii, olisiko rahoitusoikaisuista perittävä korkoa hallinnonuudistusta käsittelevän valkoisen kirjan toimen nro 98 mukaisesti.		
Jäsenvaltio	Toimenpide	Päiväys
B	Maatalousmenoja koskevat uudet lait: – perustettiin hallinnollisten huomautusten ja sakkojen järjestelmä – lisättiin niitä teknisiä keinoja, joita Belgian hallintoviranomaiset voivat käyttää havainnointiin (ilmassa, maassa ja merellä) – laajennettiin luetteloa niistä toimitiloista, joihin virkamiehet pääsevät ilman tarkastettavan henkilön lupaa – otettiin käyttöön periaate, jonka mukaisesti virkamiehet voivat tutustua kaikkiin asiakirjoihin, tieto- ja tuotantovälineisiin sekä toteuttaa takavarikoinnin turvaamistoimena.	5.2.1999
DK	Tullilainsäädännön muuttaminen: tiukennettiin niitä ehtoja, joiden perusteella tullimaksujen suorittamisesta voidaan myöntää lykkäystä.	2000
	On muutettu niiden tulliasiakirjojen hyväksyntämenettelyä, joita käytetään yhteisön ulkopuolelle suuntautuvan viennin todisteena haettaessa lykkäystä vientitukien suorittamisesta (tästä lähin kaikki asiakirjat tarkastaa ja hyväksyy asiantuntijoista koostuva erityisryhmä).	
D	Menettelyjä mukautettiin tilien tarkastamista ja hyväksymistä koskevan uudistuksen huomioon ottamiseksi. Aluerahastot sekä liittovaltion maatalous- ja elintarvikeministeriö levittävät uudet ohjeet tukihakemusten käsittelystä, maksumenettelyistä, hallinnollisten ja paikalla toimitettavien tarkastusten toteuttamisesta sekä toteuttamisen tietokoneavusteisesta tarkastamisesta ja sääntöjenvastaisuuksien ilmoittamisesta.	1999
EL	Asetus virheellisiin ilmoituksiin tai petoksiin sovellettavista hallinnollisista toimista.	2000
	Määräykset tupakka-alan täydentävistä toimenpiteistä (jalostusyriyten hyväksyminen, maksua suoritettaessa toimitettavat tarkastukset, hyväksynnän peruuttamista koskevat ehdot).	1999
	Yleiskirje, jossa määritellään oliiviöljyn ja syötäväksi tarkoitettujen oliivien tuotantotukeen sovellettavat tarkastusmenettelyt, maatalouden kehittämisestä vastaavien osastojen vastuualueet ja seuraamusten määräämistä koskevat ehdot.	2000
E	Laki nro 55/1999 tarkastusten seurannasta (taloudelliset korvaukset vähennetään tulevista maksuista).	29.12.1999
	Valtionhallinnon tarkastusvirasto on perustanut valtion avustuksia ja tukia koskevan kansallisen tietokannan.	13.1.2000
F	Luonnos lakitekstiksi, jolla pyritään tehostamaan asetuksen (EY) N:o 536/93 mukaista maidon kuljetuksen valvontaa.	1999

IRL	Maataloudesta, elintarvikkeista ja maaseudun kehittämisestä vastaava ministeriö (DAFRD) jakoi henkilökunnalleen opaskirjoja ja yleisohjeita: – julistus yleisestä petostentorjuntapolitiikasta: petosepäilytapauksissa sovellettavien menettelyjen määrittely – yleiskirje: yleisohjeet eturistiriitoja koskevien riskien ehkäisemiseksi – hyväksyntämenettelyjä, tilien tarkastamista ja hyväksymistä sekä sääntöjenvastaisuuksien seurantaan koskeva menettelykäsikirja (EMOTR:n tukiosasto) – rahoitusmenettelyjä koskeva käsikirja: yhteisön ja jäsenvaltioiden rahastojen varainhoidon valvonta ja tarkastukset.	Joulukuu 1999 tammikuu 2000 huhtikuu 2000 loka-marraskuu 2000
	Yrityksissä sovellettavan riskienhallintaohjelman ja sen täytäntöönpanoa koskevien yleisohjeiden hyväksyminen.	joulukuu 1999/2000
	DAFRD:n sekä merellisistä ja muista luonnonvaroista vastaavan osaston (Department of the Marine and Natural Resources, DMNR) välisen korkean tason yhteistyön aloittaminen ja edustuston perustaminen.	
I	Laki nro 526: Guardia di Finanzan (valtiontalouden tarkastusviraston) tutkintavaltuuksien laajentaminen koskevaan omien varojen keruuseen ja yhteisön rahoitukseen liittyviä sääntöjenvastaisuuksia (EY:n perustamissopimuksen 280 artiklan mukaisen) yhteensovittamisperiaatteen mukaisesti.	21.12.1999
	Asetuksen (ETY) N:o 4045/89 mukaista seuraamusjärjestelmää (EMOTR:n tukiosasto) koskeva lakiesitys.	
	Valtiovarainministeriön yleiskirje: maataloustuotteiden vientitukijärjestelmän uudet säännöt ja niiden innovatiivisuus.	28.6.1999
NL	Lakiehdotus kirjanpidosta annetun lain muuttamiseksi kahdeksannen kerran: – selvitys yleisen tilintarkastustuomioistuimen toimivaltuuksista, jotka koskevat (lopulliseen edunsaajaan asti ulottuvia) yhteisön myöntämien avustusten käytön tarkastuksia – rinnakkaisten toimivaltuuksien myöntäminen ministerille tiedonhaun ja tarkastusten toimeenpanon alalla.	2000 (parlamentin käsittely vuonna 2001)
	Yhteisön myöntämien avustusten tarkastuksia koskeva lakiehdotus: kolmen asiaan liittyvän oikeuden myöntäminen ministeriölle (oikeus saada tietoja hallintoelimeltä, oikeus antaa sille ohjeita ja oikeus periä siltä varat takaisin).	2000 (parlamentin käsittely vuonna 2001)
P	Asetus nro 151/99: ns. mustan listan periaatteen soveltamista vientitukien alalla koskevat yksityiskohtaiset säännöt asetusten (EY) N:o 1468/95 ja N:o 745/96 (toimivallan jakaminen, toimintatavat) mukaisesti.	10.5.1999 (julkaiseminen)
	Valtiontalouden tarkastusvirastolle (Inspeção-Geral das Finanças, IGF) tarkoitettu opaskirja, jolla pyritään yhdenmukaistamaan menettelyt, joita sovelletaan ilmoitettaessa sääntöjenvastaisuuksista asetuksen (EY) N:o 595/1991 (EMOTR:n tukiosasto) mukaisesti.	
	Maatalouden ja kalastuksen kehittämisen rahoitus- ja tukiviraston (Instituto de Financiamento e Apoio ao Desenvolvimento da Agricultura e das Pescas, IFADAP) yleiskirjeet, joista käyvät ilmi erilaisten EMOTR-tukijärjestelmien täytäntöönpanomenettelyt, ja sääntöjenvastaisuuksien käsittelyä koskeva sisäinen tiedote nro 26/96.	

FIN	Maa- ja metsätalousministeriön asetus 75/2000, yleiskirjeet ja päätös peltoalaperusteisten tukien tarkastuksista ja tarkastusten jatkotoimista (seuraamuksista).	1999, 2000
	Maa- ja metsätalousministeriön yleiskirjeet kasvatustukien tarkastuksista ja seuraamuksista.	1999, 2000
	Yleiskirjeet arviointitaulukon ("check-list") käyttämisestä tutkittaessa Euroopan yhteisön kokonaan tai osittain rahoittamia tukia.	1999, 2000
	Tulotukia koskevat yleiskirjeet (tulotukihakemusten käsittely ja tarkastusmenettelyt).	1999, 2000
	Ohjeet tukitoimiin (vilja, voi, rasvaton maitojauhe, koulumaito) kohdistettavista tarkastuksista vastaaville toimeenpanovirastoille.	1999, 2000
S	SJVFS:n (Svenska jordbruksverkets föreskrifter) asetus 1999/80: vientitukisäännösten (mukaan luettuna mahdollisuus peruuttaa hyväksyntä virheellisten tietojen ilmoittamisen vuoksi) soveltaminen.	1999
	Opaskirja sääntöjenvastaisuuksia koskevien ilmoitusten tekemisestä OLAFille asetuksen (ETY) N:o 595/91 mukaisesti.	1999/2000

5.3.Rakennerahastot ja koheesiorahasto		
Useimmat jäsenvaltiot (DK, D, EL, F, IRL, I, NL, P, FIN, UK) ovat uudistaneet myös rakennepoliittisia toimiaan koskevia valvontasääntöjä. Kaksi jäsenvaltiota (I,FIN) ovat lisäksi selkeyttäneet perintäsäännöstöään. Komissio puolestaan haluaa aloittaa hallinnonuudistusta koskevan valkoisen kirjan toimen nro 97 perusteella keskustelun OLAFin roolista petoksiin liittyvien rahamäärien perimisessä.		
Jäsenvaltio	Toimenpide	Päiväys
B	EAKR-hankkeisiin sovellettujen hallinnointi- ja tarkastusjärjestelmien riippumattoman tarkastuksen perusteella laadittiin tarkastuskäsikirja.	
DK	Rakennetoimien hallinnoinnissa sovellettava oikeusperusta mukautettiin alaa koskeviin uusiin yhteisön sääntöihin.	
	Kodifioitu laki nro 819 ja laki nro 254: EAKR- ja ESR-tukien hallinnointiin sovellettavaa lainsäädäntöä muutettiin.	2000
	Useita vastuualueisiin ja toimivaltuuksien jakamiseen sekä kirjanpitoon ja rahoitusvalvontaan liittyviä hallinnollisia määräyksiä mukautettiin.	2000
	Mahdollistettiin rekistereiden koordinointi sekä tietojen kokoaminen kalatalouden ohjauksen rahoitusvälineen (KOR) hallinnoinnin yhteydessä toimitettavia tarkastuksia varten.	
D	Saksan osavaltiot (Länder) ovat muuttamassa tai mukauttamassa hallinnointi- ja tarkastusjärjestelmiään ohjelmakaudeksi 2000-2006.	2000
	Useat ministeriöt ovat määritelleet (Saksan osavaltioiden hallinnoimien) ESR-hankkeiden tarkastusketjut ja seuraavat edunsaajia hankkeen toteutusvaiheessa (riskianalyysiin perustuvat tarkastukset).	1999
EL	Kreikka ilmoittaa kysyneensä mukauttamaan tarkastus- ja hallinnointijärjestelmänsä rahoitusvalvonnan toimeenpanon (asetus N:o 2064/97/EY) avulla.	
	Laki nro 2741/1999, jonka mukaisesti tilintarkastustuomioistuin tarkastaa yli 1,4 miljoonan euron tavaratoimitusten sekä julkisoikeudellisten elinten toteuttamien, yli 2,9 miljoonan euron hankkeiden toimeenpanon lainmukaisuuden.	1999
E	Valtionhallinnon tarkastusvirasto perusti valtion avustuksia ja tukia koskevan kansallisen tietokannan.	13.1.2000
F	ESR:sta osarahoitettujen toimien tarkastuksia koskeva työllisyys- ja yhteisvastuuministeriön yleiskirje.	1999
IRL	Asetus nro 123 (asetuksen (EY) N:o 1164/1994 12 artiklan ja asetuksen (EY) N:o 2064/97 3 artiklan täytäntöönpano): toimivaltaisten viranomaisten nimittäminen ja valtuuttaminen paikalla toimitettavia rakennerahastojen (EAKR:n ja koheesiorahaston) edunsaajajärjestöjen tarkastuksia varten.	1999
	Asetuksen (EY) N:o 2064/1997 täytäntöönpanoa (ilmoitukset ja tarkastukset, tapauksista tarkastettava vähintään 5 prosenttia) koskeva jäsenvaltion ESR-viranomaisen yleiskirje.	syyskuu 1999
	Vuosien 1994-1999 toimenpideohjelman rahoitusjärjestelyistä vastaavan sihteeristön opas yhteisön myöntämän rahoituksen valvonnasta ja tarkastuksista.	
	Maataloudesta, elintarvikkeista ja maaseudun kehittämisestä vastaavan ministeriön (DAFRD) erilaiset yleiskirjeet, opaskirjat ja yleisohjeet (katso taulukon osa 5.2. edellä): asiakirjoja sovelletaan myös EMOTR:n ohjausosastosta myönnettyyn tukeen.	

I	Laki nro 526: Guardia di Finanza (valtiontalouden tarkastusviraston) tutkintavaltuuksien ulottaminen koskemaan omien varojen keruuseen ja yhteisön rahoitukseen liittyviä sääntöjenvastaisuuksia (EY:n perustamissopimuksen 280 artiklan mukaisen) yhteensovittamisperiaatteen mukaisesti.	21.12.1999
	Laki nro 144: tukitoimien toteuttamisesta vastaavien hallintoelinten valtuuttaminen perimään käyttämättä jääneet ESR:sta myönnettyt varat sekä korot ja valuuttakurssivaihteluista johtuvat rahamäärät.	17.5.1999
	ESR:sta rahoitettujen alueidenvälisten toimenpideohjelmien ja yhteisöaloitteiden tarkastusten sääntelemiseksi on annettu useita hallinnollisia määräyksiä ja asetuksia: – työministeriön useat yleiskirjeet, joissa täsmennetään koulutus- ja opintoalan toimien soveltamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt – koulutustoimien hallinnointia ja tarkastuksia koskeva käsikirja – yleinen huomautus nro 306: ammatillisen koulutuksen toimien tarkastukset – hallinnollisten tarkastusten ja tilintarkastusten keskittäminen.	1999/2000 9.11.2000 24.2.2000
NL	Lakiehdotukset tarkastuksia koskevista yleisen tilintarkastustuomioistuimen toimivaltuuksista ja yhteisön myöntämien tukien tarkastuksista (katso osa 5.2. edellä).	2000 (parlamentin käsittely vuonna 2001)
	Jäsenvaltion viranomaiset sekä maakunnat ja asianomaiset kaupungit ovat tehneet uudet hajauttamista koskevat pöytäkirjat EAKR:n, EMOTR:n ohjausosaston ja URBAN-aloitteen yhteydessä (rakennerahastoihin liittyvä hallinnointi, tarkastus ja valvonta).	2000
	ESR:sta myönnettyjä varoja varten on laadittu uusi hallinnointi-, tarkastus- ja valvontajärjestelmä.	2000 (saadaan valmiiksi vuonna 2001)
P	Asetus nro 173/99: rahoitustarkastusvirasto (IGF) valtuutettiin laatimaan tarkastuksista yhteenvetokertomukset sekä arvioimaan lopullisia maksusuorituksia koskevien hakemusten pätevyys.	20.5.1999 (julkaisupäivä)
	Asetus nro 54-A/2000 (muutettu lailla nro 20/2000) jäsenvaltion hallinnointi-, seuranta-, arviointi- ja tarkastusjärjestelmän lujittamisesta yhteisön kolmannen tukikehyksen yhteydessä asetuksen (EY) N:o 1260/1999 mukaisesti: – kolmiportaisen tarkastusmenettelyn säilyttäminen – rakennerahastojen täytäntöönpanoa koskevien uusien tarkastusmenettelyjen määrittely	7.4.2000/ 10.8.2000
	Asetus nro 151/2000: yhteisön kolmannen tukikehyksen täytäntöönpanon yleiskoordinointi annettiin uuden suunnitteluministeriön tehtäväksi.	20.7.2000

	EMOTR:n ohjausosastoa koskevat hyväksytyt säännökset: – asetus nro 163/2000: maataloutta ja maaseudun kehittämistä koskevien hankkeiden ja toimenpideohjelmien yleiset täytäntöönpanosäännöt (hallinnolliset seuraamukset ja velallisen omaisuuden takavarikointi mukaan luettuina) – asetus nro 224/2000: kalastuksen toimenpideohjelmaan (MARE) ja alueellisten toimenpideohjelmien kalastusta koskevaan osaan (MARIS) liittyvien säännösten määrittely.	27.7.2000 9.9.2000
	ESR:n täytäntöönpanon parantamiseen tähtäävät säännökset: – asetus nro 45/2000: Euroopan sosiaalirahaston hallinnoinnista vastaavan laitoksen (Instituto de Gestão do Fundo Social Europeu, IGFSE) perustaminen – asetus nro 12-A/2000: ESR:n hallinnointia koskevan sääntelykehyksen muuttaminen ja rahoituksen hakijoiden velvollisuuksien selkeyttäminen – määräys nro 799-B/2000: myönnetyn rahoituksen muuttamiseen tai peruuttamiseen johtavien seikkojen määrittely – asetus nro 42-B/2000: ESR:sta osarahoitusta myönnettäessä tukikelpoisiksi katsottavien kustannusten luonteen ja enimmäismäärien selkeyttäminen.	22.3.2000 15.9.2000 20.9.2000 20.9.2000
	Aluekehityksestä vastaavan pääosaston asiakirja, jonka tarkoituksena on varmistaa EAKR:sta rahoitettavia julkisia hankintoja koskevien sopimuksetekomenettelyjen vaatimustenmukaisuus ja avoimuus.	
	Ministerineuvoston päätöslauselma nro 27/2000: yhteisön kolmannen tukikehyksen hallinnointirakenteiden määrittely.	2000
	Perustettiin valtiontalouden tarkastusviraston (IGF) koordinoima seurantakeskus, joka vastaa asetuksen (EY) N:o 2064/97 soveltamisessa saavutetun edistyksen seurannasta ja asianomaisten lausumien julkaisemisesta.	2000
	Maatalouden ja kalastuksen kehittämisen rahoitus- ja tukiviraston (IFADAP) yleiskirjeet, joista käyvät ilmi erilaisten EMOTR-tukijärjestelmien täytäntöönpanomenettelyt, ja sääntöjenvastaisuuksien käsittelyä koskeva sisäinen tiedote nro 26/96.	
FIN	Maaseutuelinkeinojen rahoituslaki (tarkastukset ja takaisinperintä) 329/1999 (muutettu lailla 44/2000).	1999, 2000
	Laki nro 1353/1999 rakennerahastoista: lailla annetaan vastuu varojen tarkastuksista ja myöntämisestä maksajavirastoille sekä määritellään rahoituksen välittäjiin ja myöntäjiin sekä rahoituksen saajiin kohdistuvien, ministeriöiden toteuttamien tarkastusten yksityiskohtaiset säännöt.	1999
	Valtioneuvoston asetus maaseudun kehittämisestä (tarkastukset, seuranta ja takaisinperintä).	2000
	Maa- ja metsätalousministeriön asetus maaseudun kehittämistoimenpiteitä tuettaessa noudatettavasta menettelystä (takaisinperintämenettelyt mukaan luettuina).	2000
	Arviointitaulukot ("check-lists") maaseutuelinkeinojen rahoituslain mukaista tukihakemusten käsittelyä varten (ohjelmien ja rakennerahastojen täytäntöönpano).	1.12.2000, 22.12.2000

S	Yhteisön rakennerahastoista (kuten EAKR:sta ja EMOTR:sta) maksettuja tukia koskevat useat hallinnolliset ohjeet (Ruotsin yritysten kehittämisestä vastaava virasto, Ruotsin maatalousneuvosto).	1999/2000
	Asetus nro 1999:1424 yhteisön rakennerahastoista.	1999
	Opaskirja sääntöjenvastaisuuksia koskevien ilmoitusten tekemisestä OLAFille asetuksen (ETY) N:o 1681/94 mukaisesti.	
	KOR-tuen myöntämisehtojen (asetuksen nro 1994:1716 muuttaminen) ja soveltamissääntöjen muuttaminen.	2000 -
UK	Kauppa- ja teollisuusministeriön aloitteet: – petoksen määritelmän selkeyttäminen (ministeriön sisäiseen käyttöön) – sääntöjenvastaisuuksista ilmoittamista koskevat täydentävät yleisohjeet.	2000
	Ympäristö-, liikenne- ja alueministeriön (SETR) selittävä huomautus hallituksen aluevirastoille asetuksen (EY) N:o 2064/97 täytäntöönpanomenettelyn yksityiskohdista (EAKR-menoista tarkastettava vähintään 5 prosentin osuus).	1999
	Opetus- ja työministeriön (DfEE) sekä komission välinen pöytäkirja ESR-hankkeiden tarkastuksiin liittyvien vakuuksien määrittelystä.	1999
	Tavoitteen 5b tarkastussuunnitelma: seurantamenettelyjen selkeyttäminen ja riskianalyysiin perustuvien perusteellisten tarkastusten käyttöönotto.	1999

6. TARKASTUSYKSIKÖJEN ORGANISOINNIN KESKEINEN KEHITYS

Jäsenvaltiot ovat muuttaneet tarkastusyksiköidensä organisaatiota kaudella 1999-2000, ja osa muutoksista on ollut perinpohjaisia.

6.1.Omat varat		
Jäsenvaltioiden tarkastusyksiköiden organisoinnin yhteisenä kehityspiirteenä on omia varoja koskevien petosten torjunnan keskittäminen. Useimmissa jäsenvaltioissa (B, DK, EL, E, IRL, I, NL, P, S, UK) muutoksia onkin tehty juuri keskushallinnon tasolla. Paikallistasolla on pyritty lähinnä vähentämään tullipiirien lukumäärää (NL, FIN).		
Jäsenvaltio	Toimenpide	Päiväys
B	Arvonlisäveropetosketjujen torjunnasta vastaava kansallinen valvontakeskus (NCCC) yhdistettiin erityisverotarkastusvirastoon.	1999
	Tulli 2000/2002 -ohjelman yhteydessä sovellettavia työmenetelmiä yhdenmukaistettiin: – jäsenvaltion tarkastustoimia alettiin koordinoida – perinteisistä tarkastuksista ja petostentorjuntatutkimuksista vastaavien yksiköiden välistä vuorovaikutusta tehostettiin.	1999
	Belgian oikeus- ja valtiovarainministeriön välinen sopimus pankkien ja vakuutusyhtiöiden valvonnasta.	1999
	Tullihallinnon ja rahoitustietojen käsittelystä vastaavan yksikön (CTIF) välisen yhteistyön tiivistämiseen tähtäävien hankkeiden suunnittelu.	1999
DK	Tulli- ja verohallinnon alaisuuteen perustettiin talousrikollisuutta koskevien tietojen säännöllisestä käsittelystä ja välittämisestä vastaava tarkastusalan tietokeskus.	
D	Tulliyksiköt jatkavat rikos- ja verolainsäädäntöön liittyvien tarkastusten (yritystarkastusten, kirjanpidollisten tarkastusten ja yllätystarkastusten) toteuttamista verolakien ja tullihallintolain mukaisesti.	1999
	Jäsenvaltion ja yhteisön maksuja käsitellään tasavertaisesti. Verolakien mukaisesti tullien ja maatalousmaksujen kavalluksia sekä sellaisia jossakin toisessa jäsenvaltiossa tehtyjä rikkomuksia, joista tullialan tutkintayksiköt voivat nostaa syytteen, käsitellään veropetoksina.	
	Valtioneuvoston asetus riskianalyysia koskevista alustavista keskittämistoimista.	28.1.1999
EL	Tullitoimipaikkoihin on perustettu pääasiassa valmisteveron alaisiin tuotteisiin liittyvien petosten käsittelystä vastaavia tutkintaryhmiä.	tammikuu 2001
	Tullialalle on perustettu tarkastusyksiköjä (sisäiset tarkastukset, jälkitarkastukset ja tilintarkastukset).	Vuoden 2000 lopussa
	Miltei kaikkien tullialan toiminnot on tietokoneistettu (tullialan yhtenäistetty tietotekninen järjestelmä).	lokakuu 2000
	Tullivalvonnan osaston 33 alaisuuteen on perustettu riskianalyysiosasto.	2000
E	Petostentorjunnasta vastaavissa keskusyksiköissä (kansallinen tiedotus- ja tutkintavirasto) toteutettiin uudelleenjärjestely alalla työskentelevien virkamiesten ammattitaidon vahvistamiseksi.	1999

IRL	Epäilyttävän merirahdin valvonnasta ja tunnistamisesta (riskianalyysitekniikalla) vastaavan kansallisen tiedusteluyksikön (Customs National Freight Intelligence Unit) perustaminen.	1999
I	Valtiovarainministeriön alaisuuteen on perustettu petostentorjuntayksikkö (UCA), johon kuuluu riskianalyysistä vastaava osasto.	1999
	Guardia di Finanzan (valtiontalouden tarkastusviraston) uudelleenjärjestely: käytettävissä olevaa henkilöstöä on siirretty ruuhkaisimpiin yksiköihin.	1999
	Valtiovarainministeriön petostentorjuntahenkilöstölle on järjestetty koulutustilaisuuksia.	2000
NL	Tullipiireihin on perustettu piirikohtaisia tiedotusosastoja (Districts Informatie Afdelning, DIA) ja on laadittu alueittaisia riskianalyyssejä.	
	Tullipiirien lukumäärää on vähennetty yhdeksästä seitsemään.	
	Veroalan tiedotus- ja tutkintayksikössä (Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst, FIOD) on toteutettu uudelleenjärjestely ja talousalan tarkastusyksikkö on liitetty siihen erillisenä yksikkönä.	
	Tullialan kansalliseen tiedotuskeskukseen (Douane Informatiecentrum, DIC) on perustettu valmisteveroilmoituksista vastaava keskusyksikkö (Centraal Meldpunt Accijns, CPA), joka vastaa tarkastuksista ja tutkinnasta sekä toimii yhteyspisteenä tullin ja FIOD:n välillä.	1999
A	Tarkastellun ajanjakson aikana valtaosa Itävallan tullihallinnon työntekijöistä teki perinteisiä tarkastuksia tavaroiden tullauksen yhteydessä. Itävallan hallitus on päättänyt keskeyttää julkishallinnon virkamiesten palkkaamisen, joten henkilöstömäärä laskee hieman.	
P	Asetus nro 360/99: tulleista ja valmisteveroista vastaavan pääosaston uudelleenjärjestely.	16.2.1999
	Asetus nro 705-B/2000: tullin keskusyksiköiden ja raja-alueiden yksiköiden sekä petostentorjuntayksiköiden rakenteiden ja toimivaltuuksien muuttaminen.	31.8.2000
	Asetus nro 27/99: valtion taloushallinnon (SCI) sisäisiin tarkastuksiin sovellettavan kansallisen järjestelmän toiminta.	12.11.1999
FIN	Tullipiirien lukumäärää on vähennetty (seitsemästä viiteen), mutta henkilöstön määrä pysyy ennallaan.	1999
S	Jäsenvaltion tullihallinnossa on toteutettu uudelleenjärjestely, jolla pyritään: – asettamaan tupakan, alkoholin ja huumeiden salakuljetuksen torjunta etusijalle – lisäämään analyysin merkitystä perinteisten omien varojen tarkastuksissa ja keruussa.	1.3.1999
UK	Kaikki petostentorjuntatutkimukset on keskitetty yhteen kansalliseen tutkintayksikköön (jotkin aluevirastojen työntekijät hoitavat kuitenkin edelleen myös tutkintatehtäviä).	1999/2000
	Tulli- ja valmisteverohallinnossa on aloitettu uudelleenjärjestely (tulee voimaan 1. huhtikuuta 2001): kaikkia petostentorjuntatoimia valvoo tästä lähtien yksi ja sama ryhmä.	2000
	Alojenvälinen koordinointi: otetaan käyttöön kirjanpitojärjestelmiä, joiden ansiosta tarkastuksia ja saatavia voidaan hallinnoida yhtenäisesti.	

6.2.Maatalousmenot		
Maatalousmenojen tarkastuksista vastaavien yksiköiden organisoinnissa on edistytty lähes kaikissa jäsenvaltioissa . Tärkeimmät tarkastusyksiköiden organisaatiomuutokset ovat koskeneet yleensä uusien yksiköiden perustamista (B, DK, EL, IRL, A, P, FIN) mutta myös nykyisten yksiköiden uudelleenjärjestelyjä tai niiden valmistelua (E, F, P, UK).		
Jäsenvaltio	Toimenpide	Päiväys
B	EMOTR:n tukiosaston menojen tarkastuksiin osallistuvien kolmen yksikön (valtiovarainministeriön koordinointi- ja tarkastusyksikkö sekä talousministeriön tarkastusyksikkö) toimivaltuudet on määritelty.	1999
	Taloustarkastushallinnon alaisuuteen on perustettu sisäinen tilintarkastusyksikkö (BIRB:n kanssa tehdyn yhteistoimintapöytäkirjan mukaisesti).	1999
DK	Kaksi maksajavirastoa (Eurooppa-asioista vastaavaan osastoon kuuluva sekä elintarvikeosastoon kuuluva ja rakenteista vastaava) on liitetty yhteen hallinnonin järjeistämiseksi sekä petosten ja sääntöjenvastaisuuksien torjumiseksi. Tässä yhteydessä perustettiin erityisvirasto, joka vastaa tarkastusten ja petostentorjunnan yleisestä koordinoinnista ja tarkastuskäyntien täytäntöönpanosta asetuksen (EY) N:o 2064/97 mukaisesti sekä tullija veroviranomaisten välisestä yhteistyöstä ja yhteensovittamisesta asetuksessa (EY) N:o 4045/89 säädettyjä tarkastuksia varten.	1.4.2000
	On perustettu asiantuntijaryhmä, joka vastaa kaikkien erilaisia vientitukitoimia koskevien tulliasiakirjojen tarkastuksista.	
D	Sisäisestä tarkastuksesta ja todistusten myöntämisestä vastaavat yksiköt sekä rahastot asettavat paikalla toimitettavissa teknisten yksiköiden toteuttamissa tarkastuksissa etusijalle toimeenpanon ja laadun.	1999
	Liittovaltion valtiovarainministeriö järjesti kansainvälisen petostentorjuntaseminaarin asetuksessa (ETY) N:o 4045/89 tarkoitetuille tarkastusyksiköille (määrien valvonta).	kesäkuu 1999
	Jälkitarkastuksiin sovelletaan uutta lähestymistapaa.	kesäkuu 1999
EL	Lailla 2637/98, jota muutettiin vuonna 1999, perustettiin tilintarkastusvirasto OPILOG (maaloustuotteet), maksajavirasto OPEKEPE (EMOTR:n ohjaus- ja tukiosasto) ja maaloustuotteiden varmennus- ja valvontavirasto OPEGEP.	2000
	Sisäisistä aluetarkastuksista vastaavan osaston perustaminen (asetus (EY) N:o 1663/95, hedelmien ja vihannesten vientitodistusten myöntäminen).	2001
E	Petostentorjunnasta vastaavissa keskusyksiköissä (kansallinen tiedotus- ja tutkintavirasto) toteutettiin uudelleenjärjestely alalla työskentelevien virkamiesten ammattitaidon vahvistamiseksi.	1999
	Asetuksen (EY) N:o 4045/89 mukaisista tarkastuksista vastaavaa Espanjan itsehallintoalueiden yleisten tarkastusyksiköiden henkilöstöä lisättiin.	
F	ACOFAn (Agence centrale des organismes d'intervention dans le secteur agricole, maaloustalan tukielinten keskusvirasto) tarkastusyksikössä (yksi kolmesta yksiköstä, jotka vastaavat asetuksen (EY) N:o 4045/89 mukaisten jälkitarkastusten toteuttamisesta) toteutettiin sisäinen uudelleenjärjestely.	1999

	Tarkastusten koordinointi tullihallinnon ja ACOFA:n tarkastusyksikön välillä sekä yhteistarkastusten toteuttaminen.	
IRL	Maataloudesta, elintarvikkeista ja maaseudun kehittämisestä vastaavaan ministeriöön (DAFRD) perustettiin sisäisestä tarkastuksesta vastaava yksikkö maatalouden ympäristötoimenpiteitä ja varhaiseläkettä koskevien järjestelmien täytäntöönpanon tarkastamiseksi.	joulukuu 2000
I	Tarkastukset vientitukien alalla: kuhunkin valtiovarainministeriön alueosastoon on nimitetty vientitukien maksajaviraston sisäisestä tarkastuksesta vastaava yhteysvirkamies.	
NL	Maaseudusta vastaava yksikkö on nimitetty maksajavirastoksi maaseudun kehittämistoimenpiteiden toteuttamisen yhteydessä.	2000
A	Maatalousministeriöön on perustettu maksajavirasto, joka vastaa Agenda 2000 -toimintaohjelmaan kuuluvista maaseudun kehittämistoimenpiteistä. Mainittu maksajaviraston ja (vuodesta 1995 asti toiminut) viinialan maksajavirasto yhdistettiin järjeistämismahdollisuuksien hyödyntämiseksi ja hallinnon tehostamiseksi. Uusi elin suorittaa tämän uuden viraston tilien varmentamisen.	joulukuu 2000
P	INGA:n (Instituto Nacional de Garantia Agrícola, maatalouden interventioista ja tuista vastaava kansallinen laitos) alaista tarkastusosastoa on lujitettu.	1999
	Valtiontalouden tarkastusviraston (IGF) asetuksen (EY) N:o 4045/89 (EMOTR:n tukiosasto) mukaisesti toteuttamien tarkastusten koordinoointia on parannettu.	2000
	IFADAP:ssa on toteutettu uudelleenjärjestely, joka kattaa sekä toimintayksiköt että laitoksen tarkastusosaston (DINS).	2000
	DINS:n alaisuuteen perustettiin neljä toimintayksikköä ja pankkitietoyksikkö.	2000
	Asetus nro 27/99: valtion taloushallinnon (SCI) sisäisiin tarkastuksiin sovellettavan kansallisen järjestelmän toiminta.	12.11.1999
FIN	Petosten ja sääntöjenvastaisuuksien torjuntaan osallistuvien virkamiesten yhteistyötä tiivistettiin perustamalla maa- ja metsätalousministeriöön koordinoinnista vastaavan virkamiehen toimi.	1999
S	Maatalouden raaka-aineiden tai jalostettujen maataloustuotteiden vientituista vastaavan (ja vuonna 1998 eri yksiköistä muodostetun) yksikön menettelyjä ja tarkastuksia yhdenmukaistettiin.	1999/2000
	Ruotsin maatalousneuvoston tarkastusyksikön koulutustoimintaa tehostettiin.	
	Markkinatukien jälkitarkastuksia (asetus (EY) N:o 4045/89) koskevat toimivaltuudet myönnettiin tarkistuksista vastaavalle kansallisen maataloushallinnon yksikölle.	
UK	Useiden maksajavirastojen korvaamista yhdellä virastolla (1. huhtikuuta 2001 alkaen) valmisteltiin.	2000

6.3.Rakennerahastot ja koheesiorahasto		
Useimmat jäsenvaltiot (DK, D, EL, E, IRL, I, NL, A, P, FIN, UK) ovat määritelleet uudelleen rakennepoliittisia toimia tarkastavien yksiköiden toimivaltuudet ja vastualueet tai ainakin selkeyttäneet niitä. Joissakin jäsenvaltioissa (EL, E, I, NL, A, P, FIN) uudelleenjärjestelyt ovat kuitenkin olleet laajempia kuin toisissa.		
Jäsenvaltio	Toimenpide	Päiväys
B	Ulkoisen viraston käyttäminen asetusten (EY) N:o 2064/97 ja (EY) N:o 1260/99 mukaisten vaatimusten noudattamiseksi.	1999
	Tapausten käsittelijän ja tarkastajan (paikalla toimitettavat tarkastukset) tehtävien hallinnollinen eriyttäminen.	
DK	ESR- ja EAKR-tukien hallinnointirakenteita mukautettiin komission kanssa huhtikuussa 1999 tehtyjen rahoitusvalvontasopimusten mukaisesti (osassa 6.2. viitataan maksavirastojen yhdistämiseen).	1999/2000
	Työmarkkinahallinto kehitti tietoteknisen järjestelmän, jonka avulla koulutustoimissa (ESR) tapahtuneet petokset voidaan havaita entistä helpommin.	2000
	Tilintarkastaja tarkasti ESR- ja EAKR-hankkeet.	
D	Sisäisiä tarkastuksia tehostettiin joillakin aloilla.	1999/2000
	Jotkut osavaltioille (Länder) myönnetyn tuen hallinnoinnista vastaavat virkamiehet ovat perustaneet riippumattomia tarkastusryhmiä, joilla on toimivaltuudet toteuttaa tarkastuksia paikan päällä, antaa lopullinen vahvistus ja järjestää neuvotteluja vuosittain.	
EL	Laki nro 2860/2000: perustettiin rahoitusvalvontakomitea, joka vastaa hallintovirkamiesten, maksajavirastojen ja edunsaajien valvonnasta sekä vuosien 2000-2006 yhteisön tukikehystä koskevien lopullisten menoilmoitusten hyväksymisestä.	2000
E	Työ- ja sosiaaliministeriöön perustettiin ESR-hanketarkastuksista vastaava erityisyksikkö.	
	Asetuksen (EY) N:o 2064/97 mukaisista tarkastuksista vastaavaa Espanjan itsehallintoalueiden yleisten tarkastusyksiköiden henkilöstöä lisättiin.	
IRL	Rakennerahastoista ja koheesiorahastosta osarahoitettujen toimien tarkastuksista vastaavien valtuutettujen asiamiesten nimittäminen: – perustettiin EAKR:n ja koheesiorahaston edunsaajien paikalla toimitettavista tarkastuksista sekä ESR-hankkeiden tarkastuksista vastaava yksikkö – maataloudesta, elintarvikkeista ja maaseudun kehittämisestä vastaavan osaston (DAFRD) palvelukseen otettiin kaksi valtuutettua asiamiestä, joiden erityistehtävänä on rakennerahastoista osarahoitettujen toimien rahoitusvalvonta (asetuksen (EY) N:o 2064/1997 täytäntöönpano).	touko- kesäkuu 1999 Janvier 2000
I	Valtioneuvoston asetus nro 4102: maatalousministeriön alaisuuteen perustettiin tarkastuskomitea, joka vastaa asetuksen (EY) N:o 2064/1997 mukaisia menoilmoituksia (alueidenvälisistä toimenpideohjelmista myönnetyn tuen loppuosa) koskevien todistusten myöntämisestä.	20.7.2000

	Maa- ja metsätalousministeriöön perustettiin teknis-hallinnollisista tarkastuksista ja näytteenottoon perustuvien jälkitarkastusten järjestämisestä EMOTR:n ohjausosaston yhteydessä vastaava rakennepoliittinen virasto.	28.11.1999
	Yleiskirje nro 1378: työministeriön ulkoisten yksiköiden koordinointi koulutustoimien (ESR) perinteisiä tarkastuksia toteuttaessa.	28.11.1999
	Tarkastusjärjestelmiä (ESR-menot) koskeva tutkimushanke ja tietotekniikkaa koskeva kokeiluhanke (ARCA).	2000
	Tarkastusjärjestelmien organisointia koskevat valtiovarainministeriön yleisohjeet.	
	Yleiskirje nro 4373: metsähallituksen toimivaltuuksien määrittely hallinnoinnin, maksusuoritusten, tarkastusten ja oikeuksien menettämisen alalla (asetuksen (EY) N:o 2080/1992 soveltamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt).	4.10.2000
NL	Sosiaali- ja työministeriö nimitettiin ESR-tukien myöntämisestä vastaavaksi yksiköksi.	vuoden 2000 lopussa
	Sosiaali- ja työministeriön erikoistutkimusyksikön aloittamat yhteistyötoimet: – neuvottelut ESR:n täytäntöönpanoon osallistuvien muiden tutkimusyksiköiden kanssa – rikostutkinnan aloittaminen yhteistyössä yleisen syyttäjänviraston kanssa.	2000
	Vuoden 1998 puolivälissä todettujen puutteiden vuoksi URBAN-aloitteen täytäntöönpanosta vastaavaa hallintorakennetta on tarkistettu ja tarkastuksia tehostettu (5 prosenttia tukikelpoisista menoista tarkastetaan, sisäministeriön tilintarkastajat toteuttamat tutkimukset, kaupunkien sisäiset tarkastukset).	1999
	ESR:n hallinnointi- ja tarkastusjärjestelmän uudelleenjärjestely petosriskien vähentämiseksi.	1999
	Rakennerahastojen hallinnoinnin, tarkastusten ja valvonnan tehostamiseen kaudella 2000– 2006 tähtäävät eri ministeriöiden toimenpiteet.	20.12.2000 (parlamentin käsittely vuonna 2001)
A	Vastuu rakennerahastoihin sovellettavan rahoitusvalvonnan alojenvälisestä koordinoinnista siirrettiin (ohjelmakauden 2000– 2006 alusta lähtien) valtiovarainministeriöltä kanslerinvirastolle.	2000
	Vastuu ESR:oon sovellettavasta keskitetystä rahoitusvalvonnasta siirrettiin liittovaltion työ-, terveys- ja sosiaaliministeriöltä liittovaltion talous- ja työministeriölle (Bundesministerium für Wirtschaft und Arbeit, BMWA).	1.4.2000
P	Asetus nro 54-A/2000 (muutettu lailla nro 20/2000) jäsenvaltion hallinnointi-, seuranta-, arviointi- ja tarkastusjärjestelmän lujittamisesta yhteisön kolmannen tukikehyksen yhteydessä asetuksen (EY) N:o 1260/1999 mukaisesti: – kolmiportaisen tarkastusmenettelyn säilyttäminen – rakennerahastojen täytäntöönpanoa koskevien uusien tarkastusmenettelyjen määrittely – koko järjestelmän kattavien valvontavaltuuksien antaminen valtiontalouden tarkastusvirastolle (IGF).	2000
	Asetus nro 27/99: valtion taloushallinnon (SCI) sisäisiin tarkastuksiin sovellettavan kansallisen järjestelmän toiminta.	12.11.1999

FIN	Rakennerahastojen hallinnoinnista vastaavien jäsenvaltion viranomaisten vastuualueita ja toimivaltuuksia selkeyttävät ja lujittavat uudet lait.	1999/2000
S	Ruotsin työmarkkinahallinnon (Arbetsmarknadsstyrelsen, AMS) talousyksiköiden uudelleenjärjestely ja työmenetelmien mukauttaminen.	
	EMOTR:n tukiosastoa koskevien tarkastusten järjestämistä koskeva opaskirja.	
UK	Kauppa- ja teollisuusministeriö (DTI) jakaa kolmen kuukauden välein luettelon, josta käyvät ilmi kaikki sääntöjenvastaisuustapaukset ja jonka avulla Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset voivat tarkistaa, vastaavatko niiden tiedot DTI:n tietoja (toimenpide toteutetaan tilintarkastustuomioistuimen toteuttaman tarkastuksen perusteella).	2000
	Kolmen aluevirastoissa toteutetun tilintarkastuksen perusteella laadittu ympäristö-, liikenne- ja alueministeriön (DETR) opas EAKR-menojen seurannasta.	1999
	ESR-tarkastusten seurantavastuu siirrettiin opetus- ja työministeriöltä (DfEE) hallituksen aluevirastoille.	1999
	DfEE:n alaisuuteen perustettiin petostentorjunnasta vastaava alakomitea petostentorjuntaosaston toteuttaminen toimenpiteiden valvontaa varten.	1999
	Hallituksen yhteysryhmän perustaminen petosten torjumiseksi: samanaikaisesti useisiin rakennerahastoihin liittyvien petostapausten tutkimusten koordinointi.	1999

7. TOIMIVALTAISTEN VIRANOMAISTEN YHTEISTOIMINTA

EY:n perustamissopimuksessa (280 artiklan 3 kohdassa) esitettyä tavoitetta sekä jäsenvaltioiden välillä että komission kanssa toteutettavasta toimivaltaisten viranomaisten kiinteästä ja säännöllisestä yhteistoiminnasta on edistetty tarkastelujakson aikana useilla toimenpiteillä. Toimenpiteet osoittavat, että omia varoja koskevaa yhteistyötä on tehostettu enemmän kuin muita yhteistyöaloja.

Komission mielestä yhteistyö on vastedeskin petostentorjuntastrategian keskeinen osa-alue. Yhteistyörakenteiden hyödyntäminen sekä tietojen keruun ja analysoinnin tehostaminen ovat keskeisessä asemassa myös vuosia 2001–2002 koskevassa toimintasuunnitelmassa.

7.1.Omat varat		
Joidenkin jäsenvaltioiden mielestä (B, EL, E, F, A, S) viranomaisyhteistyö omien varojen alalla on selvästi riittävän tiivistä ja säännöllistä. Useat jäsenvaltiot (IRL, NL, A, P, S, UK) haluavat lisäksi tiivistää tätä yhteistoimintaa ja toteuttavat tämänsuuntaisia toimia.		
Jäsenvaltio	Yhteistyötoimenpiteet	Päiväys
B	Nykyinen lainsäädäntö mahdollistaa tiiviin ja säännöllisen yhteistyön jäsenvaltioiden kesken sekä jäsenvaltioiden ja komission kesken.	
	Belgia pitää petostentorjunta-alan tietoteknistä AFIS-järjestelmää erittäin tärkeänä välineenä.	
	Belgian arvonnäkövero- sekä tulli- ja valmisteverohallinto ovat toteuttaneet kahdessa monikansallisessa yrityksessä monenvälisen verotarkastuksen. Tarkastusten yhteydessä järjestettyihin kokouksiin on osallistunut virkamiehiä eri jäsenvaltioista.	1999
EL	Tulliviranomaiset korostavat keskinäistä avunantoa, pitävät sitä erittäin onnistuneena ja toimivat tässä yhteydessä tiiviissä yhteistyössä (etenkin petosalttiilla tupakka- ja polttoaineverojen aloilla).	
	Tulliyhteistyösopimukset Ukrainan ja Georgian kanssa.	1999/2000
	Järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaa koskeva monenvälinen sopimus Kaakkois-Euroopan maiden kanssa.	1999/2000
	Talousrikosten torjuntaviraston ja Venäjän vastaavan viraston välinen yhteistyösopimus.	1999/2000
	Entisen Jugoslavian kanssa tehdyn tulliyhteistyösopimuksen meneillään oleva tarkistaminen.	2001-
	Neuvottelut tulliyhteistyösopimuksen tekemiseksi Turkin kanssa.	2001-
	Tekstiilialan petosten torjuntaa koskeva seminaari (OLAF/Kreikka, muut jäsenvaltiot).	2000
E	Espanjan mielestä nykyinen yhteistyö on tyydyttävää.	

F	Komission ja Ranskan tullihallinnon välinen yhteistoiminta on kokonaisuudessaan tyydyttävää lukuun ottamatta joitakin yksittäisiä toimintahäiriöitä (tulliviranomaisille ei ole ilmoitettu ennakkotietoja, tulliviranomaiset osallistuvat tutkintaan liian myöhään, paikalla toimitettaviin tarkastuksiin osallistuvien yksiköiden välinen koordinointi on puutteellista ja petosepäilyjä levitetään ilman oikeudellista näyttöä yhteisön lainsäädännön rikkomisesta). Komissio ja Ranskan tullihallinto harjoittavat yhteistoimintaa etenkin ulkoisten tutkimusten ja petostentorjuntatoimien koordinoinnin alalla. On suotavaa, että selvityksiä keskinäistä avunantoa koskevista tapauksista toimitetaan jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille usein.	
IRL	Irlannin tullihallinnon ja muiden jäsenvaltioiden vastaavien viranomaisten väliset yhteistyötoimet.	1999/2000
NL	Alankomaiden ja Yhdistyneen kuningaskunnan tulliviranomaisten yhteinen aiejulistus yhteistoiminnan tiivistämisestä tietojenvaihdon ja petostentorjunnan alalla.	1999
	Hanke verohallinnon ja OLAFin välisestä yhteydenpidosta vastaavan keskitetyn palvelupisteen perustamiseksi tullialan tietokeskukseen (DIC).	1999
A	Itävalta katsoo keskinäisen avunannon toimivan suunnitellun mukaisesti ja pitää yhteistoimintaa erinomaisena. Se toivoo kuitenkin joissakin tapauksissa, että OLAF koordinoisi toimiaan nykyistä paremmin ja että yhteisö tekisi päätökset nopeammin.	
	Tulli 2000 -ohjelman mukaisia toimia on jatkettava riskianalyysin yhtenäistämiseksi ja tehostamiseksi.	
P	Koordinoinnin tehostaminen kaikkien tarkastuslaitosten välillä sekä OLAFin ja muiden komission yksiköiden kanssa.	1999/2000
FIN	Tullin, poliisin ja rajavartiolaitoksen yhteistyösopimusten laajentaminen käsittämään myös Viro, Latvia ja Liettua.	2000
	Pohjoismaista yhteistyötä koskevat käytännön järjestelyt (huumeiden ja järjestäytyneen rikollisuuden torjunnasta vastaava tullin ja poliisin yhteyshenkilöiden verkosto sekä säännölliset kokoukset).	vuoden 2000 lopussa
	Sopimukset tulliyhteistyöstä ja hallinnollisesta avunannosta tulliasioissa Puolan, Ukrainan ja Slovakian kanssa (järjestäytynyt rikollisuus).	2000
	Puolan tulliasiantuntijoille järjestetty intensiivikurssi yhteisestä maatalouspolitiikasta.	2000
	Petostentorjuntaa koskeva sopimus Venäjän tulliviranomaisten kanssa (naudan- ja porsaanlihan vienti Venäjälle, Venäjän tietojen vertaaminen OLAFin tietoihin).	vuoden 2001 alussa
S	Talousrikollisuuden torjuntayksikölle (talousrikollisuuden torjuntavirasto) annettiin kansallisella tasolla tehtäväksi: – koordinoida Ruotsin toimia petosten, muiden sääntöjenvastaisuuksien sekä yhteisön varojen virheellisen käytön torjunnan alalla – vastata yhteyksistä OLAFiin.	1.7.2000
	Luotiin yhteys OLAFiin petos- ja sääntöjenvastaisuustapausten ilmoittamiseksi sekä pohdittiin yhteisesti nykyisten yhteistyömuotojen kehittämistapoja.	
	Ruotsin mukaan asetuksen (EY) N:o 515/97 nojalla tehtävä yhteistyö OLAFin ja muiden jäsenvaltioiden kanssa on erinomaista.	1999/2000

UK	Toimivaltaisten viranomaisten välinen yhteistyö on tiivistä ja säännöllistä, mistä ovat osoituksena: – tullivirkamiesten ja verotuloista vastaavien yhteyshenkilöiden yhteistyö kahdeksan jäsenvaltion vastaavien viranomaisyksiköiden kanssa – kahdenvälisten sopimuspöytäkirjojen tekeminen Ranskan, Irlannin ja Alankomaiden kanssa – keskinäistä avunantoa koskeviin pyyntöihin sovellettava tulliviranomaisten koordinoitu lähestymistapa.	1999/2000
	Perustettiin tullialan tiedusteluryhmä, joka vastaa kaikkien tullipetosalojen tiedustelun kehittämisestä sekä yhteydenpidosta muihin yhteisön tiedusteluyksiköihin.	2000

7.2.Maatalousmenot		
Jäsenvaltioiden vastausten mukaan maatalousmenoja koskeva yhteistyö ei ole yhtä kehittynyttä kuin omien varojen alalla tehtävä yhteistyö. Tarkastelujakson aikana jotkin jäsenvaltiot (EL, IRL, P, S) ovat kuitenkin tiivistäneet yhteistyötä komission kanssa.		
Jäsenvaltio	Yhteistyötoimenpiteet	Päiväys
EL	Jäsenvaltion viranomaisten ja komission toimivaltaisten yksiköiden välistä yhteistyötä pidetään erittäin myönteisenä.	
F	Ranskan viranomaiset ovat kiinnittäneet OLAFin huomiota siihen, että mahdollisten suojatoimenpiteiden toteuttaminen edellyttää jäsenvaltion toimivaltaisille hallintoyksiköille suunnatun tiedotuksen varmistamista.	
IRL	OLAFin sekä maataloudesta, elintarvikkeista ja maaseudun kehittämisestä vastaavan ministeriön (DAFRD) ja Pohjois-Irlannin maataloushallinto (DANI) yhteiset tutkimukset maitoalalla (raja-alueet).	1999/2000
	EMOTR:n tukiosastoa koskeva yhteistyö DANI:n, varmennuslaitoksen tarkastajien, komission ja Euroopan tilintarkastustuomioistuimen kanssa.	
	OLAFin ja DAFRD:n yhteinen seminaari riskienhallinnasta ja yhteisön myöntämien suorien maksujen suojaamisesta.	lokakuu 2000
P	Koordinoinnin tehostaminen kaikkien tarkastuslaitosten välillä sekä OLAFin ja muiden komission yksiköiden kanssa.	1999/2000
FIN	Tuontiasiakirjojen (EMOTR:n tukiosaston menot) todentamista koskevaa yhteistyötä tiivistetään jäsenvaltion virkamiesten, OLAFin ja Venäjän virkamiesten välillä.	
	Yhteistyö Venäjän virkamiesten kanssa tuontiasiakirjojen todentamisessa sekä Venäjän tullivirkamiehille ja muille virkamiehille tarkoitettujen koulutustilaisuuksien järjestäminen.	

7.3.Rakennerahastot ja koheesiorahasto		
Rakennepoliittisten toimien alalla tehtävässä yhteistyössä ei ole edetty yhtä pitkälle kuin omien varojen alalla, mutta joissakin jäsenvaltioissa (IRL, FIN, S, UK) se on kuitenkin melko vilkasta.		
Jäsenvaltio	Yhteistyötoimenpiteet	Päiväys
B	Tarkastusten koordinoitua koskevien (ja kolme rakennerahastoa kattavien) vuosikokousten järjestäminen komission kanssa.	
	Toimenpiteet ESR:n ja rakennerahastojen osarahoituksen myöntämiseksi samassa menettelyssä.	
EL	Jäsenvaltion tarkastusviranomaisen, komission tarkastusyksiköiden, OLAFin ja Euroopan tilintarkastustuomioistuimen välistä yhteistoimintaa pidetään tyydyttävänä (säännöllisiä tarkastuksia koskevat pöytäkirjat).	
	Parhaillaan laaditaan tutkimusta niistä kysymyksistä, joissa tarvitaan OLAFin apua.	
IRL	Komission, valtiovarainministeriön, hallintovirkamiesten ja toimeenpanovirastojen välisen yhteistyön tehostaminen.	1999/2000
	DAFRD:n järjestämät seminaarit ja keskustelut jäsenyyttä hakeneiden maiden kanssa sekä ystävyystoimintasopimukset Puolan kanssa.	
I	Työministeriön keskusvirasto järjesti tapaamisen OLAFin, komission, jäsenvaltioiden hallintoelinten ja Italian alueiden edustajien välillä täsmentääkseen epäsäännönmukaisuuksista annetun asetuksen (EY) N:o 1681/94 soveltamisalaa. Näiden tapaamisten perusteella Italia laati asiakirjan, jossa vaaditaan sääntöjenvastaisuuksista OLAFille ilmoitettaessa käytettävän lomakkeen yksinkertaistamista.	1999
P	Koordinoinnin tehostaminen kaikkien tarkastuslaitosten välillä sekä OLAFin ja muiden komission yksiköiden kanssa (rahoitustarkastusviraston (IGF) ja komission kahdenväliset pöytäkirjat).	1999/2000
FIN	Suomen viranomaiset, komissio ja OLAF ovat järjestäneet yhdessä koulutusta tarkastuksista vastaaville Suomen virkamiehille.	lokakuu 1999
	Viranomaisten välisen yhteistyön tehostaminen.	1999/2000
	Asetusten (EY) N:o 595/91 ja N:o 1681/94 (maaseudun kehittämistoimenpiteet ja maatalousmenot) mukaiset, hyviä ilmoituskäytäntöjä koskevat säännöt ja ohjeet on saatettu ajan tasalle ja konsolidoitu.	toukokuussa 2000
	Tarkastusjärjestelmien (tietokannat) parantaminen.	
S	Luotiin yhteys OLAFiin petos- ja sääntöjenvastaisuustapausten ilmoittamiseksi sekä pohdittiin yhteisesti nykyisten yhteistyömuotojen kehittämistapoja.	
UK	DfEE on toiminut tiiviissä yhteistyössä komission/OLAFin kanssa (petostentorjuntaryhmään kuuluu OLAFin edustaja).	

8. TAKAISINPERINTÄ

Tarkastelujaksolla toteutettua takaisinperintää käsiteltiin yksityiskohtaisesti jäsenvaltioille lähetetyssä komission kyselyssä. Komissio halusi tietää varsinkin, asetetaanko Euroopan yhteisön taloudelliset edut etusijalle silloin kun maksuvelvollinen jättää maksun suorittamatta. Yleisesti ottaen (muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta) yhteisön taloudellisia etuja suojataan tällöin samalla tavoin kuin kansallisia etuja eikä yhteisön saatavia katsota etuoikeutetuiksi.

Seuraavassa taulukossa esitellään ne toimenpiteet, joita jäsenvaltiot ovat toteuttaneet omien varojen perinnän ja aiheettomasti maksettujen menojen takaisinperinnän tehostamiseksi. Lisäksi tehdään joitakin asiaan liittyviä yleisluonteisia huomautuksia.

8.1.Omat varat	
Kolme jäsenvaltiota (DK, I, UK) ilmoitti toteuttaneensa tarkastelujakson aikana uusia omien varojen perintää koskevia toimenpiteitä.	
Jäsenvaltio	Toimenpiteet maksamatta jääneiden omien varojen perimiseksi ja aiheettomasti maksettujen menojen takaisinperimiseksi
B	Tulleja ja valmisteveroja koskevassa yleisessä laissa vahvistetaan oikeus tehdä suojaustoimeenpano (droit d'exécution parée), tulli- tai valmisteverovelvollisten irtainta omaisuutta koskeva etuoikeus sekä näiden kaikkea kiinteää omaisuutta koskeva laillinen kiinnitys. Jos omaisuus ulosmitataan tai maksu suoritetaan vapaaehtoisesti oikeuden päätöksen jälkeen, maksut tiliöidään siten, että ensin tiliöidään tuontitullit ja sen jälkeen valmisteverot. Belgian viranomaisten tutkimusten ansiosta huomattavia summia on voitu periä takaisin.
DK	Tanskassa yhteisön saatavilla on väärinkäytöksestä johtuvissa takaisinperintätapauksissa yleisesti ottaen sama etuoikeusasema kuin jäsenvaltion saatavilla. Tullilakia (laki nro 228) muutettiin niiden edellytysten tiukentamiseksi, joiden perusteella tullien suorittamisesta voidaan myöntää lykkäystä. Vastedes tulli- ja veroviranomaiset voivat vaatia tullien suorittamisen lykkäysjärjestelmään liittyviä yrityksiä toimittamaan rekisteröitymisen tai tietojen myöhemmän muuttamisen yhteydessä joitakin rahoitustietoja sekä tietoja odotetusta viennistä. Samansuuntaisia sääntöjä on asetettu myös vientitullin alaisten tavaroiden maahantuojille. Vastedes lykkäys maksujen suorittamisesta voidaan evätä sellaisilta yrityksiltä, joiden voidaan epäillä laiminlyövän tullien tai tuontimaksujen suorittamisen.
EL	Takaisinperintää koskeva oikeusperusta koostuu jäsenvaltion tullilainsäädännön ja yhteisön tullikoodeksista annetun asetuksen (ETY) N:o 2913/92 yhdistetyistä säännöksistä sekä julkisia varoja koskevasta lainsäädännöstä. Jäsenvaltion ja yhteisön etuja käsitellään tasavertaisesti.
F	Ranskan tullilainsäädännön 379 pykälässä omia varoja koskeville maksuille ja tavaroiden tuonnista kannettavien jäsenvaltion veroille annetaan sama etuoikeusasema. Tässä yhteydessä tullihallinnolla on etuoikeusasema kaikkiin velkoihin nähden.
I	Italiassa toteutettiin vuonna 1999 merkittävä lakiuudistus, jonka tarkoituksena oli parantaa takaisinperinnän tuloksia ja säännellä suhteita valtuutettuihin perinnän hoitajiin (laki nro 337, asetukset nro 46, nro 112 ja nro 326, talous- ja valtiovarainministeriöiden välinen asetus nro 321, ministeriön huomautukset nro 1584/VIII ja nro 2488/VIII). Vuonna 2000 takaisinperintään ja välittömien verojen perintään sovellettavat menettelytavat ajantasaistettiin erilaisilla laeilla, asetuksilla ja hallinnollisilla määräyksillä.

L	Elinkeinonharjoittajiin kohdistettavasta ulkoisesta tarkastuksesta vastaava tilintarkastusvirasto torjuu petoksia tehokkaasti perinteisten omien varojen alalla. Varainhoitovuonna 1999 viraston omien varojen alalla takaisin perimä summa oli 15 510 783 Luxemburgin frangia. Perinteisiä omia varoja varainhoitovuonna 1999 koskevassa vuosikertomuksessa käsitellyissä kymmenessä petos- ja sääntöjenvastaisuustapauksessa takaisinperintäaste oli 100 prosenttia.
NL	Omien varojen takaisinperinnän parantamiseksi ei ole toteutettu yhtään toimenpidettä. Verosaatavat ovat tällä alalla kuitenkin etuoikeutettuja saatavia.
A	Saatavien takaisinperinnässä sovelletaan samaa järjestelmää kuin konkursseihin, ja kaikilla velkojilla on tasavertainen asema. Näin ollen valtion tai yhteisön saatavien takaisinperintä ei ole minkäänlaisessa etuoikeusasemassa.
S	Perinteisten omien varojen keruuaste oli 99,92 prosenttia. B-kirjanpitoon kuuluvia varoja on muihin jäsenvaltioihin verrattuna melko vähän.
UK	Mahdollisuus periä korkoa tullivelasta otettiin käyttöön huhtikuussa 2000. Yhteisön passituksesta vastaava keskusvirasto tarkisti velkojen perinnässä soveltamiaan menettelyjä (menettelyt, joita ei ole päätetty, ilmoitetaan elinkeinonharjoittajille ja takaajina toimiville yhtiöille entistä nopeammin). Vuoden 2000 alusta tullivelan perintä on erottamaton osa muiden maksujen ja verojen perintää koskevia tullimenettelyjä. Vaikka tullit ja maatalousmaksut eivät olekaan etuoikeutettuja saatavia maksuvelvollisen jättäessä maksun suorittamatta, suurin osa veloista maksetaan tai niille annetaan jokin muu vakuus niiden syntyessä (tai aiemmin).

8.2.Maatalousmenot	
Kymmenen jäsenvaltiota (B, DK, EL, F, IRL, I, A, P, FIN, UK) toteutti tarkastelujakson aikana maatalousmenojen takaisinperintää koskevia uusia toimenpiteitä. Lisäksi kolmessa jäsenvaltiossa (EL, IRL, I) maatalousmenoja pidetään etuoikeutettuina saatavina.	
Jäsenvaltio	Toimenpiteet maksamatta jääneiden omien varojen perimiseksi ja aiheettomasti maksettujen menojen takaisinperimiseksi
B	BIRB (Bureau d'intervention et de restitution belge, Belgian interventio- ja vientitukivirasto) toteutti kaksi mainittavaa toimenpidettä: – otettiin käyttöön uusi tietotekninen järjestelmä (IRIS), jolla ongelmia aiheuttavien velallisten tiedot voidaan keskittää ja ajantasaistaa miltei automaattisesti – perustettiin velallisista vastaava yksikkö.
DK	Velkatilien hoitoa parannettiin, minkä ansiosta uusista saatavista aiheutuvat tappiot voidaan välttää ja suurin osa aiemmista saatavista saadaan perittyä. Vakuuksien uusi hallinnointijärjestelmä ja samanaikaisesti käyttöön otettu vientitukijärjestelmä ovat osaltaan vähentäneet tappioriskiä.
EL	Laissa nro 2520/97, jota on muutettu vuonna 1999, varmistetaan, että valtion antamat luotot ovat etuoikeutettuja saatavia ja että maatalousalan sääntöjenvastaisuuksia koskevat rahamäärät palautetaan takaisin kompensaaion jälkeen lainmukaisine korkoineen.
F	Ministeriöiden välinen tarkastusten koordinoitukomitea (CCIC - EMOTR:n tukiosasto) tehosti perintäänsä asetuksen (ETY) N:o 4045/89 mukaisten jälkitarkastusten yhteydessä. Lisäksi perustettiin tietokanta, jota maksajavirastot päivittävät kolmen kuukauden välein.
	Yksi takaisinperinnän nopeuttamisen esteistä on, että edunsaajat valittavat takaisinmaksupäätöksestä oikeuteen entistä useammin.
	Vuoden 1999 lopulla päätettiin siirtää asetuksen (EY) N:o 595/91 mukaisesti laadittavien tiedonantojen keskitetty kerääminen tulliasioita ja välillistä verotusta käsittelevältä osastolta koordinoitukomitealle.
IRL	Yleisesti ottaen yhteisön saatavien perintä on samassa asemassa kuin jäsenvaltion saatavien perintä. Maatalouden ympäristötoimenpiteitä ja varhaiseläkettä koskevien saatavien perimiseksi myönnettiin lisävaroja vuonna 2000. Headage/Premia-ohjelmaan sisältyy mahdollisuus alentaa velalliselle suoritettavia tulevia maksuja korvauksena aiemmista veloista, joita on syntynyt yhteisön tukijärjestelmien yhteydessä.
I	Maatalousmarkkinoiden interventioista vastaava Italian valtion virasto (Azienda di Stato per gli interventi nel Mercato Agricolo, AIMA) hyötyy maksajavirastona erityisestä oikeusasemasta. Valtiovarainministerin tekemän ehdotuksen tavoitteena on laajentaa nämä etuoikeudet koskemaan muitakin aloja. Lisäksi Italia ilmoitti toteuttaneensa vuonna 1999 useita takaisinperintätoimia.
A	Maatalousmenojen maksajavirasto (Agrarmarkt Austria, AMA) perusti erityisesti maksamatta olevien saatavien perinnästä vastaavan yksikön. Lisäksi AMA voi hyväksyä edunsaajalta perittävien summien kompensatioksi muita sen suorittamia maksuja. Parin vuoden sisällä voidaan kaikista saatavista periä 95 prosenttia vähäisin kuluin kompensoimalla velka muilla maksuilla.

P	Maatalouden interventioista ja tukitoimista vastaava laitos (INGA) viimeisteli takaisinperinnässä käytettävää tietoteknistä järjestelmäänsä ja mukautti takaisinperintäsäännöksiä. Saatavien kompensatiojärjestelmän käytön lisäämisen on nopeuttanut takaisinperintää.
FIN	Takaisinperintämenettelyä koskevat ohjeet on ajantasaistettu ja on otettu käyttöön keskitetty tietopankki (erityisesti perinnän seurantaa varten).
UK	Maatalousmenojen perintä on asetettu etusijalle (vuosia 1999-2000 koskevien tarkistettujen ohjeiden perusteella). Vuoden 2000 aikana maatalous-, kalastus- ja elintarvikeministeriö tarkasteli uudelleen kaikkia perimättä jääneitä velkoja vähintään kahden viime vuoden ajalta.

8.3.Rakennerahastot ja koheesiorahasto	
Rakennerahastojen alalla uusia perintätoimenpiteitä on vähemmän: toimenpiteet koskevat ainoastaan neljää jäsenvaltiota (F, S, FIN, UK).	
Jäsenvaltio	Toimenpiteet maksamatta jääneiden omien varojen perimiseksi ja aiheettomasti maksettujen menojen takaisinperimiseksi
DK	Uuden elintarvikkeista vastaavan osaston perustaminen parantaa velkatilien (EMOTR:n ohjausosasto) hoitoa.
	Tanskan työmarkkinahallinto antaa alueviranomaisille lisää vastuuta Euroopan sosiaalirahastosta myönnetyn tuen käytöstä.
EL	Kaikkiin todettuihin sääntöjenvastaisuuksiin sovelletaan tukikelpoisen summan suuruudesta riippumatta menettelyä, josta säädetään perusteettomasti tai laittomasti maksettujen jäsenvaltion tai yhteisön varojen perinnästä yhteisön politiikan täytäntöönpanon yhteydessä 27. toukokuuta 1998 annetussa valtioneuvoston yhteisessä asetuksessa nro 2007892/461.
F	Perinnän seurannasta vastaa Ranskan työministeriö alueellisten tarkastusyksikköjen laatimien tarkastuskertomusten perusteella. Perintämenettelyt määriteltiin vuonna 1999 yleiskirjeessä nro 99/21.
IRL	Irlanti katsoi, ettei perusteettomasti maksettujen rakennemenojen perinnässä nykyään sovellettavaa järjestelmää ollut tarpeen parantaa.
I	Kun itsesuojelua koskeva hallinnollinen asetus on annettu, valtion hyväksymät asianajajat voivat toteuttaa perintää pakkotoimin.
A	Ne yksiköt, joilla on toimivaltuus myöntää ja maksaa ESR- ja EAKR-tukia, voivat joissakin tarkoin määritellyissä tapauksissa (hanke viivästyy, estyy tai sitä muutetaan, riittäviä todisteita ei kyetä antamaan muistutuksen jälkeen, tukia kavalletaan, tukihakemuksen perusteltavuutta ei voida näyttää toteen tai edunsaaja tekee konkurssin) pyytää edunsaajaa palauttamaan tuen välittömästi (korkoineen) tai keskeyttää jäljellä olevan tuen maksamisen. Jotkin yksiköt vaativat näiden menettelyjen lisäksi yhteisön myöntämille EAKR-tuille erityisen lisävakuuden, jolla perintä varmistetaan joka tapauksessa.
P	EMOTR:n ohjausosaston alalla IFADAP perii edunsaajille aiheettomasti maksetut summat takaisin kompensoinnin avulla.
S	Taloushallintoa koskeva AMS:n opaskirja on saatettu ajan tasalle. Ruotsin maataloushallinto käynnisti hankkeen, jonka tarkoituksena on tehostaa aiheettomasti maksettujen ympäristötukien perintämenettelyjä. Lisäksi on laadittu ohjeita KOR-tukien palautusten hallinnointia ja niitä koskevien sääntöjenvastaisuuksien ilmoittamista varten.
FIN	Perintää on tehostettu uusilla laeilla. Perinnän sekä tarkastuksista ja valvonnasta saatujen tulosten seurantajärjestelmiä (2000) on muutettu.
UK	EAKR-tukien alalla virheellisesti tai vilpillisesti saatujen yhteisön varojen perintä on ensisijaisessa asemassa. Ympäristö-, liikenne- ja alueministeriö (DETR) on saavuttanut edistystä petoksia ja sääntöjenvastaisuuksia koskevan tietokantansa tarkistamisessa sekä hallituksen aluevirastoille osoitettujen yleisohjeiden laadinnassa. ESR:n osalta opetus- ja työministeriö (DfEE) on suunnitellut aiheettomasti maksettujen menojen tunnistus- ja perintäjärjestelmän (uusien tukien maksaminen voidaan keskeyttää, kunnes velka on maksettu, tai velkasumma voidaan vähentää maksamatta olevasta tuesta), jonka ansiosta perintäaste on miltei 100 prosenttia. Ministeriö voi toteuttaa toimia myös yhteisön pyynnöstä voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti.

9. MERKITTÄVÄT PETOSTENTORJUNTATOIMET

Jäsenvaltiot muuttivat petostentorjuntakäytäntöjään tarkastelujakson aikana lähinnä **valvontamenetelmien** osalta.

9.1.Omat varat		
Merkittävimmät petostentorjuntatoimet omien varojen alalla vuosina 1999–2000 koskivat pöytäkirjojen laatimista tai muuttamista ja useassa jäsenvaltiossa (B, EL, E, I, FIN) myös valvontamenetelmiä. Neljässä jäsenvaltiossa (B, DK, EL, I) kehitettiin myös petostietojärjestelmiä muun muassa tietotekniikkaa hyödyntämällä. Muutamassa jäsenvaltiossa (EL, I, S) keskityttiin tarkastelujakson aikana koulutustoimiin.		
Jäsenvaltio	Merkittävimmät toimet	Päiväys
B	Vuosia 2000–2002 koskevan tulli- ja valmisteverohallinnon strategisen toimintasuunnitelman mukaisesti perustetaan tarkastusketjut, joiden avulla tarkastukset voidaan keskittää petoksiin entistä tehokkaammin.	1999
	Tulli- ja valmisteverohallinto perusti rikosanalyysitietokannan (ACRIDA), jolla täydennetään nykyisiä tullitietojärjestelmiä (ACRIDA on oikeudellinen tietokanta, jonka avulla rikostietojen ja muiden merkittävien tietojen väliset yhteydet voidaan tuoda esiin).	1999
DK	Julkista sektoria vahingoittavan talousrikollisuuden torjunnasta vastaavan koordinoitukomitean aloitteet: – hanke talousrikollisuuden torjunnasta vastaavien viranomaisten yhteistyön ja tietojenvaihdon parantamiseksi. Hankkeessa on korostettu jäsenvaltioiden varoihin kohdistuvan talousrikollisuuden lisäksi yhtä lailla myös Euroopan unionin omiin varoihin kohdistuvaa talousrikollisuutta. – tiedote "Kuka omistaa tämän yrityksen?", jossa käsitellään yrityksen omistajien tunnistamista ja yrityksen tutkintaa silloin, kun sille on tarkoitus maksaa valtion varoja.	huhtikuu 1999 2000
EL	Sopimuspöytäkirja kemianteollisuuden yhdistyksen kanssa (huumeiden esiasteiden väärinkäyttö).	1999/2000
	Neuvottelut sopimuspöytäkirjasta tulliviranomaisten yhdistyksen kanssa.	2001-
	Talousrikollisuutta koskevien pöytäkirjojen valmistelu (tulli-, oikeus- ja poliisiviranomaisten välillä).	2001-
	Väärennösten tunnistamista ja sopimuspöytäkirjojen käyttöä koskeva koulutus.	2000
	Yhtenäistetyn tietoteknisen tullitietojärjestelmän (OPST) sekä tiedustelu- ja tutkimusalan riskianalyysin asteittainen käyttöönotto.	lokakuu 2000
E	Vientitukia koskevat tulli- ja valmistevero-osaston EMOTR-yksikön ohjeet (tarkastusten koordinoitua koskeva pöytäkirja).	toukokuussa 2000

I	Passitusta koskevien uusien näkökohtien [asetus (EY) N:o 2787/2000 ja yhteistä passitusta käsittelevän EY-EFTA-sekakomitean päätös N:o 1/2000] saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä.	2000
	Sisäinen tullitarkastus: perinteisiä omia varoja koskevien tilintarkastuskäsikirjojen laadinnasta vastaavan komitean perustaminen.	1999
	Ulkoinen tullitarkastus: hankkeeseen osallistuvien yritysten tilintarkastusten toimeenpano (päätöksen N:o 210/97/EY mukaiset kokeiluluonteiset tarkastukset).	1999
	Valtiontalouden tarkastusviraston (Guardia di Finanza) hanke, jonka tarkoituksena on tehostaa sen tulliosaston ja omista varoista vastaavan osaston toimintaa mahdollisimman paljon (yhteisön Tulli 2000 -ohjelman mukaisesti).	marraskuu 1999
	Valtiontalouden tarkastusvirasto (Guardia di Finanza) mukautti tietojärjestelmiään riskianalyysin (saapuvat tavarat) tehostamiseksi sekä kansainväliseen tieliikenteeseen ja kansainvälisesti toimiviin yrityksiin kohdistettavien tarkastusten tehostamiseksi.	1999
	Suuntauksat: – toteutusvaiheen tarkastukset korvataan asteittain jälkitarkastuksilla – riskianalyysissa käytetään entistä enemmän tietoteknisiä järjestelmiä – parannetaan siviili- ja sotilasviranomaisten yhteistyötä.	
FIN	Suomi muistuttaa, että vuodesta 1995 on toteutettu useita toimenpiteitä.	
	Yhteinen strategia tietotekniikan hyödyntämiseksi Tulli 2000 -ohjelmassa.	
	Tullivalvonnan laatustrategia.	
	Talousrikollisuuden ehkäisyohjelman uusiminen (poliisi-, tulli-, vero- ja ulosottoviranomaisten yhteistyö).	2000
S	Talousrikollisuuden torjuntavirasto järjesti useita (tuomareille, poliisivirkamiehille ja petostentorjunnasta vastaaville talousasiantuntijoille tarkoitettuja) talousrikollisuuden torjuntaa koskevia koulutustilaisuuksia ja seminaareja.	syksy 1999/ keväät 2000
	Ruotsin mukaan tullihallinnon käytössä oleva tietotekninen infrastruktuuri on (muihin jäsenvaltioihin verrattuna) melko kehittynyt.	
UK	Passituslainsäädännön jatkuva uudistaminen petostentorjunnan tehostamiseksi (tuki yhteisön toimille ja kansalliset toimintasuunnitelmat yhteisön passituksesta aiheutuvien vaatimusten noudattamiseksi entistä paremmin).	1999/2000
	Kansallisten toimien kehittäminen hallinnollisen seuraamusjärjestelmän käyttöön ottamiseksi.	2000

9.2.Maatalousmenot

Maatalousmenojen alalla merkittävimmät toimenpiteet koskivat valvontamenetelmien tarkistamista. Useat jäsenvaltiot muuttivat tarkastusmenetelmiään (B, EL, F, IRL, S) tai tarkastusyksiköidensä välisiä yhteistyömenetelmiä (DK, F, S, UK). Lisäksi kaksi jäsenvaltiota (E, F) ilmoitti lisänneensä yksiköiden henkilöstöä.

Maatalousmenojen suojaamisen alalla on lisäksi monessa jäsenvaltiossa (B, F, IRL, FIN, S) toteutettu monia koulutustoimia.

Kolme jäsenvaltiota (F, P, UK) on muuttanut sääntöjenvastaisuuksien havaitsemisessa käyttämiään tietojärjestelmiä.

Jäsenvaltio	Merkittävimmät toimet	Päiväys
B	Maatalousalan tarkastusmenetelmiä on tehostettu eri välinein (tarkastusstrategia ja -käsikirja, kansallisille tarkastajille suunnattu erikoistumiskoulutus, hankkeiden uusi seurantajärjestelmä, viljelylohkojen graafisen rekisteröinnin parantaminen).	1999
	Kokemusten perusteella useissa tuottajia koskevissa sääntöjenvastaisuuksissa rahasummat ovat pieniä.	
DK	Tulli- ja veroalan keskushallinto sekä elintarvikeosasto tarkistivat tarkastuksia koskevaa yhteistyösopimusta. Petosten ja sääntöjenvastaisuuksien torjunnan tehostamiseksi otettiin käyttöön yhteistyöjärjestelyjä.	2000
EL	Asetus ruokaoliiviöljytuotannon täydentävistä tarkastustoimenpiteistä.	2000
	EMOTR:n tukiosastosta myönnettyjen maksujen käytännön hallinnointitoimet (takaussopimusten ja perusteettomasti suoritettujen maksujen sähköinen seuranta).	1999
E	Tarkastushenkilöstöä lisättiin (etenkin itsehallintoalueiden tarkastusyksiköissä).	
	Kansallisen viraston perustaminen.	
F	Ranska korosti riskianalyysiin perustuvien ryhmätarkastusten toteuttamista. Riskianalyysin mallinnusta tarkistetaan säännöllisesti hyödyntämällä erilähtöisten tietojen ristiintarkistusta.	
	Paikalla toimitettavien tarkastusten alalla tavoitteena on toimittaa useita tarkastuksia samassa paikassa.	
	Suorien tukien paikalla toimitettavien tarkastusten järjestelmää lujitetaan määrällisesti ja laadullisesti: – kaukokartoituksen avulla tarkastetun viljelyalan osuutta lisätään (40 prosenttiin) ja otetaan käyttöön tietokoneavusteinen kuvantulkinta – sisäistä laaduntarkastusta parannetaan (menettelykäsikirjojen yhdenmukaistaminen, tulosten ja uusien tulosten tarkastukset) – viljatukien maksajavirastoon perustetaan yksi ainoa tarkastusosasto ja viljelyalatarkastuksista vastaavaa hallintohenkilöstöä lisätään – järjestetään koulutusta (maatalousministeriö ja maksajavirastot).	1999
	Yhteisiä markkinajärjestelyjä koskevia tarkastuksia tutkitaan säännöllisesti tarkastuksista vastaavien yksiköiden laatimien kertomusten perusteella.	1999
	ACOFAn tarkastusyksikön ja tulliviranomaisten yhteistyötä kehitetään (keskinäinen tiedotus, tarkastajien mahdollisuus osallistua koulutukseen vastavuoroisesti, vaihdot).	1999/2000
IRL	Tuotantoketjun alku- ja loppuvaiheeseen kohdistettavien tilintarkastusten toteuttaminen yhteisön suuntaviivojen mukaisesti.	1999/2000
	DARFD:n ja DANI:n välinen henkilöstövaihto-ohjelma.	2000

	Asetuksen (EY) N:o 595/91 mukaisesti ilmoitetut uudet sääntöjenvastaisuustapaukset: – 66 tapausta vuonna 1999. – 46 tapausta vuonna 2000.	
	Valvonta-, tarkastus- ja hallintomenettelyjen parantaminen Headage/Premia-ohjelman yhteydessä.	2000
	Irlannin koulutusalan neuvoa-antavan viraston järjestämät koulutustoimet.	2000
NL	Asetuksen (EY) N:o 800/1999 20 artiklan soveltaminen: viejiltä pyydetään määräpaikkaan saapumista koskevia todisteita riippumatta siitä, onko tuki eriytettyä vai eriyttämätöntä.	heinäkuusta 1999 alkaen
P	Tietoteknisten järjestelmien käyttäminen viljelyalaa koskevissa tarkastuksissa (öljy- ja viiniala).	1999
	Ennen tuen suorittamista toteutettavien edunsaajien fyysisten tarkastusten asettaminen etusijalle.	1999
FIN	Tullivirkamiehille on järjestetty koulutusta vientitukien valvonnan ja tarkastusten alalla (asetus (ETY) N:o 4045/89).	
S	Talousrikosten torjuntavirasto ja Ruotsin maatalousneuvosto ovat järjestäneet (tuomareille, poliisivirkamiehille ja petostentorjunnasta vastaaville talousasiantuntijoille) koulutustilaisuuksia ja seminaareja talousrikosten torjunnasta sekä erikoiskoulutusta kansallisen maataloushallinnon yhteyshenkilöille ja tarkastajille.	syksy 1999/ keväät 2000
	Tarkastusten suuntaaminen kullekin tukimuodolle vahvistettujen tavoitteiden mukaisesti: – vientituet: tekniset mukautukset (tarkastuskertomusten sähköinen siirto), joiden ansiosta tarkastusten seuranta voidaan varmistaa paremmin, voidaan osallistua useampiin kahdenvälisiin ja yhteisön koordinoitinkokouksiin sekä ottaa kansallisissa tarkastuksissa käyttöön yhteisöä tiukemmat vaatimukset – suorat maataloustuet: tiivis yhteistyö kansallisen maataloushallinnon tarkastusyksiköiden ja 21 lääninhallituksen välillä (tarkastusten arviointi, koulutustoimet, lääninhallituksille tarkoitettujen ohjeiden laadinta).	1999/ 2000
	Venäjän tulliviranomaisten kanssa havaittujen puutteiden vuoksi Ruotsi päätti ulottaa tuontitodistusten laillisuuteen vaikuttavien muodollisuuksien tarkastukset koskemaan muitakin maita.	
	Vientitukien alalla talousrikosten torjuntatoimistoa pyydettiin tekemään lisätutkimus kolmesta yrityksestä.	2000
	Ympäristöystävällisiä viljelymenetelmiä koskevilla uusilla toimintaohjeilla yksinkertaistetaan ja selkeytetään voimassa olevia sääntöjä ja vähennetään virhe- ja petosriskejä.	2000
UK	Maatalous-, kalastus- ja elintarvikeministeriön johtaman ministeriöiden välisen työryhmän säännölliset kokoukset, joissa keskusteltiin asetuksen (EY) N:o 595/91 täytäntöönpanosta ja sovittiin yhteistä maatalouspolitiikkaa koskevaan tutkimustoimintaan sovellettavasta yhtenäisestä lähestymistavasta.	
	Tukitoimien toimeenpanoviraston (Intervention Board Executive Agency, IBEA) alainen petostentorjuntayksikkö otti uudelleen käyttöön ilmaisen puhelinpalvelun (petostapausten ilmoittamista varten).	joulukuu 1999
	IBEA hyödyntää petosalttiiden alojen tai elinkeinonharjoittajien tunnistamisessa laajasti riskianalyysimenetelmiä ja sen omien petostentorjuntatietokantojen tietoja.	

9.3.Rakennerahastot ja koheesiorahasto

Rakennepoliittisten toimiin kohdistuvien merkittävimpien uusien petostentorjuntatoimien tarkoituksena oli lisätä yhteistyötä jäsenvaltioiden omien tarkastusyksiköiden välillä (EL, IRL, NL, A, P, S). Eräät jäsenvaltiot toteuttivat lisäksi toimenpiteitä koulutuksen (DK, FIN, S, UK) tai henkilöstön (E) lisäämiseksi.

Jäsenvaltio	Merkittävimmät toimet	Päiväys
B	Belgia korostaa, että ulkoisten tilintarkastajien toteuttamat tarkastukset perustuvat riskianalyysiin.	
DK	Vuonna 1996 perustetun ministeriöiden välisen komitean toimintaa jatkettiin rakennerahastoista myönnettyihin varoihin liittyvien tarkastus- ja petoskysymysten käsittelemiseksi.	
	Yhteistyössä OLAFin kanssa järjestettiin seminaari, jossa käsiteltiin yhteisön varoihin kohdistuvien petosten ja muiden sääntöjenvastaisuuksien torjuntaa etenkin rakennerahastojen näkökulmasta.	syyskuu 2000
EL	Tarkastukset suunnitellaan järjestelmällisesti ja otostarkastuksissa hyödynnetään riskianalyysia (etenkin hankkeen toteutusvaiheessa, jotta sääntöjenvastaisuudet voidaan ehkäistä ja korjata ajantasaisesti).	
	Valtion yleisestä tilintarkastuksesta vastaavan pääjohtajan vuosikertomuksissa tehdään selkoa todetuista sääntöjenvastaisuuksista ja niiden tekijöistä.	
E	Tarkastushenkilöstöä lisättiin (etenkin itsehallintoalueiden tarkastusyksiköissä).	
IRL	ESR:n sisäisestä tarkastuksesta vastaava yksikkö ja hallituksen muut osastot ja virastot tekivät tilintarkastussopimukset, ja (komission tammikuussa 1999 hyväksymä) ESR-hankkeiden kokonaisvaltainen tilintarkastusohjelma pantiin täytäntöön.	
	Ympäristöministeriö ja paikallishallitukset toteuttivat koheesiorahaston täytäntöönpanoa koskevia tarkastuksia.	kesä-joulukuu 1999
	Irlannissa yhteisön taloudellisia etuja voidaan suojata melko hyvin EAKR:n, koheesiorahaston, ESR:n ja EMOTR:n ohjausosaston yhteydessä sovellettujen järjestelmien ansiosta.	
I	Työministeriön keskusvirasto laati asiakirjan, jossa määritellään komissiolle asetuksen (EY) N:o 1681/1994 mukaisesti ilmoitettava "hallinnollinen sääntöjenvastaisuus". Kysymystä koskevaa yleistä huomautusta laaditaan parhaillaan.	2000
	Työministeriön ehdotus (asetuksen (EY) N:o 1681/94 mukaisessa) tietojen siirrossa OLAFille käytettävien lomakkeiden yksinkertaistamiseksi.	
NL	Uudet EAKR-käytännöt: ennakkoa maksetaan enintään 80 prosenttia tuen kokonaismäärästä, ja tilintarkastaja laatii hankkeen lopullisen menoilmoituksen yhteydessä kertomuksen.	
	Sopimukset sosiaali- ja työministeriön erityistutkimusyksikön sekä poliisiviranomaisten ja toimivaltaisten oikeusviranomaisten välillä.	
A	Liittovaltion valtiovarainministeriö varmistaa rahoitusvalvonnasta vastaavien Itävallan toimivaltaisten viranomaisten, osavaltioiden (Länder) ja liittovaltion tilintarkastustuomioistuimen välisen yhteistyön säännöllisesti. Marraskuusta 2000 alkaen tästä tehtävästä vastaa kanslerinvirasto.	1999/ 2000
	Joitakin vähäisiä puutteita lukuun ottamatta tarkastusten tuloksia pidetään erittäin hyvinä.	1999/2000

FIN	Rakennerahastoista myönnettyjen varojen valvonnasta ja tarkastuksista vastaaville viranomaisille on järjestetty säännöllisesti koulutustilaisuuksia.	1999, 2000
	Työvoima- ja elinkeinokeskusten käyttöön on luotu tietokanta (hankkeiden hallinnointijärjestelmä).	2000
S	Talousrikollisuuden torjuntavirasto järjesti useita (tuomareille, poliisivirkamiehille ja petostentorjunnasta vastaaville talousasiantuntijoille tarkoitettuja) talousrikollisuuden torjuntaa koskevia koulutustilaisuuksia ja seminaareja.	syksy 1999/ keväät 2000
	Ruotsin viranomaiset järjestivät erilaisia koulutustoimia ja vahvistivat yleisohjeet ja yhteistyörakenteet asetuksen (EY) N:o 2064/97 mukaisten tarkastusten yhdenmukaistamiseksi ja parantamiseksi.	touko- syyskuu 1999
	EMOTR:n ohjausosastosta myönnettävien tukien täytäntöönpanoon osallistuvien päättäjäryhmien sihteeristöille laadittiin erityiskoulutusta.	1999
	Kansallinen maataloushallinto, toimintayksiköt ja lääninhallitukset toimivat EMOTR:n ohjausosaston alalla tiiviissä yhteistyössä.	
	Rakennetoimia (ja Interreg-aloitetta) hallinnoivat viranomaiset lujittivat yhteistyötään etenkin vaihtamalla kokemuksia ja järjestämällä seminaareja.	
	Rakennetoimia koskevat tarkastukset pantiin täytäntöön komission kanssa yhteistyössä laaditun suunnitelman mukaisesti. Täytäntöönpano perustui myös erityiseen käsikirjaan ja koulutusjaksoon.	
	Rakennerahastoista rahoitettuja toimia koskeva yhteinen tietokanta otettiin käyttöön.	
	ESR-hankkeissa asianomaisten viranomaisten tietojenvaihtomenettelyjä voitaisiin parantaa.	
UK	Opetus- ja työministeriö (DfEE) laati sisäisen tarkastuksen ohjelman ja tiedotuskampanjan ESR-hankkeiden tarkastuksista vastaavaa henkilöstöä varten.	

10. MUUT YHTEISÖN TALOUDELLISTEN ETUJEN SUOJAAMISEKSI VAHVISTETUT SÄÄNNÖT

10.1. Vuoden 1995 yleissopimuksen ja sen pöytäkirjojen tärkeimmät kohdat ja ratifiointi

Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ns. kolmannen pilarin perusteella 26. heinäkuuta 1995 tehty yleissopimus Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta ja siihen vuosina 1996 ja 1997 liitetyt lisäpöytäkirjat (jäljempänä "taloudellisten etujen suojaamisen välineet") ovat ensimmäiset kulmakivet unionin taloudellisten etujen suojaamista koskevassa yhteisessä perustassa, sillä niissä käsitellään suojaamiseen liittyviä aineellisen rikosoikeuden ja oikeudellisen yhteistyön näkökohtia. Jäsenvaltioiden rikosoikeudellisissa säännöksissä olevien tiettyjen rikkomusten määritelmien ja seuraamusten yhdenmukaistaminen sekä jäsenvaltioiden velvoitteet antaa keskinäistä oikeusapua, luovuttaa rikollisia ja asiakirjoja sekä keskittää syytetoimet ovat vain joitakin esimerkkejä näihin välineisiin sisältyvistä tärkeistä näkökohdista, mutta ne auttavat tehostamaan merkittävästi yhteisön taloudellisten etujen suojaamistoimia, joille Euroopan rikosoikeudellisesta epäyhtenäisyydestä on merkittävää haittaa.

Seuraavassa taulukossa luetellaan kunkin välineen tärkeimmät kohdat:

1. Yleissopimus Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta, 26.7.1995⁵⁷:

- yhteisöjen varoihin kohdistuvan petoksen määritelmä
- jäsenvaltioiden velvoittaminen saattamaan petokset rikollisiksi ja rangaistaviksi teoiksi, määräämään niiden toimivallasta territoriaalisuusperiaatteen mukaisesti, tekemään yhteistyötä, keskittämään syytetoimet ja luovuttamaan rikolliset
- jäsenvaltioiden velvoittaminen säätämään yritysjohtajien rikosoikeudellisesta vastuusta.

2. Ensimmäinen pöytäkirja, 27. syyskuuta 1996⁵⁸:

- EY:n taloudellisia etuja vahingoittavan lahjuksen määritelmä
- jäsenvaltioiden velvoittaminen saattamaan lahjukset rikollisiksi ja rangaistaviksi teoiksi⁵⁹

3. Marraskuun 29. päivänä tehty pöytäkirja, joka koskee taloudellisten etujen suojaamisesta tehdyn yleissopimuksen ja sen pöytäkirjojen tulkintaa Euroopan yhteisöjen tuomioistuimessa⁶⁰

4. Toinen pöytäkirja, 19.6.1997⁶¹:

⁵⁷ Euroopan unionista tehdyn sopimuksen K.3 artiklan perusteella tehty yleissopimus yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta (EYVL C 316, 27.11.1995).

⁵⁸ Euroopan unionista tehdyn sopimuksen K.3 artiklan perusteella tehty Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamista koskevaan yleissopimukseen liittyvä pöytäkirja, 27.9.1996 (EYVL C 313, 23.10.1996).

⁵⁹ Lahjonnan torjumista koskeva yleissopimus (26.5.1997) toistaa olennaisilta osiltaan ensimmäisen pöytäkirjan mutta ei rajoita sen soveltamisalaa yksinomaan EY:n taloudellisten etujen suojaamiseen (EYVL C 195, 25.6.1997).

⁶⁰ Euroopan unionista tehdyn sopimuksen K.3 artiklan perusteella tehty pöytäkirja, joka koskee Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamista koskevan yleissopimuksen tulkintaa Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen antamilla ennakkoratkaisuilla, 29.11.1996 (EYVL C 151, 20.5.1997).

⁶¹ Euroopan unionista tehdyn sopimuksen K.3 artiklan perusteella tehty Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamista koskevaan yleissopimukseen liittyvä toinen pöytäkirja (EYVL C 221, 19.7.1997).

- jäsenvaltioiden velvoittaminen saattamaan taloudellisten etujen suojaamisen välineissä säädettyjen rikkomusten osalta rahanpesun⁶² rikolliseksi ja rangaistavaksi teoksi ja säätämään oikeushenkilöiden vastuusta
- jäsenvaltioiden velvoittaminen säätämään rikkomuksen tekovälineiden ja sen tuottaman hyödyn takavarikoimisesta ja menetetyksi tuomitsemisesta
- sääntöjä komission ja jäsenvaltioiden välisestä yhteistyöstä sekä tietosuojasta.

⁶²

Rahanpesun määritelmän osalta toisessa pöytäkirjassa viitataan direktiiviin 91/308/ETY.

Ratifiointin tilanne
Euroopan unionin neuvoston pääsihteeristölle ilmoitettu ratifiointitilanne
22. helmikuuta 2001

	Yleissopimus tal. etujen suojaamisesta (26.7.1995)	I pöytäkirja (27.9.1996)	II pöytäkirja (19.6.1997)	Pöytäkirja tuomioistuimesta (29.11.1996)
B	ratifiointiprosessi aloitettu	ratifiointiprosessi aloitettu	ratifiointiprosessi aloitettu	ratifiointiprosessi aloitettu
DK	2.10.2000	2.10.2000	2.10.2000	2.10.2000
D	24.11.1998 ⁶³	24.11.1998	ei ratifioida lähitulevaisuudessa	laki annettu mutta ratifiointista ei ilmoitettu
EL	26.7.2000	26.7.2000	26.7.2000	26.7.2000
E	20.1.2000	20.1.2000	20.1.2000	20.1.2000
F	4.8.2000	4.8.2000	4.8.2000	4.8.2000
IR L	ratifiointiprosessi aloitettu	ratifiointiprosessi aloitettu	ratifiointiprosessi aloitettu	ratifiointiprosessi aloitettu
I	laki annettu mutta ratifiointista ei ilmoitettu	laki annettu mutta ratifiointista ei ilmoitettu		laki annettu mutta ratifiointista ei ilmoitettu
L	ratifiointiprosessi aloitettu	ratifiointiprosessi aloitettu	sisäinen lausuntokierros aloitettu	ratifiointiprosessi aloitettu
NL	laki annettu mutta ratifiointista ei ilmoitettu	ratifiointiprosessi aloitettu	ratifiointiprosessi käynnissä	laki annettu mutta ratifiointista ei ilmoitettu
A	21.5.1999	21.5.1999	ei ratifioida ennen vuoden 2002 loppua	21.5.1999
P	15.1.2001 ⁶⁴	15.1.2001	15.1.2001	15.1.2001
FI N	18.12.1998	18.12.1998	sisäinen lausuntokierros aloitettu	18.12.1998
S	10.6.1999	10.6.1999	sisäinen lausuntokierros aloitettu	10.6.1999
UK	11.10.1999	11.10.1999	11.10.1999	11.10.1999

⁶³ Laki Euroopan yhteisön taloudellisten etujen suojaamisesta, 10. syyskuuta 1998; voimaantulopäivä 22. syyskuuta 1998.

⁶⁴ Ratifiointia koskeva laki annettiin 15. joulukuuta 2000.

Lähde: Euroopan unionin neuvosto, sopimustoimisto

Huom. Ratifioinnilla voi olla eri päiväys kuin tiedoksiannolla, joka on osoitus säädöksen voimaantulopäivästä jäsenvaltiossa

10.2. Yleissopimuksen ja sen pöytäkirjojen täytäntöönpanosäädökset

Tarkastelujakson aikana 11 jäsenvaltiota (B, DK, EL, F, IRL, I, NL, A, FIN, S, UK) antoi tai ainakin alkoi valmistella 26. heinäkuuta 1995 tehdyn yleissopimuksen ja sen pöytäkirjojen täytäntöönpanosäädöksiä. Eräät jäsenvaltioista (B, DK, F, NL, S) ovat kiinnittäneet erityistä huomiota **lahjonnan** käsitteeseen.

Kaksi jäsenvaltiota on lisäksi antanut uusia oikeudellisia säännöksiä rahanpesun torjumisesta (B,FIN) ja yksi on tiukentanut rikoslakiaan alv-petosten osalta (DK). Komissio on asiaan tyytyväinen, sillä rahanpesun ja alv-petosten torjuntaa koskevan yhteistyön tehostaminen sisältyy sen toimintasuunnitelmaan vuosille 2001-2002.

Jäsenvaltio	Toimenpide	Päiväys
B	Rikoslain mukauttaminen yhteisön taloudellisten etujen suojan lujittamiseksi: – 4. toukokuuta 1999 annettu laki: oikeushenkilöiden rikosoikeudellisen vastuun määrittely – 10. helmikuuta 1999 annettu laki: lahjonnantorjunnan soveltamisalan laajentaminen toisessa jäsenvaltiossa tai kansainvälisoikeudellisissa laitoksissa julkisessa virassa oleviin henkilöihin sekä yksityisen lahjonnan käsitteen määrittely – 28. joulukuuta 1999 annettu kuninkaallinen asetus ja 22. huhtikuuta 1999 annettu laki 11. tammikuuta 1993 annetun lain muuttamisesta (rahanpesu): ammatillisen salassapitovelvollisuuden kumoaminen rahanpesua epäiltäessä sekä ne rahoituslaitokset sisältävän luettelon laajentaminen, joiden on ilmoitettava oletetut rahanpesutapaukset – 7. toukokuuta 1999 annettu laki ja 6. toukokuuta 1999 annettu kuninkaallinen asetus: pelialan tarkastusten tehostaminen.	1999
DK	Lailla nro 228 rikoslakiin tehtiin muun muassa seuraavat muutokset: – vakavasta arvonnalisäveropetoksista voidaan määrätä sama rangaistus kuin vakavasta veropetoksesta (neljä vuotta vankeutta) – arvonnalisäveron kiertämisestä tai sen kantamisesta ilman asianmukaisia valtuuksia koostuvien arvonnalisäverolainsäädännön rikkomusten vanhentumisaikaa pidennetään aiemmasta viidestä kymmeneen vuoteen – ulkomaisten ja kansainvälisissä järjestöissä toimivien virkamiesten antamista lahjuksista voidaan määrätä sama rangaistus kuin Tanskan virkamiesten antamista lahjuksista – ulkomaisten ja kansainvälisissä järjestöissä toimivien virkamiesten ottamista lahjuksista voidaan määrätä sama rangaistus kuin Tanskan virkamiesten ottamista lahjuksista – yhteisön varoihin kohdistuvat petokset määritellään rangaistavaksi toiminnaksi rikoslakiin sisällytettävällä erillisellä ja yleisluonteisella säännöksellä – varastetun tavaran hallussapitoa sovelletaan niihin tapauksiin, joissa aiempaan rikkomuksena on lahjusten antaminen tai ottaminen julkishallinnossa taikka yhteisön varoihin kohdistunut petos – oikeushenkilöt (kuten yhtiöt) voidaan asettaa rikosoikeudelliseen vastuuseen julkisella tai yksityisellä sektorilla tapahtuvasta lahjusten antamisesta taikka yhteisön varoihin kohdistuvista petoksista. Varastetun tavaran hallussapitoa sovelletaan myös niihin yhtiöihin, jotka ovat antaneet tai ottaneet lahjuksia julkisella sektorilla taikka syyllistyneet yhteisön varoihin kohdistuvaan petokseen.	4.4.2000
	Laki nro 349 ja laki nro 281: maatalous- ja kalastusalalla sovellettavan rikosoikeudellisen vastuun vanhentumisaajan pidentäminen aiemmasta kahdesta viiteen vuoteen.	touko- kesäkuu 1999
EL	Laki nro 2803/2000 Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta tehdyn yleissopimuksen ja sen kolmen pöytäkirjan ratifioinnista.	3.3.2000

F	Laki nro 200-595: Ranskan rikoslain mukauttaminen Dublinin pöytäkirjaan sekä sellaisen lahjonnan, jossa on osallisena Euroopan yhteisöjen virkamiehiä tai Euroopan unionin jäsenvaltioiden virkamiehiä, torjumista koskevaan yleissopimukseen (sellaisen lahjusten antamisen ja ottamisen määrittelyminen rangaistavaksi toiminnaksi, jossa on osallisena yhteisön toimielinten virkamiehiä ja jäseniä tai muiden jäsenvaltioiden virkamiehiä).	30.6.2000
IRL	Rikosoikeutta koskeva lakiesitys (varkaudet ja petokset): lakiesityksen ansiosta Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta tehty yleissopimus (1995) voidaan ratifioida vuoden 2001 aikana.	30.6.2000
I	Asetus nro 507: vuoden 1995 yleissopimuksen mukaisesti arvoltaan alle 4 000 euron suuruisia tullialan salakuljetustapauksia ei enää pidetä rikoksina (ulkomaisiin tupakkatuotteisiin liittyvät salakuljetustapaukset säilyvät rikosoikeudellisesti rangaistavina).	31.12.1999
	Laki nro 300 (liite A): – vuoden 1995 yleissopimuksen, sen ensimmäisen vuonna 1996 tehdyn pöytäkirjan sekä tämän yleissopimuksen tulkintaa Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen ennakkoratkaisuilla koskevan pöytäkirjan ratifiointi ja täytäntöönpano – määritellään rikoslaissa, mitä tarkoitetaan jäsenvaltiota vahingoittavalla vastaanotetulla tuella, ja alennetaan sitä aiheuttomasti maksettujen tukien määrää, jonka ylittyessä on ryhdyttävä rikosoikeudellisiin toimiin.	29.09.2000
NL	Alankomaiden rikoslain mukauttaminen yleissopimuksen ja sen vuonna 1996 tehtyjen pöytäkirjojen vaatimuksiin (lahjusten antamisen ja ottamisen määrittely, näiden säännösten soveltamisen ulottaminen kansainvälisissä järjestöissä työskenteleviin ja ulkomaisiin virkamiehiin sekä yhteisön myöntämiin tukiin kohdistuvia petoksia koskevan rikosoikeudellisen säännöksen sisällyttäminen rikoslakiin).	1999
	Laki vilpillisen toiminnan rangaistavuudesta.	2000
	Lahjontalainsäädännön tarkistamista koskeva lakiesitys (tukien tahallinen käyttäminen muihin kuin niiden tavoitteita vastaaviin tarkoituksiin).	1999
A	Salakuljetuksesta sekä maksujen ja verojen kiertämisestä annettavien vankeusrangaistusten koventaminen.	
S	Ruotsi parlamentti hyväksyi joitakin lainsäädäntömuutoksia, joiden tarkoituksena on panna täytäntöön yleissopimuksen ja sen ratifioitujen pöytäkirjojen vaatimukset: – tukien kavaltamista koskevan rikkomuksen sisällyttäminen rikoslakiin – lahjontaa koskevan vastuun laajentaminen koskemaan tilanteita, joissa laittomasti hankittu etuus hyödyttää jotakin toista henkilöä kuin sitä, jonka viranhoitoon lahjonnalla on voitu vaikuttaa.	1. heinäkuuta 1999 (voimaantulo)
UK	Vuonna 1993 annetun rikosoikeuslain ensimmäisen osan voimaantulo, jonka ansiosta Yhdistynyt kuningaskunta voi ratifioida yleissopimuksen ja sen pöytäkirjat. Näillä säännöksillä otetaan käyttöön yleissopimuksen 4 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa tarkoitettu tuomioistuimen toimivalta.	1.6.1999

Osasto III: Tilastot ja analyysit

11. PETOKSET JA MUUT SÄÄNTÖJENVASTAISUUDET

Kuten komissio korosti edellisessä vuosikertomuksessaan, petostentorjunta käsittää kaiken laittoman toiminnan, joka vaikuttaa Euroopan unionin talousarvioon. Koska laitton toiminta voi olla hyvinkin erilaista, on syytä erottaa selkeästi rikosoikeudelliset petokset pelkistä sääntöjenvastaisuuksista⁶⁵. OLAF keskittyy lähinnä vakavimpiin tapauksiin eli ensisijaisesti petoksiin, ja voimassa oleva lainsäädäntö⁶⁶ velvoittaa jäsenvaltioita ilmoittamaan komissiolle petosten lisäksi kaikki sääntöjenvastaisuudet, joiden vaikutukset talousarvioon ylittävät tietyn kynnyksarvon. Komissio onkin kehottanut jäsenvaltioita omaksumaan aiempaa yhtenäisemmän lähestymistavan näiden kahden luokan välisessä erottelussa.

Nykytilanteessa OLAF ei kuitenkaan kykene täyttämään neuvoston toivomusta siitä, että OLAF esittäisi tässä kertomuksessa kaksi erillistä kuvaa, toisen petoksista ja toisen sääntöjenvastaisuuksista⁶⁷. Vaikka jäsenvaltiot toimittavatkin joitakin tietoja petosten määrittelemisestä⁶⁸, kansalliset käytännöt vaihtelevat kuitenkin niin paljon, että tapausten jaottelu on lähes mahdotonta. Esimerkiksi Italiassa ja Saksassa on paremmat valmiudet todeta helpommin tietynlaisen toiminnan rikollinen luonne.

OLAF on tietoinen käytännön vaikeuksista, joita jäsenvaltiot voivat kohdata jaottelua tehdessään. Hankkimiensa tietojen perusteella hallintoviranomaiset voivat todeta melko nopeasti liiketoimen sääntöjenvastaisuuden, mutta petollinen (ja siten rikollinen) liiketoimi voidaan todeta vasta huomattavasti pidempikestoisemmissa menettelyissä, joissa noudatetaan syyttömyysolettaman periaatetta. Raskauttavien tapausten todellinen luonne saadaan siten selville vasta vuosien kuluttua. Tämäntyyppistä tietoa on saatavilla pääasiassa oikeusviranomaisilta, kun taas hallintoviranomaiset keräävät ja välittävät tietoja havaittujen sääntöjenvastaisuuksien jatkotoimista. Jäsenvaltioiden on vastedes valvottava säädösvelvoitteidensa mukaisesti, ettei tiedonkulun ketju katkea.

Auttaakseen jäsenvaltioita niiden vaikeassa tehtävässä Cocolaf (petoksentorjunnan koordinoinnista vastaava neuvoa-antava komitea) perusti työryhmän, joka laatii

⁶⁵ Vrt. **Sääntöjenvastaisuus**: "yhteisön oikeuden säännöksen tai määräyksen rikkomista, joka johtuu taloudellisen toimijan teosta tai laiminlyönnistä ja jonka tuloksena on tai voisi olla vahinko yhteisöjen yleiselle talousarviolle" (neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 2988/95, 18.12.1995 (EYVL L 312, 23.12.1995)). **Petos**: "tahallinen teko tai laiminlyönti, joka koskee

–väärin, virheellisten tai puutteellisten ilmoitusten tai asiakirjojen käyttämistä tai esittämistä, josta seuraa, että Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon tai Euroopan yhteisöjen hoidossa oleviin tai sen puolesta hoidettuihin budjetteihin sisältyviä varoja nostetaan tai pidätetään oikeudettomasti

– erityistä velvoitetta rikkoen tapahtuvaa tietojen ilmoittamatta jättämistä, jolla on sama seuraus kuin edellä

– tällaista varojen väärinkäyttöä muihin tarkoituksiin kuin ne on alun perin myönnetty" (Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamista koskeva yleissopimus, EYVL C 316, 27.11.1995).

⁶⁶ Asetus N:o 1150/2000 (perinteiset omat varat); asetus N:o 595/91 (EMOTR-tukiosasto); asetus N:o 1681/94 (rakennerahastot); asetus N:o 1831/94 (koheesiorahasto).

⁶⁷ Vrt. Ecofin-neuvoston 17. heinäkuuta 2000 tekemät päätelmät, 7 kohta.

⁶⁸ Asian toimittaminen syyttäjälle on osoitus petoksesta, samoin tietyn tyyppinen sääntöjenvastaisuus tai tietyn menetelmän käyttö sääntöjenvastaisuuden yhteydessä (väärinennettyjen asiakirjojen käyttö, tavaroiden kuvittelliset liikkeet tai valmistus, salakuljetus jne.)

lähitulevaisuudessa asiaa koskevat yleisohjeet. Tällä tavoin varmistetaan havaittujen tapausten yhtenäisempi tulkinta.

12. TILANNE VUONNA 2000

12.1. Petosten ja muiden sääntöjenvastaisuuksien kokonaismäärä

Tarkasteltaessa uusien tapausten määrää ja niiden vaikutusta talousarvioon havaitaan, että epäiltyjä tai todettuja petoksia sekä muita sääntöjenvastaisuuksia on ollut vuonna 2000 edellisiä vuosia enemmän. Omien varojen alalla havaittujen tapausten määrä on hienoisessa laskussa, mutta EMOTR-tukiosaston ja erityisesti rakennerahastojen alalla havaittujen tapausten määrä on kuitenkin kasvanut huomattavasti. Jäsenvaltioiden perustamat tarkastus- ja valvontajärjestelmät tuottavat yhä enemmän tulosta erityisesti rakennerahastojen alalla. Lisäksi valvontaa on tehostettu, koska useat ohjelmat päättyvät lähitulevaisuudessa. Tämä ala ei muutenkaan eroa enää merkittävästi muista talousarvion aloista.

Tapauksiin liittyvien rahamäärien voidaan todeta lisääntyneen huomattavasti kaikilla talousarvion aloilla.

Jäsenvaltiot ja OLAF käsittelivät vuonna 2000 yhteensä 6 915 uutta tapausta, joiden (todettu tai arvioitu) kokonaisvaikutus talousarvioon oli 2 030 miljoonaa euroa. (Ks. jäsenvaltioiden ilmoittamat tapaukset, liitteet 2, 4 ja 5.)

12.2. Jäsenvaltioiden ilmoittamat tapaukset

Vuonna 2000 jäsenvaltiot ilmoittivat alakohtaisen lainsäädännön nojalla⁶⁹ 6 587 tapauksesta. Nämä tapaukset jakautuvat talousarvion eri aloille seuraavasti (ks. yksityiskohtaisemmat tiedot, liitteet 2, 4 ja 5):

<i>Talousarvion ala</i>	<i>Tapausten lukumäärä</i>	<i>Arvo tuhansina euroina</i>	<i>prosenttia talousarviosta⁷⁰ alan</i>
Perinteiset omat varat	2 403	534 525	3,50 ⁷¹
EMOTR-tukiosasto	2 967	474 562	1,17
Rakennetoimet	1 217	114 227	0,45

12.3. OLAFin tutkimat tapaukset

Vuonna 2000 petostentorjuntavirasto käsitteli jäsenvaltioiden ilmoittamien tapausten ohella 328 uutta tapausta, joissa viraston väliaikaisen arvion mukaan oli kyse varsinaisesta

⁶⁹ Vrt. alaviite 66.

⁷⁰ Kyse on alakohtaisesta talousarviosta (aloina perinteiset omat varat, EMOTR:n tukiosaston menot sekä rakennerahastot + koheesiorahasto). Siksi myös prosenttimäärät ilmoitetaan tässä alakohtaisesti.

⁷¹ Perinteisten omien varojen määrän muodostavat jäsenvaltioiden vuotta 2000 koskevat suoritukset, joista on vähennetty keräämiskustannukset.

rikollisuudesta. Yleensä OLAF päättää aloittaa tutkimuksen nimenomaan epäilyksen perusteella. Ainoana poikkeuksena tähän ovat suorat menot, joiden alalla OLAF vastaa kaikkien sääntöjenvastaisuuksien tutkinnasta. Toiminnan luokittelu tutkinnan loppuun saattamisen jälkeen kuuluu kuitenkin jäsenvaltioiden oikeusviranomaisille. Määritettäessä tapausten vaikutusta talousarvioon laaditaan (suoria menoja koskevia tapauksia lukuun ottamatta) *väliaikainen arvio*. Arvioon on saatava vahvistus niiltä jäsenvaltioiden oikeusviranomaisilta, jotka ovat toimivaltaisia osoittamaan perimismääräyksen asianomaisille henkilöille.

Vuonna 2000 aloitetut tutkimukset jakautuvat seuraavasti:

<i>Talousarvion ala</i>	<i>Tapausten lukumäärä</i>	<i>Arvo euroina</i>	<i>tuhansina prosenttia alan talousarviosta</i>
Perinteiset omat varat	120	608 771	3,99
EMOTR-tukiosasto	21	102 025	0,25
Rakennetoimet	39	25 051	0,10
Suorat menot			
• Sisäpolitiikka	57	13 752	0,25
• Ulkoiset toimet	91	156 622	2,99

13. SUUNTAUKSET

Havaittujen petos- ja sääntöjenvastaisuustapausten määrä on aiempina vuosina pysynyt lähes vakiona. Havaittujen tapausten määrä ja niiden budjettivaikutukset ovat kuitenkin lisääntyneet huomattavasti vuonna 2000.

Tämä pätee myös OLAFin tutkittavina oleviin tapauksiin. OLAFin yhteistyössä jäsenvaltioiden viranomaisten kanssa havaitsemien petosten todellista laajuutta on kuitenkin vaikea arvioida kalenterivuoden tai kiinteän tilivuoden puitteissa. OLAFin tutkimuksissa on tarkoitus selvittää tosiasiat ja paljastaa rikollisen toiminnan todellinen laajuus. Samassa tutkimuksessa voidaan arvioida sekä perinteinen vaikutus talousarvioon todisteiden (todettujen rahamäärien) perusteella että todennäköinen vaikutus talousarvioon, joka voidaan laskea ainoastaan havaittuihin tosiasioihin perustuvan ekstrapoloinnin perusteella. Tämä pätee erityisesti monimutkaisiin tapauksiin, joissa on mukana järjestäytynyttä talousrikollisuutta (esim. tupakan salakuljetus, väärennetyn voimapaus tai banaanien laitton maahantuonti).

13.1. Perinteiset omat varat

13.1.1. Johdanto

Asetuksella (EY, Euratom) N:o 1150/2000 jäsenvaltioiden tehtäväksi annettiin perinteisten omien varojen, erityisesti tuontitullien, kerääminen. Jäsenvaltioiden on näin ollen toteutettava kaikki tarvittavat toimet yhteisön talousarvioon liittyvien velvoitteidensa

täyttämiseksi ja erityisesti ilmoitettava komissiolle suorittamastaan valvonnasta ja sen tuloksista.

Jäsenvaltiot toimittavat komissiolle seuraavat tilastotiedot:

- petoksia ja sääntöjenvastaisuuksia koskevat *asetuksen N:o 1150/2000 6 artiklan 5 kohdan* mukaiset ilmoituslomakkeet, kun tapauskohtaiset summat ylittävät 10 000 euroa⁷²
- *asetuksen N:o 1150/2000 17 artiklan 3 kohdan* mukaiset vuosittaiset toimintakertomukset, joissa luodaan kokonaiskuva kansallisesta toiminnasta ja tarkastusten tuloksista.

Komissio saa näin ollen käyttöönsä tunnusluvut, joiden perusteella voidaan arvioida petostentorjunnassa ja jäsenvaltioiden suorittamassa takaisinperinnässä ilmeneviä suuntauksia.

Komissio hyväksyi varainhoitovuonna 2000 uuden tavan laatia kertomuksia unionin taloudellisten etujen suojaamisesta. Komissio on katsonut soveliaaksi esittää jäsenvaltioissa kerättyjen asiatietojen yhteenvedon budjettivallan käyttäjälle siten, että se liittää yhteen EY:n perustamissopimuksen 280 artiklan mukaisesti laaditut OLAFin kertomukset ja asetuksen (EY, Euratom) N:o 1150/2000 17 artiklan 3 kohdan mukaisesti laaditut kertomukset omista varoista. Valmistelut aloitettiin varainhoitovuonna 1999, jolloin 17 artiklan 3 kohdan mukainen kertomus omista varoista oli OLAFin kertomuksen teknisenä liitteenä. Nämä kaksi kertomusta on yhdistetty vuoden 2000 kertomuksessa. Yhdistetyn kertomuksen laadintaolosuhteet eivät ole kuitenkaan olleet ihanteelliset.

Aikatauluun liittyvistä syistä jäsenvaltioita pyydettiin toimittamaan vuosikertomuksensa helmikuun 2001 loppuun mennessä. Määräaikaan mennessä saadut tiedot jäsenvaltioiden suorittamasta valvonnasta vuonna 2000 olivat kuitenkin hyvin hajanaisia, minkä vuoksi tiedot eivät ole kaikin osin vertailukelpoisia.

Lisäksi tietojen kerääminen maksaa. Komissio katsookin, että päätelmät, jotka on mahdollista tehdä petoksia ja sääntöjenvastaisuuksia koskevien asetuksen N:o 1150/2000 6 artiklan 5 kohdan mukaisten ilmoituslomakkeiden (rahamäärä alle 10 000 euroa) perusteella, eivät eroa suuresti niistä päätelmistä, jotka voidaan tehdä asetuksen 17 artiklan 3 kohdan (kaikki rahamäärät) mukaisesti kerättyjen tietojen perusteella. Tämän vuoksi petostentorjunnasta ja jäsenvaltioiden suorittamasta takaisinperinnästä saadut tulokset analysoidaan ainoastaan petoksia koskevien ilmoituslomakkeiden perusteella.

13.1.2. Jäsenvaltioiden toimittamien tietojen analysointi

Asetuksen N:o 1150/2000 6 artiklan 5 kohdan mukaisesti kerättyjen 2 403:a petos- ja sääntöjenvastaisuustapausta koskevien tietojen perusteella komissio on havainnut seuraavat suuntauksia:

Petosten ja sääntöjenvastaisuuksien (tapauksen arvo alle 10 000 euroa) määrä (liite 1) laski 4,5 prosenttia vuonna 2000 vuoteen 1999 verrattuna. Vuonna 2000 ilmoitettujen tapauksien

⁷²

Petoksen käsitettä ei tulkita samalla tavalla kaikissa jäsenvaltioissa. Osaksi syynä on se, että kansalliset kansanedustuslaitokset eivät ole vielä ratifioineet taloudellisten etujen suojaamista koskevaa yleissopimusta, jossa määritellään petoksen käsite. Yhteisön säännösten laiminlyöntiä pidetään joissakin jäsenvaltioissa petoksena vasta kun asiassa on saatu lopullinen päätös tuomioistuimelta. Joissain jäsenvaltioissa operatiiviset yksiköt luokittelevat tapaukset tutkinnan yhteydessä. Komission suositukseksi onkin, että analyysissä otetaan huomioon vain luvut, jotka kattavat sekä petos- että sääntöjenvastaisuustapaukset.

määrä laski 2,95 prosenttia verrattuna neljänä edeltävänä vuonna ilmoitettujen tapausten määrän keskiarvoon.

Jotkin jäsenvaltiot ovat ilmoittaneet tapauksista myöhässä. Esimerkiksi Kreikka ei ilmoittanut yhdestäkään petoksesta tai sääntöjenvastaisuudesta vuodelta 2000⁷³. Tätä tilannetta on vaikea hyväksyä. Jotkin jäsenvaltiot eivät täytä jäsenyyssvelvoitteitaan eivätkä toimita komissiolle tarvittavia tietoja, jotta se voisi tehdä luotettavan analyysin petollisen toiminnan kehityksestä. Komissio on erittäin riippuvainen jäsenvaltiolta saatavista petoksista ja sääntöjenvastaisuuksista koskevista tiedoista. Jäsenvaltioiden onkin huolehdittava siitä, että ne löytävät soveltuvat keinot tilanteen parantamiseksi.

Komissio ei pysty tekemään tullihenkilöstön, ilmoitusten ja valvonnan määrää koskevaa analyysia varainhoitovuodelta 2000, koska sen **jäsenvaltioiden suorittamasta valvonnasta** saamat tiedot (**liite 1 ja 2**) ovat puutteelliset.

Petosten ja sääntöjenvastaisuuksien **todetut määrät (liitteen 2 sarake 3)** ovat lisääntyneet jatkuvasti vuodesta 1998, ja vuoden 2000 määrä on lähes kaksinkertainen vuosiin 1998 ja 1999 verrattuna. Tähän on vaikuttanut erityisesti sääntöjenvastaisuudet, jotka havaittiin Uudesta-Seelannista peräisin olevien maitotuotteiden maahantuonnissa⁷⁴. Tapaus koskee etupäässä Yhdistynyttä kuningaskuntaa ja se on vaikuttanut tuntuvasti maan toteamiin rahamääriin.

Vaikka tätä tapausta ei otettaisikaan huomioon, todetut kokonaismäärät kasvavat vuosi vuodelta. Rahamäärien kasvuun ei kuitenkaan liity järjestelmällisesti jäsenvaltioiden havaitsemien tapausten lukumäärän lisääntyminen. Todetut rahamäärät ovat kasvaneet huomattavasti Ranskassa, Saksassa, Italiassa, Alankomaissa ja Espanjassa. Suomessa ja Ruotsissa sen sijaan todettujen rahamäärien suuruus on pienentynyt huomattavasti (Ruotsissa samanaikaisesti ilmoitettujen tapausten määrän vähenemisen kanssa).

Perintätilanne (tapauskohtainen summa alle 10 000 euroa)

Määrä	1997	1998	1999	2000
Tapausten lukumäärä	2.535	2.452	2.516	2.403
Todetut rahamäärät	327.668.781 €	224.415.874 €	243.773.815 €	534.524.713 €
Perityt määrät	83.973.118 €	77.205.219 €	33.892.250 €	74.033.638 €
Prosenttia perityistä määristä	25,63 %	34,40 %	34,41 %	13,85 %

* Päivitetty 18.4.2001

Todettujen määrien jatkuvan kasvun ohella *keskimääräinen perintäaste (liite 2 sarake 8)* on laskenut huomattavasti vuosina 1998–2000. Tähän tilanteeseen on vaikuttanut muun muassa Uuden-Seelannin tapaus, jonka osalta komissio päätti, että takaisinperintää, joka koskee 36 prosenttia varoista, lykätään.

Perintäasteet ovat kuitenkin laskeneet useimmissa jäsenvaltioissa paitsi Luxemburgissa (jossa perintäaste on ollut 100 prosenttia vuodesta 1997), Belgiassa, Irlannissa, Portugalissa ja Ruotsissa. Bruttoperintäaste vaihtelee hyvin paljon eri jäsenvaltioissa. Vaikka perintäasteen vuosittainen kehitys on hyvä panne merkille, komissio korostaa, että

⁷³ Kreikka on ilmoittanut 24 petos- ja sääntöjenvastaisuustapauksesta, jotka koskevat vuotta 2000 mutta jotka on esitetty aiempien vuosien tapauksina. Koska ilmoitusta ei saatu ajoissa, tietoja ei ole voitu ottaa huomioon tässä kertomuksessa.

⁷⁴ Tilintarkastustuomioistuim on antanut tapauksesta erityiskertomuksen nro 4/98 (EYVL C 127, 24.4.1998 ja EYVL C 191, 18.6.1998).

perintäaste ei ole toiminnan tuloksellisuuden indikaattori. Perinnän tehokkuus riippuu useista tekijöistä (muun muassa kansallisista perintämenettelyistä sekä hallinnollisista ja oikeudellisista muutoksenhakumenettelyistä), jotka saattavat vääristää kokonaiskuvaa.

Komissio erittelee aiemman käytännön mukaisesti **petokset ja sääntöjenvastaisuudet tullimenettelyn, tuotteen ja alkuperän mukaan.**

*Tullimenettelyissä havaittuja petoksia ja sääntöjenvastaisuuksia*⁷⁵ koskevat tiedot, jotka on koottu yhteen petoksia ja sääntöjenvastaisuuksia koskevista ilmoituslomakkeista, vahvistavat petosten vaikutukset vapaaseen liikkeeseen luovuttamiseen (79,8 prosenttia tapauksista ja 93 prosenttia todetuista rahamääristä). Passitusjärjestelmä on edelleen altis petoksille (11,3 prosenttia tapauksista), mutta todettuina rahamäärinä passitusjärjestelmään liittyvien petosten vaikutus on kuitenkin vähäinen (1,2 prosenttia) vuosiin 1997–1999 verrattuna. Muissa järjestelmissä ilmenee vain vähän petoksia. Vapaaseen liikkeeseen kohdistuvat petokset⁷⁶ liittyvät pääasiassa *vääriin tavarakuvauxsiin* (31,9 prosenttia tapauksista, 10,4 prosenttia määristä). Aiempiin vuosiin verrattuna tapausten lukumäärä on selvästi lisääntynyt, kun taas rahamäärä on selvästi pienentynyt. *Ilmoitusvelvollisuuden laiminlyöntiä* koskevan kohdan luvut ovat yleisesti pienentyneet huomattavasti.

Kun *petokset ja sääntöjenvastaisuudet erotellaan kauppatavaran mukaan*, erityisen petosalttiita aloja ovat autot, vaatteet, ja sähkölaitteet sekä erityisesti maitotuotteet ja savukkeet. Tämä suuntaus havaittiin jo vuosina 1998–2000. Maitotuotteiden huomattava osuus supistaa kuitenkin suhteellisesti muiden kauppatavaroiden prosenttiosuutta.

Kun *petokset ja sääntöjenvastaisuudet erotellaan alkuperän mukaan*, voidaan havaita, että Uudesta-Seelannista peräisin olevat maitotuotteet ovat kärkisijalla niiden 25 alkuperämaan joukossa, joissa ilmenee eniten petoksia ja sääntöjenvastaisuuksia. Tämä todettiin jo vuosina 1998 ja 1999. Vuonna 2000 todetut summat ovat kasvaneet vielä huomattavasti. Lisäksi voidaan havaita, että Yhdysvalloista tuotaviin tuotteisiin liittyvät rahamäärät lisääntyvät jatkuvasti ja että Kiinasta tuotaviin tuotteisiin liittyvät rahamäärät ja tapaukset lisääntyvät jatkuvasti.

Näiden kahden maan välillä on kuitenkin perustavanlaatuinen ero. Yhdysvalloista peräisin olevan tavaranyhteydessä havaitut sääntöjenvastaisuudet liittyvät pääasiassa virheelliseen tariffiluokitukseen, johon liittyvien tapausten havaitseminen nostaa perintäastetta. Kiinasta peräisin olevia tavaroita koskevat havaitut petokset ja sääntöjenvastaisuudet liittyvät pääasiassa tullietuusjärjestelmän perusteettomaan soveltamiseen tai virheellisiin alkuperäilmoituksiin. Näissä tapauksissa takaisinperintä on usein vaikeaa. Japanin ja Singaporen tapaukset ovat samankaltaisia kuin Yhdysvaltojen tapaus. Ecuadoria koskevat neljä tapausta, jotka havaittiin vuonna 2000, liittyvät passitusmenettelysäännösten rikkomiseen banaanien Belgiaan tuonnin yhteydessä.

⁷⁵ Komissio on havainnut, että tapausten lukumäärät kokonaistiedoissa ja sääntöjenvastaisuuslajeittain ilmoitetuissa riskianalyysitiedoissa eroavat toisistaan. Käytännössä sääntöjenvastaisuustapausten lukumäärä on kuitenkin pohjimmiltaan sama: ero muodostuu siitä, että jotkin jäsenvaltiot ilmoittavat petoksia koskevissa ilmoituslomakkeissa useampia poikkeavuuksia tapausta kohden, mikä johtaa päällekkäisyyksiin; sillä ei kuitenkaan ole merkittävää vaikutusta yleiseen suuntaukseen. Komissio kiinnittää kuitenkin jäsenvaltioiden huomiota siihen, että petoksia koskevat ilmoituslomakkeet on täytettävä oikein.

⁷⁶ *Vapaaseen liikkeeseen kohdistuvien, havaittujen petosten ja sääntöjenvastaisuuksien yksityiskohtaisesta erittelystä* käy ilmi, että sarakkeen *muut sääntöjenvastaisuudet* tapausten osuus on kasvanut: ne muodostavat 42 prosenttia tapauksista ja 75,4 prosenttia todetuista määristä. Joissakin petoksia koskevissa lomakkeissa ei täsmennetä kyseessä olevaa sääntöjenvastaisuutta. Tämä jo aiemmin esiin tuotu epätasällisuus vääristää analyysia.

13.1.3. Päätelmät

Vuoden 2000 yhteenvedossa esitetään jäsenvaltioiden suorittamaa valvontaa koskevat puutteet. Yhteenvedossa on yhdistetty kaksi kertomusta, joiden julkaisulle asetetut vaatimukset ovat erilaiset. Lisäksi niiden tietojen, joita talousarviosta vastaava pääosasto käytti kertomuksensa laadinnassa varainhoitovuoteen 1999 saakka, luonne on muuttunut. Komissio on joutunut ottamaan nämä tekijät huomioon, ja sama odottaa myös jäsenvaltioita.

Jäsenvaltioista kerättäviltä erilaisilla tiedoilla pyritään parantamaan komission suorittaman seurannan laatua. Komissio valvoo jäsenvaltioiden tarkastustoimintaa erityisesti perinnän osalta. Näin komissio voi saada tietoa vaikeuksista, joita jäsenvaltiot saattavat kohdata jäsenyysvelvoitteidensa täyttämässä.

Tietojen keruun tavoitteena on myös auttaa jäsenvaltioita arvioimaan omia toimiaan perinteisten omien varojen alalla. Komissio on jo tätä kertomusta laatiessaan pystynyt tekemään päätelmiä toimista, joita jäsenvaltioiden on välittömästi toteutettava toimitettavien tietojen laadun parantamiseksi. Tietojen laadun varmistaminen on yksi osa jäsenyysvelvoitteiden täyttämistä.

Komissio aikoo jatkossakin kiinnittää jäsenvaltioiden huomiota seurannan tärkeyteen. Tätä asiaa käsitellään perinteisten omien varojen neuvoa-antavan komitean seuraavassa kokouksessa, ja se voidaan ottaa tapauskohtaiseen käsittelyyn myös kahdenvälisissä keskusteluissa.

13.2. Maatalousmenot (EMOTR-tukiosasto)

Jäsenvaltioissa vuonna 2000 havaittujen petosten ja muiden sääntöjenvastaisuuksien määrä sekä niiden vaikutus talousarvioon lisääntyi edelliseen vuoteen verrattuna (petokset 10 prosenttia ja sääntöjenvastaisuudet 104 prosenttia). Talousarviovaikutuksen huomattava kasvu johtuu ensisijaisesti kahdesta Italiassa paljastuneesta erittäin laajasta tapauksesta, joihin liittyi useiden vuosien ajan tehtyjä petoksia.

Toinen näistä tapauksista vaikutti talousarvioon siten, että vuonna 2000 petosalttein **menoluokka** ei enää ollut vientituki. Petoksien ja sääntöjenvastaisuuksien suhteellinen osuus markkinatukien alalla kasvoi 44 prosenttiin, kun taas vientitukia koskevien ilmoitettujen tapausten osuus oli 41 prosenttia tapausten kokonaisvaikutuksesta talousarvioon (osuus pysyi lähes edeltävän vuoden tasolla). Toisaalta vientituet muodostivat 14 prosenttia EMOTR-tukiosaston menoista, kun taas markkinatuet muodostivat menoista ainoastaan 9 prosenttia. Petosten ja sääntöjenvastaisuuksien suhteellinen vaikutus talousarvioon oli siten erityisen korkea markkinatukea koskevissa tapauksissa. Helposti valvottavien suorien tukien alalla sen sijaan petoksia ja sääntöjenvastaisuuksia ilmeni paljon vähemmän.

Petosten ja muiden sääntöjenvastaisuuksien suhteellinen vaikutus EMOTR-tukiosaston talousarvioon oli vuonna 2000 huomattavasti aiempia vuosia suurempi (vuonna 2000 vaikutus oli 1,17 prosenttia, kun se vuosina 1998 ja 1999 oli 0,73 prosenttia ja 0,74 prosenttia). Suhteellinen vaikutus on erityisen suuri Italian ja Saksan osalta. Myös Ranska (EMOTR-tukiosaston pääasiallinen edunsaaja) ilmoitti aiempaa huomattavasti suuremmasta sääntöjenvastaisten menojen määrästä.

OLAFin vuonna 2000 aloittamat uudet tutkimukset koskivat pääasiassa viljaa, oliiviöljyä sekä hedelmiä ja vihanneksia.

Katso liitteestä 9 jäsenvaltioiden ilmoittamien tapausten määrän kehitys ja vaikutus.

13.3. Rakennetoimet

Rakennetoimien alalla sekä jäsenvaltioiden havaitsemien uusien tapausten määrä että niiden vaikutus talousarvioon on edelleen kasvanut huomattavasti. Edelliseen vuoteen verrattuna ilmoitettujen tapausten määrä kasvoi 74 prosenttia, mutta niiden kokonaisvaikutus talousarvioon pieneni 5 prosenttia. Havaittujen tapausten määrästä voidaan päätellä, että jäsenvaltioiden suorittama valvonta tehostuu jatkuvasti ja että myös avoimuus lisääntyy huomattavasti.

Jäsenvaltioiden ilmoittamat tapaukset koskevat pääosin rakennerahastoja (EMOTR-ohjausosastoa, ESR:ää, EAKR:ää ja KOR:ää). Koheesiorahastosta (jonka vuosittainen talousarvio on kuitenkin noin 3 miljardia euroa) tukea saavat neljä jäsenvaltiota ovat ilmoittaneet vain kahdesta tapauksesta. Ilmoitettujen tapausten määrästä suurimman osuuden vuonna 2000 muodostivat edelleen rakennerahastot, kun taas budjettipuolen vaikutuksista suurimman osuuden muodostivat aluerahastot.

Edellä esitettyjen lukujen taustalla ovat jäsenvaltioiden hyvin erilaiset tilanteet. Ranska ja Alankomaat ovat aiempina vuosina ilmoittaneet vain muutamista tapauksista, mutta vuonna 2000 ne ilmoittivat kaikkein eniten erityisesti rakennerahastoja koskevia tapauksia. Irlannin ilmoittamien tapausten vaikutus talousarvioon eroaa selvästi muiden jäsenvaltioiden ilmoittamien tapausten vaikutuksista, sillä maassa on havaittu vain hyvin vähän merkittäviä rakennerahastoihin liittyviä tapauksia. Tämä viittaa muilla talousarvion aloilla jo havaittuun ilmiöön siitä, että joidenkin merkittävien ajallisesti sattumanvaraisten tapausten havaitsemisella on merkittävä tilastollinen vaikutus kalenterivuoteen, vaikka niiden taloudellinen vaikutus koskeekin aiempia vuosia.

OLAFin yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa tutkimien uusien tapausten lukumäärä väheni selvästi vuonna 1999, mutta lisääntyi huomattavasti vuonna 2000. OLAF keskittyi erityisesti rakennerahastoista ja EAKR:sta rahoitettuihin hankkeisiin.

Katso liitteestä 10 jäsenvaltioiden ilmoittamien tapausten määrän kehitys ja vaikutus.

13.4. Suorat menot

Komission hallinnoimien suorien menojen alalla OLAF aloitti vuonna 2000 tutkimukset 148 uudessa tapauksessa, joiden kokonaisvaikutuksen talousarvioon arvioidaan olevan 170 miljoonaa euroa. Tämä on huomattava lisäys edeltäviin vuosiin verrattuna ja ilmaisee OLAFin aikomusta kiinnittää entistä enemmän huomiota tälle yhteisön talousarvion alalle, jota tilintarkastustuomioistuin ja Euroopan parlamentti ovat vuosien mittaan kritisoineet huomattavasti ja jolla ainoastaan OLAFilla on oikeus tehdä tutkimuksia. Lähes 60 prosenttia vuonna 2000 aloitetuista uusista tutkimuksista koski ulkoisia toimia⁷⁷. Näiden tapausten vaikutus talousarvioon on keskimääräisesti selvästi suurempi kuin sisäisiä politiikkoja koskevien tapausten vaikutus⁷⁸.

⁷⁷ Phare- ja Tacis-ohjelmat, kehitysyhteistyötuki jne.

⁷⁸ Toimien rahoitus Euroopan unionissa, muun muassa tutkimuksen, ympäristön, Euroopan laajuisten verkkojen, koulutuksen ja kulttuurin alalla.

14. TALOUDELLINEN SEURANTA

Vaikka alalla on edistytty jonkin verran, petostapausten ja muiden sääntöjenvastaisuustapausten rahamäärien perintäaste on edelleen epätydyttävä.

14.1. Keskeiset tekijät

Edellä kohdissa 2 ja 3 sekä liitteissä esitettyjen lukujen perusteella voidaan määrittää Euroopan unionia vastaan **tehtävien petosten ja sääntöjenvastaisuuksien laajuus** suhteessa yhteisön talousarvioon. Lukuja ei kuitenkaan tule sekoittaa **yhteisön talousarvion todellisiin ja lopullisiin tappioihin**, joihin ei sisälly

- **aikeita, jotka on havaittu riittävän ajoissa** eli petoksia ja sääntöjenvastaisuuksia, joissa jäsenvaltioiden ja komission käyttämien hallinnointi- ja valvontajärjestelmien avulla voidaan määrittää toiminnan seuraukset, ennen kun yhteisön talousarvioon kohdistuu todellisia tappioita.
- osia petosten tai sääntöjenvastaisuuksien kohteena olevista rahamääristä (pieniä mutta merkittäviä määriä), jotka on peritty takaisin tai jotka peritään lähitulevaisuudessa. **Mahdollisuudet varojen takaisinperintään** riippuvat käytännön tilanteesta. Parhaimmat mahdollisuudet perintään ovat tapauksissa, joissa edunsaaja (tai maksuvelvollinen) on ottanut takauksen tai joissa rahamäärät voidaan kompensoida muista maksettavista määristä. On selvää, että perintämenettelyissä on noudattava tiettyjä oikeudellisia takuita ja että tarvittavat määrääjat maksamattomien maksujen tai perusteettomasti maksettujen summien perimiseksi voivat olla pitkiä. Todellinen perintäaste tiedetään siten vasta useiden vuosien kuluttua (katso tarkemmat tiedot edeltä)
- perittäviä rahamääriä, joihin usein on usein lisätty **seuraamuksia**⁷⁹. Yhteisölle korvattavat seuraamukset osoitetaan yhteisön talousarvioon ja niillä kompensoidaan muista tapauksista johtuvia tappioita.
- omien varojen ja epäsuorien menojen rahamääriä, jotka komissio on **päättänyt periä jäsenvaltiolta** silloin kun varojen perintä on epäonnistunut kyseisen jäsenvaltion laiminlyönnin vuoksi⁸⁰.

14.2. Takaisinperintä

Vaikka takaisinperinnässä on edistytty hieman, petoksiin ja muihin sääntöjenvastaisuuksiin liittyvien rahamäärien perintäaste ei ole riittävä, ja jäsenvaltioiden perintämenettelyt ovat liian hitaita. Komissio onkin ottanut käyttöön kokonaisvaltaisen seurannan strategian, jonka avulla voidaan arvioida jäsenvaltioiden toimia ja toteuttaa korjaavia toimenpiteitä.

14.2.1. Perinteiset omat varat

Jäsenvaltiot vastaavat perinteisten omien varojen moitteettomasta perinnästä⁸¹. Tätä varten niiden on otettava käyttöön soveltuvat rakenteet. Euroopan unioni maksaa korvausta tästä

⁷⁹ Esimerkiksi tapauksessa, joissa vientitukia on rahoitettu ennakolta, takaisin maksettavaan määrään lisätään järjestelmällisesti 10 prosenttia.

⁸⁰ Asetuksen (EY, Euratom) N:o 1150/2000 17 artiklan 2 kohdan mukainen menettely, tilien tarkastus- ja hyväksyntämenettely (asetus (EY) N:o 1258/1999 8 artiklan 2 kohta) ja asetuksen (EY) N:o 448/2001 mukainen menettely.

⁸¹ Päätöksellä 94/728/EY (EVYL L 293, 12.11.1994) Euroopan yhteisöjen omista varoista, ja erityisesti sen 8 artiklalla jäsenvaltioiden tehtäväksi vahvistetaan perinteisten omien varojen kerääminen.

tehtävästä. Komissio (budjettipääosasto) valvoo, suoriutuvatko jäsenvaltiot perintätehtävästään yhteisön säännöstöä noudattaen.

Useat tekijät vaikuttavat perintään jäsenvaltioissa. Näitä tekijöitä ovat muun muassa vaikeus velallisen tunnistamiseen, hallinnollisten ja oikeudellisten perintämenettelyjen hitaus ja riittämättömät takuut. Komissio toteuttaa nämä tekijät huomioon ottavaa kokonaisvaltaisen seurannan strategiaa, jonka avulla voidaan arvioida jäsenvaltioiden toimia ja toteuttaa korjaavia toimenpiteitä. **Perintää koskeva valvontajärjestely** käsittää kolme pääkokonaisuutta.

Jäsenvaltioiden hallinnoimien perintätapausten määrä on erittäin mittava. Asetuksen N:o 1150/2000 6 artiklan 5 kohdan mukaisesti ja ilmoituksia koskevan tietokonepohjaisen järjestelmän (OWNRES) avulla komissiolle ilmoitetaan neljännesvuosittain petoksista ja sääntöjenvastaisuuksista sekä päivityksistä, joiden taloudellinen vaikutus ylittää 10 000 euroa. Tietomäärän käsittelemiseksi komissio on laatinut **otoskohtaisen seurantastrategian**.

Ensimmäisessä menettelyssä (A-kertomus), joka perustuu petoksia koskeviin ilmoituslomakkeisiin, esitetään yleisiä näkökohtia takaisinperinnän tilanteesta⁸². Toisessa menettelyssä (B-kertomus) seurataan takaisinperintää koskevien tilien lopullista tarkastamista ja hyväksymistä joissakin erittäin merkittävissä ja monimutkaisissa tapauksissa⁸³. Seurannalla pyritään myös kannustamaan jäsenvaltioita perinnän tehostamiseen. Jäsenvaltiot voivat joutua asettamaan omat varansa yhteisön talousarvion käyttöön, jos ne eivät ole täyttäneet asiaankuuluvia velvollisuuksiaan omien varojen takaisinperimiseksi⁸⁴.

Joissain olosuhteissa takaisinperintä voi osoittautua mahdottomaksi. Jäsenvaltio päättää tällöin kirjata perintäkelvottoman velan kirjanpidosta poistetuksi. **Tapaukset, joissa kirjanpidosta poistettu määrä** ylittää 10 000 euroa, on ilmoitettava komissiolle tutkittaviksi. Jos jäsenvaltio on täyttänyt kaikki asiaankuuluvat velvollisuutensa rahamäärän perimisessä kansallista ja yhteisön lainsäädäntöä noudattaen, sille voidaan myöntää vastuuvapaus. Muussa tapauksessa jäsenvaltio joutuu asettamaan omat varansa yhteisön talousarvion käyttöön päätöksen 94/728/EY (8 artikla) ja asetuksen (EY, Euratom) N:o 1150/2000 (2 ja 17 artikla) mukaisesti. Jäsenvaltioiden perintätoimien asianmukaisuuden tarkastaminen on tehokas keino saada kansalliset hallinnot suhtautumaan perintään vakavasti.

Vuonna 2000 tehtiin kauteen 1992–1999 nähden poikkeuksellisen paljon asetuksen N:o 1150/2000 17 artiklan 2 kohdan soveltamista koskevia ilmoituksia (57 kaudella 1992–1999 ja 327 vuonna 2000 – vrt. liite 3). Tämä johtuu pääasiassa siitä, että eräs jäsenvaltio kiisti komission tulkin 17 artiklan 2 kohdan menettelystä mutta hyväksyi kuitenkin lopulta komission huomautukset ja siirsi 282 tapausta kaudelta 1994–1998. Vuonna 2000 komissiolle ilmoitettiin siten 327 *tapausta*; tutkinnan tulokset esitetään liitteessä 3.

⁸² Ensimmäinen tällainen kertomus toimitettiin budjettivallan käyttäjälle vuonna 1995. Kyseessä oli kertomus A94, joka julkaistiin 6.9.1995 (KOM (95)398). Toinen kertomus, jossa yhdistetään A- ja B-kertomukset on tarkoitus laatia vuonna 2001.

⁸³ Kaksi tällaista kertomusta on laadittu. Kertomus B94 julkaistiin 9.6.1997 (KOM (97)259 lopullinen), ja siinä käsitellään kuutta tapausta, joiden arvo on noin 124 miljoonaa euroa. Kertomus B98 julkaistiin 21.4.1999 (KOM (97)160 lopullinen), ja siinä käsitellään yhdeksää tapausta, joiden arvo on noin 136 miljoonaa euroa.

⁸⁴ Lisäksi otoksen ulkopuolella seurataan tapauksia, jotka eivät täytä B-otoksen edellytyksiä mutta joihin on kuitenkin mahdollisuus kiinnittää erityishuomiota juuri tässä yhteydessä.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että omat perinteiset varat peritään takaisin sääntöjen mukaisesti. *Tehtävässään*, johon jäsenvaltiot on *korvausta vastaan* (25 prosenttia)⁸⁵ valtuutettu, niiden on noudatettava kansainvälisiä vaatimuksia moitteettomasta ja tehokkaasta julkisesta varainhoidosta, ja jos jäsenvaltioiden tehtäviensä laiminlyönti aiheuttaa tappioita yhteisön talousarvioon, **jäsenvaltiot ovat taloudellisessa vastuussa hallinnollisista virheistään.**

Tämän lähestymistavan mukaisesti komissio katsoo, että jäsenvaltioiden hallinnot ovat taloudellisessa vastuussa omista virheistään. Näin on esimerkiksi tapauksessa, jossa rahamäärä on määrätty maksettavaksi tullikoodeksin 221 artiklan 3 kohdan mukaisesti, kun kaikki huomioon otettavat tekijät tunnetaan, tai tapauksessa, jossa on tehty hallinnollinen virhe, jota maksuvelvollinen ei voi todeta (tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohta). Tällä tavoin viranomaisia kannustetaan vahvasti asianmukaiseen takaisinperintään. Kaudella 1999–2000 komissio esitti 65 varoja koskevaa pyyntöä (ml. kirjanpidosta poistamista koskevaa kieltoa koskevat pyynnöt), joiden arvo oli yhteensä noin 46 miljoonaa euroa.

Takaisinperinnän tehostaminen riippuu luonnollisesti keskeisesti jäsenvaltioiden tahdosta toimia vaaditulla tavalla. Komissio puolestaan keskittyy toimiin, joita se voi toteuttaa perinnän tehostamiseksi kaikilla edellä mainituilla aloilla. Lisäksi komissio on tehnyt useita aloitteita **tarkemman seurannan** toteuttamiseksi.

Otoskohtaisen seurannan osalta on aloitettu *aktiivinen muistutuspolitiikka* komission tietopyyntöjen avulla sekä lisätty komission yksiköiden, erityisesti OLAFin ja talousarviosta vastaavan pääosaston, välistä synergiaa petosten ilmoituslomakkeiden käsittelyssä. Vuotta 2000 koskeva perintäkertomus on tarkoitus julkaista vuonna 2001; siinä tarkastellaan perintätilannetta kattavammin mm. ottamalla ensimmäistä kertaa huomioon A- ja B-otokset yhdessä.

Kirjanpidosta poistettujen tapausten käsittelyn osalta on syytä muistaa, että komissio teki jo 4. heinäkuuta 1997 ehdotuksen asetuksen N:o 1552/89 (nykyinen asetus N:o 1150/2000) muuttamiseksi. Muutoksen tarkoituksena oli tehostaa käytössä olevaa menettelyä perintäkeltottomien määrien kirjanpidosta poistamiseksi ja vahvistaa määräaika, johon mennessä erillisestä kirjanpidosta poistetuista tapauksista on ilmoitettava komissiolle. Asian käsittely neuvostossa on vielä kesken.

Talousarviosta vastaava pääosasto on perustanut yksittäisten kirjanpidosta poistettujen tapausten käsittelyä varten yksiköiden välisen ryhmän ja on ottanut käyttöön asianmukaiset tietotekniset välineet, joiden ansiosta tapauksia voidaan niiden määrästä riippumatta hallinnoida tehokkaasti.

Taloudellisen vastuun osalta komissio on aloittanut rikkomisesta johtuvan menettelyn (nro A2000/2115) ja lähettänyt virallisen huomautuksen 19. heinäkuuta 2000. Komissio antaa lähitulevaisuudessa myös perustellun lausunnon. Tämä menettely muodostaa esimerkkitapauksen, sillä siinä osoitetaan komission toimet perustelluiksi jäsenvaltioiden omia hallinnollisia virheitä koskevan taloudellisen vastuun osalta.

⁸⁵

Päätöksen 94/728/EY 8 artiklan (korvattu ratifiointin jälkeen 29 päivänä syyskuuta 2000 annetulla päätöksellä) nojalla.

14.2.2. EMOTR-tukiosaston menot

Maatalousmenojen alalla OLAF on jatkanut jäsenvaltioiden perimistilanteen tarkistamista (erityisesti jo useita vuosia sitten ilmoitettujen tapausten osalta), perintäkelvottomiksi osoittautuneiden rahamäärien selvittämistä tai takaisinperinnän viivästysten selvittämistä.

EMOTR-tukiosaston varojen takaisinperinnässä on edelleen ongelmia pääasiassa vain yhdellä jäsenvaltiolla (Italialla), jolta on vielä perimättä kolme neljäsosaa yhteisön kaikesta perittävänä olevasta määrästä. Ongelma johtuu pääosin kansallisten oikeudenkäyntimenettelyjen kestosta⁸⁶. Italia ei ole vielä hankkinut tarpeellista apua ongelman ratkaisemiseksi.

Ks. perintätilannetta koskeva liite 6.

14.2.3. Rakennetoimet

Rakennetoimien alalla talousvaikutusten seurantaan säätelee se seikka, että lopullinen päätös vielä perittävänä olevasta loppusummasta voidaan tehdä vasta, kun monivuotinen ohjelma (tai yhteisön aloite taikka yhtenäinen ohjelma-asiakirja) on saatettu päätökseen. Jäsenvaltiot, jotka havaitsevat toimintaohjelman aikana sääntöjenvastaisuuden, voivat oikaista rahoitustilanteen viimeistään loppumaksun yhteydessä (jo maksetun erääntymättömän maksun takaisinperintä tai myöhemmästä maksusta tehtävä vähennys) ja myöntää näin vapautuneita määrärahoja edelleen sellaiseen toiseen hankkeeseen, joihin ei liity sääntöjenvastaisuuksia.

Perittämättä olevan rahamäärän perinnän seurattavuutta rajoittaa se, etteivät jäsenvaltiot aina ilmoita järjestelmällisesti sääntöjenvastaisuuksia koskevista jatkotoimenpiteistä. Jäsenvaltioiden on vastedes toimitettava komissiolle kerran vuodessa yhteenveto perittävinä olevista summista⁸⁷; tarkoituksena on helpottaa taloudellista seurantaan.

OLAF on vastedes järjestelmällisesti mukana tulojen ja menojen hyväksynnästä vastaavien komission yksiköiden järjestämässä seurannassa ja osallistuu jäsenvaltioiden kanssa järjestettäviin säännöllisiin koordinoituihin kokouksiin. Uudella lainsäädännöllä⁸⁸ on otettu käyttöön tilien tarkastamiseen ja hyväksymiseen liittyvä järjestelmä, jonka tarkoituksena on helpottaa jäsenvaltioiden asettamista vastuuseen niiden laiminlyöntien vuoksi menetetyistä varoista.

Ks. perintätilannetta koskeva liite 7.

⁸⁶ Ks. myös tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomus nro 11/2000, jossa vahvistetaan takaisinperinnän tilanne (ja todetaan menettelyjen pitkäkestoisuus) oliiviöljyalalla, joka edustaa noin kolmasosaa Italian ilmoittamien tapausten takaisin perittävistä rahamääristä.

⁸⁷ Komission asetuksen (EY) N:o 438/2001, annettu 2 päivänä maaliskuuta 2001, 8 artikla.

⁸⁸ Komission asetus (EY) N:o 448/2001, annettu 2 päivänä maaliskuuta 2001, neuvoston asetuksen (EY) N:o 1260/1999 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä rakennerahastoista myönnettävän tuen hallinto- ja valvontajärjestelmän osalta (EYVL L 64, 6.3.2001).

LIITTEET

LIITE 1

Perinteiset omat varat

Jäsenvaltioiden komissiolle ilmoittamien petos- ja sääntöjenvastaisuustapausten lukumäärä⁸⁹

Kehitys kaudella 1997–2000

(päivitetty 18. huhtikuuta 2001)

Jäsenvaltio	1997 Tapauksia	1997 Määrä euroina	1998 Tapauksia	1998 Määrä euroina	1999 Tapauksia	1999 Määrä euroina	2000 Tapauksia	2000 Määrä euroina
ITÄVALTA	75	8 578 947	149	7 807 165	86	4 277 866	73	6 222 115
BELGIA	253	21 305 588	345	11 458 009	294	14 860 474	306	14 734 332
TANSKA	82	8 476 159	131	14 688 022	102	8 670 831	108	10 706 245
SUOMI	36	1 750 277	42	1 682 245	36	5 104 165	36	1 598 820
RANSKA	232	31 290 712	212	14 051 247	267	15 737 713	245	29 005 108
SAKSA	395	29 366 567	332	28 364 711	496	40 150 373	482	57 338 293
KREIKKA	14	4 088 938	7	312 760	14	440 627	0	0
IRLANTI	54	3 856 185	63	2 276 201	40	7 048 580	37	1 822 792
ITALIA	302	83 849 314	173	20 793 475	236	15 367 436	226	40 850 713
LUXEMBURG	4	81 592	7	1 781 643	8	774 492	2	35 466
PORTUGALI	16	8 275 935	18	1 319 715	14	463 693	14	72 973
ESPANJA	81	4 820 889	73	3 326 423	119	8 668 713	116	10 075 701
RUOTSI	45	3 218 794	97	8 808 356	65	8 863 380	17	1 312 296
ALANKOMAAT	466	32 225 013	304	8 813 119	205	8 718 006	245	11 264 044
YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA	480	86 483 872	499	98 932 782	534	104 627 466	496	349 485 815

⁸⁹ Jäsenvaltioiden on 22 päivänä toukokuuta 2000 annetun asetuksen N:o 1150/2000 6 artiklan 5 kohdassa määriteltyjen jäsenyyssvelvoitteidensa mukaisesti ilmoitettava petoksista ja sääntöjenvastaisuuksista, joissa on kyse yli 10 000 eurosta.

TAPAUKSIA YHTEENSÄ	2 535	327 668 781	2 452	224 415 874	2 516	243 773 815	2 403	534 524 713
-------------------------------	--------------	--------------------	--------------	--------------------	--------------	--------------------	--------------	--------------------

LIITE 2

Perinteiset omat varat

Jäsenvaltioiden vuonna 2000 ilmoittamat petokset ja sääntöjenvastaisuudet

(euroa)

Jäsenvaltio	Ilmoitettujen tapausten lukumäärä vuonna 2000	Todetut määrät	Havaittujen tapausten osuus suhteessa koko yhteisössä havaittuihin tapauksiin	Tapausten keskimääräinen arvo	Vuonna 2000 ilmoitettujen tapausten johdosta perityt rahamäärät	Perintäaste (jäsenvaltiot yht.)	Bruttoperintäaste ⁹⁰
(1)	(2)	(3)	(4)	(5) = (3) / (2)	(6)	(7)	(8) = (6) / (3)
B	306	14 734 332	2,8 %	48 151	2 640 659	3,6 %	17,92 %
DK	108	10 706 245	2,0 %	99 132	6 812 367	9,2 %	63,63 %
D	482	57 338 293	10,8 %	118 959	13 591 345	18,4 %	23,70 %
EL	–	–	0,0 %	–	–	0,0 %	0,00 %
E	116	10 075 701	1,9 %	86 859	3 217 347	4,3 %	31,93 %
F	245	29 005 108	5,4 %	118 388	6 575 009	8,9 %	22,67 %
IRL	37	1 822 792	0,3 %	49 265	1 463 235	2,0 %	80,27 %
I	226	40 850 713	7,6 %	180 755	493 394	0,7 %	1,21 %
L	2	35 466	0,0 %	17 733	35 466	0,0 %	100,00 %
NL	245	11 264 044	2,1 %	45 976	1 083 882	1,5 %	9,62 %
A	73	6 222 115	1,2 %	85 234	648 526	0,9 %	10,42 %
P	14	72 973	0,0 %	5 212	72 973	0,1 %	100,00 %
FIN	36	1.598.820	0,3 %	44.412	1.144.779	1,5 %	71,60 %
S	17	1.312.296	0,2 %	77.194	1.273.284	1,7 %	97,03 %
UK	496	349.485.815	65,4 %	704.608	34.981.372	47,2 %	10,01 %
EUR-15	2 403	534 524 713	100,0 %	222 441	74033 638	100,0 %	13,85 %

⁹⁰ Bruttoperintäaste ei ole vertailukelpoinen mittari. Se vaihtelee kansallisten perintämenettelyjen ja hallinnollisten ja oikeudellisten muutoksenhakumenettelyjen mukaan.

LIITE 3

Perinteiset omat varat

Jäsenvaltioiden ilmoittamat kirjanpidosta poistetut tapaukset⁹¹

1. Yhteenveto jäsenvaltioiden ilmoittamista kirjanpidosta poistetuista tapauksista kaudella 1992–2000

Komission havainnot

<i>Vuodet</i>	<i>Tapauksia yhteensä</i>	<i>Kokonaisarvo</i>	<i>Hyväksytyt poistot</i>	<i>Poistettava määrä (€)</i>	<i>Hylätyt poistot</i>	<i>Määrä (€)</i>	<i>Muut tapaukset</i>	<i>Määrä (€)</i>
1992–1999	57	14 058 733,77	29	5 437 145,00	17	7 372 111,00	11	1 249 479,00
2000	327	42 650 455,00	80	6 484 838,00	139	6 193 345,00	108	29 972 272,00
Kaikki yhteensä	384	56 709 188,77	109	11 921 983,00	156	13 565 456,00	119	31 221 751,00
Prosentti-osuus	100 %	100 %	28 %	21 %	41 %	24 %	31 %	55 %

* Sarakkeeseen *Muut tapaukset* sisältyvät peruutetut ilmoitukset, tapaukset, joihin on sovellettu aiempia säännöksiä, ja tapaukset, joista tehdyt ilmoitukset ovat puutteellisia ja joita koskevia tietoja jäsenvaltioiden on vielä täydennettävä.

2. Yksityiskohtaiset tiedot jäsenvaltioiden vuonna 2000 ilmoittamista kirjanpidosta poistetuista tapauksista

Komission havainnot

<i>Komission havainnot</i>	<i>Määrä</i>	<i>Prosenttia tapauksista</i>	<i>Jäsenvaltiokohtainen jakautuminen</i>	<i>Määrä euroina</i>	<i>Prosenttia määrästä</i>
Hyväksytyt poistot	80	25 %	Alankomaat 1 tapaus – Portugali 1 tapaus – Yhdistynyt kuningaskunta 3 tapaus – Ranska 2 tapaus	6 484 838	15 %
Hylätyt poistot	139	43 %	Alankomaat 1 tapaus – Yhdistynyt kuningaskunta 1 tapaus	6 193 345	14 %
Lisätietoja nnydettv	67	20 %	Yhdistynyt kuningaskunta 1 tapaus	16 453 418	39 %
Soveltumattomat	41	12 %	Saksa 41 tapaus	13 518 854	32 %

⁹¹ Asetuksen N:o 1150/2000 17 artiklan 2 kohdan mukainen menettely.

Ilmoitettuja tapauksia yhteensä	327	100 %	5 jäsenvaltiota 15:sta	42 650 455	100 %
--	------------	--------------	-------------------------------	-------------------	--------------

LIITE 4

EMOTR-TUKIOSASTO

Jäsenvaltioiden asetuksen (ETY) N:o 595/91 mukaisesti ilmoittamat
sääntöjenvastaisuudet

2000

<i>Jäsenvaltio</i>	<i>Tapausten lkm</i>	<i>Rahamäärät (tuhatta euroa)</i>	<i>%:a EMOTR:n menoista</i>
<i>Belgique/Belgie</i>	68	39 604	4,86
<i>Danemark</i>	34	538	0,04
<i>Deutschland</i>	940	61 393	1,22
<i>Ellas</i>	49	15	0,00
<i>Espana</i>	651	28 445	0,52
<i>France</i>	261	15 480	0,41
<i>Ireland</i>	68	1 148	0,07
<i>Italia</i>	116	281 160	5,62
<i>Luxembourg</i>	0	0	0,00
<i>Nederland</i>	98	10 203	1,14
<i>Oesterreich</i>	52	528	0,14
<i>Portugal</i>	195	14 843	2,28
<i>Suomi</i>	13	83	0,01
<i>Sverige</i>	29	664	0,18
<i>United Kingdom</i>	393	20 458	0,46
Yht.	2 967	474 562	1,18

Asetuksessa tarkoitettuun sääntöjenvastaisuuden käsitteeseen sisältyvät petostapaukset. Tapaus voidaan luokitella rikosoikeudellisesti petokseksi vasta rikosoikeudenkäynnin tuloksena.

LIITE 5

RAKENNETOIMET

Jäsenvaltioiden asetusten (EY) N:o 1681/94 ja N:o 1831/94 mukaisesti
ilmoittamat sääntöjenvastaisuudet

2000

<i>Jäsenvaltio</i>	<i>Tapausten lkm</i>	<i>Rahamäärät (tuhatta euroa)</i>	<i>%:a tal.arviosta</i>
Belgique/Belgie	0	0	0,00
Danemark	12	296	0,24
Deutschland	107	17 277	0,46
Ellas	14	2 819	0,12
Espana	185	11 309	0,29
France	266	9 963	0,40
Ireland	88	8 757	1,25
Italia	117	22 926	0,45
Luxembourg	0	0	0,00
Nederland	223	23 736	4,98
Oesterreich	44	1 363	0,52
Portugal	50	3 493	0,16
Suomi	13	359	0,07
Sverige	19	1 272	0,55
United Kingdom	79	10 657	0,36
Yht.	1 217	114 227	0,45

Asetuksissa tarkoitettuun sääntöjenvastaisuuden käsitteeseen sisältyvät petostapaukset. Tapaus voidaan luokitella rikosoikeudellisesti petokseksi vasta rikosoikeudenkäynnin tuloksena.

LIITE 6

EMOTR-TUKIOSASTO

Asetuksen (ETY) N:o 595/91 mukaisesti ilmoitettujen tapausten perintätilanne

(kymmentätuhatta euroa)

<i>Jäsenvaltio</i>	<i>Perittävä määrä, ennen vuotta 2000 ilm. tapaukset</i>	<i>Perittävä määrä, vuonna 2000 ilmoitetut tapaukset</i>	<i>Oikeuskäsittely kesken</i>	<i>Perintäkelvottomat määrät</i>
BELGIQUE	23 937	38 896	17 764	25
DANMARK	9 597	55	5 049	3.703
DEUTSCHLAND	189 860	56 275	29 345	15 639
ELLAS	70 886	11	39 836	86
ESPANA	130 171	25 629	48 339	20 196
FRANCE	52 872	12 358	33 430	2 127
IRELAND	4 949	833	0	243
ITALIA **	1 183 766	280 665	387 051	69 035
LUXEMBOURG	15	0	0	0
NEDERLAND	31 409	10 123	8 095	2 261
ÖSTERREICH	4 010	171	0	0
PORTUGAL	20 924	14 240	18 790	1 282
SUOMI	19	3	0	0
SVERIGE	164	92	0	0
UNITED KINGDOM	30 936	17 475	15 077	17 321
YHT.	1 753 515	456 826	602 776	131 918

* Tilien tarkastamisen ja hyväksymisen yhteydessä päätetään, veloitetaanko rahat yhteisön talousarviosta vai kansallisesta talousarviosta.

** Italia toteaa perintämahdollisuudet useimmissa tapauksissa "rajallisiksi".

LIITE 7

RAKENNETOIMET

Asetusten (EY) N:o 1681/94 ja N:o 1831/94 mukaisesti ilmoitettujen tapausten perintätilanne

<i>Jäsenvaltio</i>	<i>Perittävä määrä Kausi 1994–1999</i>	<i>Perittävä määrä 2000</i>
BELGIQUE	945	0
DANMARK	331	127
DEUTSCHLAND	40 314	12 389
ELLAS	9 601	2 549
ESPANA	17 646	10 012
FRANCE	3 561	9 963
IRELAND	3 202	8 757
ITALIA	66 310	14 389
LUXEMBOURG	0	0
NEDERLAND	1 064	16 173
ÖSTERREICH	0	1 363
PORTUGAL	37 281	2 553
SUOMI	260	336
SVERIGE	999	171
UNITED KINGDOM	50 644	6 327
Yhteensä	232 158	85 109

Huom. Sitä mukaa kun näitä määriä saadaan perityksi, niitä voidaan osoittaa uusiin ohjelmiin ja niillä voidaan rahoittaa jonkin muun käynnissä olevan ohjelman hankkeita.

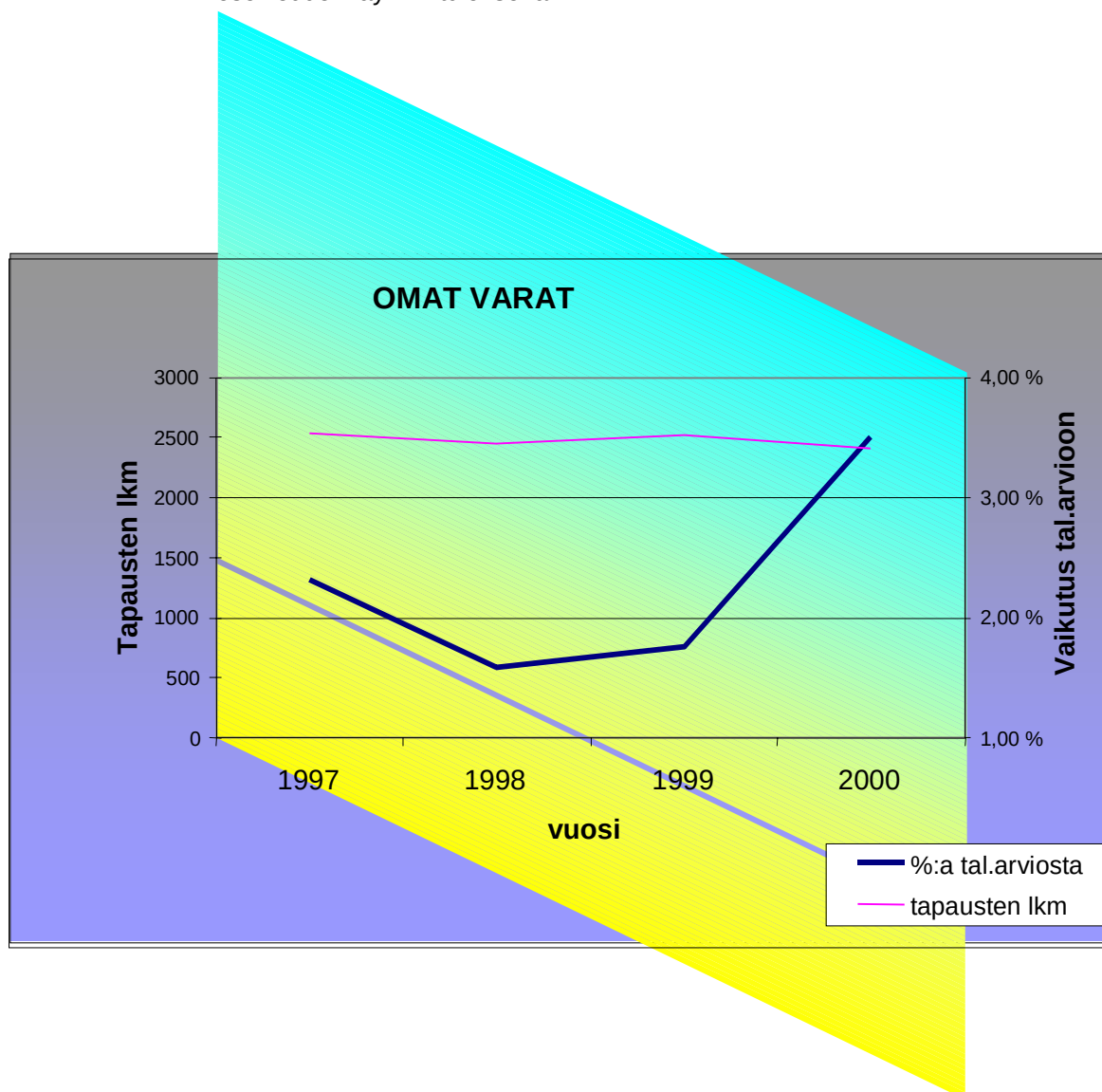
LIITE 8

PERINTEISET OMAT VARAT

Jäsenvaltioiden ilmoittamat sääntöjenvastaisuudet*

vuosi	tapaus- lkm	määrä (x1000)	osuus tal. arviosta	kyseinen tal.arvio (x1000)
2000	2 403	534 525	3,50 %	15 267 139
1999	2 516	243 774	1,76 %	13 857 600
1998	2 452	224 416	1,59 %	14 110 700
1997	2 535	327 669	2,31 %	14 172 270

* Käsite sääntöjenvastaisuus sisältää petostapaukset. Tapaus voidaan luokitella rikosoikeudellisesti petokseksi vasta rikosoikeudenkäynnin tuloksena.

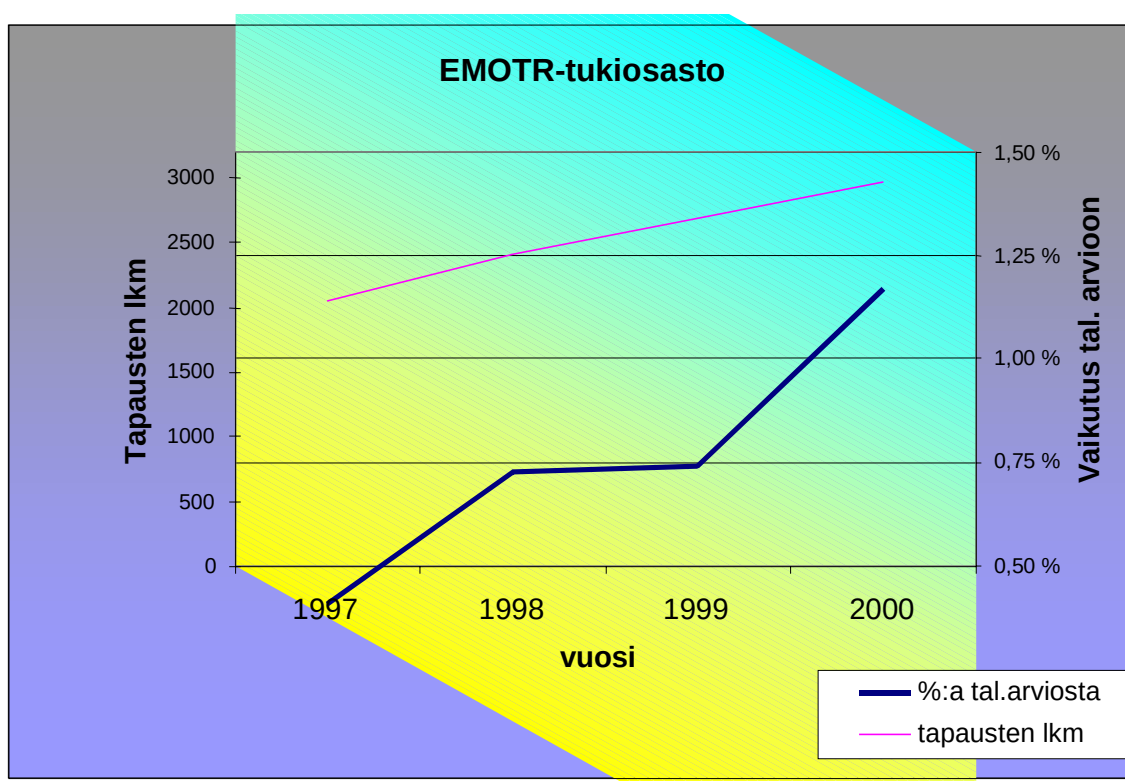
LIITE 9

EMOTR-TUKIOSASTO

Jäsenvaltioiden ilmoittamat sääntöjenvastaisuudet*

vuosi	tapausten lkm	määrä (x1000)	osuus tal.arviosta	kyseinen tal.arvio (x1000)
2000	2 967	474 562	1,17 %	40 437 400
1999	2 697	232 154	0,74 %	39 540 800
1998	2 412	284 841	0,73 %	39 132 500
1997	2 058	164 884	0,41 %	40 423 000

* Käsite sääntöjenvastaisuus sisältää petostapaukset. Tapaus voidaan luokitella rikosoikeudellisesti petokseksi vasta rikosoikeudenkäynnin tuloksena.

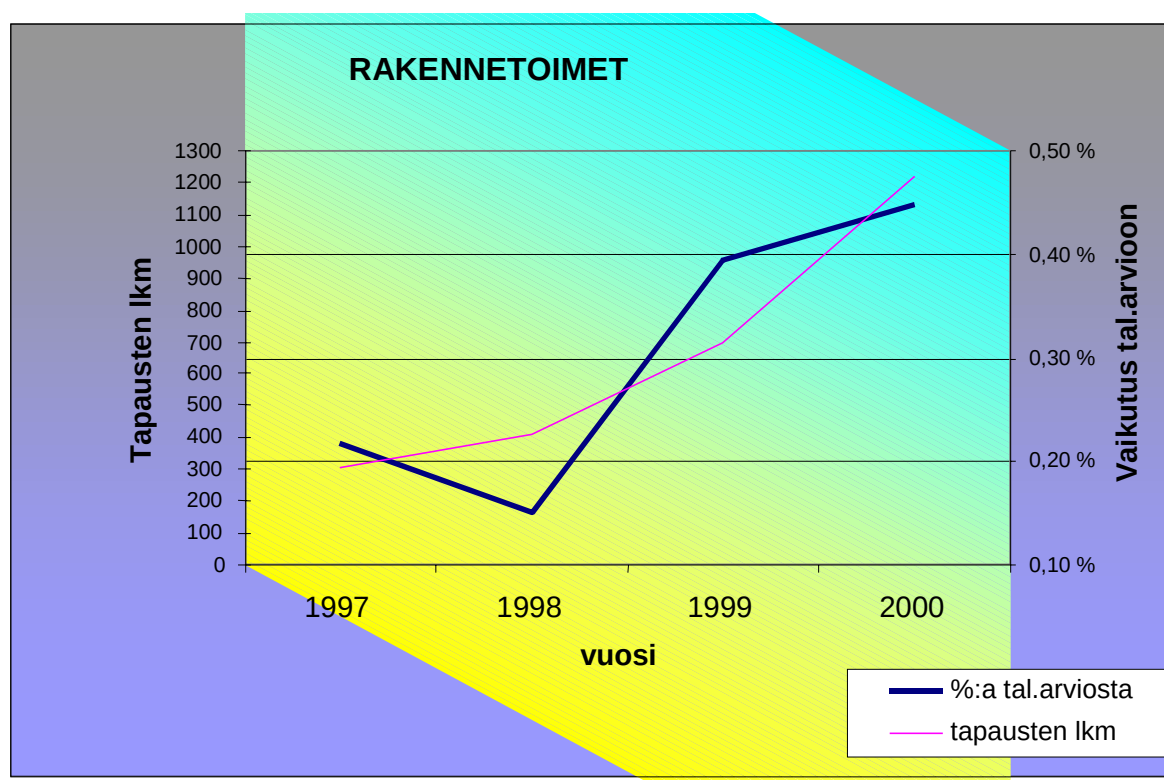
LIITE 10

RAKENNETOIMET

Jäsenvaltioiden ilmoittamat sääntöjenvastaisuudet*

vuosi	tapausten lkm	määrä (x1000)	osuus tal.arviosta	kyseinen tal.arvio (x1000)
2000	1 217	114 227	0,45 %	25 556 000
1999	698	120 633	0,39 %	30 658 450
1998	407	42 838	0,15 %	28 365 999
1997	309	57 070	0,22 %	26 304 900

* Käsite sääntöjenvastaisuus sisältää petostapaukset. Tapaus voidaan luokitella rikosoikeudellisesti petokseksi vasta rikosoikeudenkäynnin tuloksena.

LIITE 11

SUORAT MENOT

OLAFin tutkimat petoksia tai muita sääntöjenvastaisuuksia koskevat epäilyt

<i>vuosi</i>	<i>tapausten määrä lkm</i>	<i>osuus (x1000) tal.arviosta</i>	<i>kyseinen tal.arvio (x1000)</i>
2000	148	170	1,33 % 12 788 618
1999	107	73 300	0,87 % 8 425 287
1998	24	11 000	0,09 % 11 750 900
1997	41	18 000	0,17 % 10 681 600

